

Tytuł opracowania

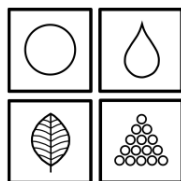
**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO
NA LATA 2022 - 2030**

Zamawiający

Powiat Nowotomyski
ul. Poznańska 33
64-300 Nowy Tomyśl

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Autor prognozy

Data sporządzenia

Podpis autora

Wojciech Pająk

03.01.2022 r.

SPIS TREŚCI

1. STRESZCZENIE	3
2. PODSTAWA PRAWNA I METODYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY	7
3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE ORAZ POWIĄZANIA PROJEKTU DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM	19
4.1. Klimat i powietrze atmosferyczne.....	19
4.2. Wody powierzchniowe i podziemne	22
4.3. Zagrożenia hałasem.....	31
4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	36
4.5. Gleby i zagospodarowanie terenu.....	37
4.6. Zasoby geologiczne.....	39
4.7. Zasoby przyrodnicze.....	42
4.8. Istniejące problemy ochrony środowiska.....	64
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	65
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	71
7. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.....	88
8. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	108
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	108
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	113
11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	113
<i>SPIS TABEL</i>	<i>114</i>
<i>SPIS RYSUNKÓW</i>	<i>115</i>
<i>SPIS WYKRESÓW.....</i>	<i>115</i>

1. STRESZCZENIE

Projekt dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” zalicza się do dokumentów wymienionych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.). W związku z czym dla Programu wymagane jest sporządzenie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. W niniejszej prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Przy wykonywaniu prognozy wykorzystano metody analityczne oraz prognostyczne, mające na celu identyfikację potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w projekcie Programu działaniami w kontekście realizacji oraz późniejszego wykorzystania powstałej infrastruktury technicznej. Należy zauważyć, że Program Ochrony Środowiska stanowi dokument strategiczny wskazujący kierunki działań w kontekście poprawy i ochrony poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu, nie stanowiąc natomiast podstaw do przeprowadzenia działań realizacyjnych.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo znak: DN-NS.9011.897.2021 z dnia 06.08.2021 r.) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.273.2021.PW.1 z dnia 06.08.2021 r.).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” jest w pełni zgodny i realizuje zadania oraz cele określone w obowiązujących dokumentach strategicznych wyznaczających ramy i kierunki działań z zakresu ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

W ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” przyjęto do realizacji m.in. następujące kierunki działań (cele ekologiczne):

- Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.
- Ograniczenie zasięgu i skutków zjawisk ekstremalnych (podtopień, powodzi oraz suszy).
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń - poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
- Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem innych sektorów gospodarki.
- Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi.

- Racjonalna gospodarka odpadami innymi niż komunalne.
- Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym.
- Ochrona zasobów leśnych i wzrost lesistości powiatu.
- Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zagrożeń miejscowych.

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMS w Poznaniu, kwiecień 2021) na terenie powiatu nowotomyskiego ze względu na kryterium ochrony zdrowia wyznaczono obszary przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu. Obszary przekroczeń (o łącznej powierzchni 19,0 km²) wyznaczono w gminach Nowy Tomyśl oraz Opalenica. Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” na terenie powiatu nowotomyskiego wyznaczono również obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu (O₃) (ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz kryterium ochrony roślin).

Łącznie powiat nowotomyski położony jest na obszarze 18 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym 17 rzecznych oraz 1 jeziornej (JCWP jez. Zbąszyńskie o kodzie LW10349). Ostatnia kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2019 r. (dla badań prowadzonych w latach 2014-2019). Na terenie powiatu nowotomyskiego znajduje się 14 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Stan ogólny wszystkich JCWP oceniony został jako ZŁY. Żadna z monitorowanych JCWP nie znajduje się w dobrym lub bardzo dobrym stanie ekologicznym (1-2 klasa jakości) oraz dobrym stanie chemicznym.

Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), według stanu na 2019 rok. Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy wszystkich jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), w obrębie których położony jest powiat nowotomyski (JCWPd nr 41, JCWPd nr 59, JCWPd nr 60).

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdziałania skutkom suszy”, który przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., dla zdecydowanej większości obszaru powiatu nowotomyskiego wynikowy stopień zagrożenia suszą określony został jako silny. Na terenie powiatu znajdują się również obszary o najwyższym - ekstremalnym stopniu zagrożenia suszą rolniczą (obejmujące głównie wschodnią i północno-wschodnią część powiatu). Stopień zagrożenia powiatu suszą hydrologiczną określony został jako umiarkowany, natomiast suszą hydrogeologiczną jako słaby.

Głównym źródłem hałasu kształtującym klimat akustyczny jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku. Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. GPR przez teren powiatu nowotomyskiego przebiegają drogi o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok (tj. 8 200/dobę), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach oraz dla których wymagane jest sporządzenie map akustycznych. Do odcinków dróg na terenie powiatu o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 8 200/dobę należą:

- autostrada A2: odc. Węzeł Trzciel – Węzeł Nowy Tomyśl – 19 657 poj./dobę; odc. Węzeł Nowy Tomyśl – Węzeł Buk – 20 642 poj./dobę;
- droga krajowa nr 92: odc. Lwówek – Pniewy – 8 774 poj./dobę;
- droga wojewódzka nr 305: odc. początek drogi – zjazd z autostrady – 8 475 poj./dobę; odc. zjazd z autostrady – Nowy Tomyśl – 9 313 poj./dobę;
- droga wojewódzka nr 307: odc. Węzeł A2 – Opalenica – 9 395 poj./dobę.

Zgodnie z mapami akustycznymi sporządzonymi przez poszczególnych zarządców ww. dróg, drogi te oddziałują negatywnie na stan klimatu akustycznego na terenie powiatu.

Zgodnie z „Mapą akustyczną dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie” sporządzoną przez PKP PLK S.A. (październik, 2017 r.), linia kolejowa nr 3 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika

L_{DWN}) na obszarze 1 940 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 2 632). Natomiast dla wskaźnika L_N linia ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 1 630 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 2 143).

Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie powiatu nowotomyskiego nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. W ostatnich latach pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) prowadzone były na terenie powiatu nowotomyskiego w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych we Lwówku przy ul. Magazynowej oraz Wytomyślu przy ul. Szkolnej. Pomiary przeprowadzono w latach 2018-2019. Zmierzone wartości PEM były na bardzo niskich poziomach (<0,3 V/m tj. poniżej czułości aparatury pomiarowej).

W strukturze użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego dominują grunty orne – 43 106,1 ha (42,8 % powierzchni powiatu) oraz grunty leśne – 39 329,0 ha (39,0 % powierzchni powiatu). Łączna powierzchnia gruntów rolnych na terenie powiatu wynosi 54 043,4 ha (53,6 % obszaru), gruntów zabudowanych i zurbanizowanych 4 934,4 ha (4,9 % obszaru), natomiast gruntów pod wodami 1 196,7 ha (1,2 % obszaru).

Zgodnie z zestawieniem klas użytków przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu na terenie powiatu nowotomyskiego na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy VI (najsłabsze), których udział wynosi 27,0 % (11 651,7 ha) oraz gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 20,7 % (8 937,4 ha).

Zgodnie ze sprawozdaniem *RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów*, przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu, powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji na terenie powiatu nowotomyskiego wynosi 31 ha, w tym 10 ha gruntów zdegradowanych działalnością górniczą oraz 21 ha zdegradowanych inną działalnością (stan na 31.12.2020 r.).

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie powiatu nowotomyskiego znajdowało się łącznie 47 udokumentowanych złóż kopalin (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów), w tym:

- 29 złóż kruszyw naturalnych (piasku i piasku ze żwirem);
- 11 złóż węglowodorów (gazu ziemnego i ropy naftowej);
- 4 złoża torfów;
- 2 złoża surowców ilastych;
- 1 złożo kredy.

W 2020 roku na terenie powiatu nowotomyskiego znajdowało się 14 eksploatowanych złóż kopalin, w tym 6 złóż węglowodorów oraz 8 złóż kruszyw naturalnych. Łączne wydobycie poszczególnych kopalin wyniosło:

- gaz ziemny – 413,13 mln m³, co stanowiło ok. 8,40 % wydobycia krajowego;
- ropa naftowa – 6,15 tys. ton, co stanowiło ok. 0,70 % wydobycia krajowego;
- piaski i żwiry – 158 tys. ton, co stanowiło ok. 0,09 % wydobycia krajowego.

Powierzchnia lasów na terenie powiatu nowotomyskiego wynosi 38 793,03 ha (wg danych GUS stan na 31.12.2020 r.). Stopień lesistości powiatu wynosi 38,3 %. Jest to wartość znacznie wyższa niż średnia dla województwa wielkopolskiego (25,8 %). Sosna jako dominujący gatunek lasotwórczy na terenie powiatu nowotomyskiego zajmuje 86,6 % powierzchni leśnej powiatu. Udział pozostałych gatunków wynosi: dąb (5,4 %), olcha (4,0 %), brzoza (2,2 %), buk (1,1%), inne razem (0,7 %). W strukturze wiekowej lasów na terenie powiatu nowotomyskiego największą powierzchnię zajmują drzewostany w IV klasie wieku (od 61 do 80 lat) – 25,2 % oraz III klasie (od 41 do 60 lat) – 24,6 %. Powierzchnia lasów ochronnych na terenie powiatu wynosi 13 280,42 ha, co stanowi 34,3 % powierzchni leśnej obszaru. Ze względu na kategorię ochronności na terenie powiatu największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (10 724,89 ha).

Zgodnie z danymi przekazanymi przez poszczególne nadleśnictwa lasy na terenie powiatu nowotomyskiego zachowują dobry stan zdrowotny i sanitarny. Głównym zagrożeniem są zmiany klimatyczne powodujące długie okresy suszy, a co za tym idzie osłabienie drzewostanów i zwiększenie ich podatności na szkodniki owadzie i grzybowe. Istotnym zagrożeniem dla lasów są również gwałtowne zjawiska atmosferyczne np. lokalne huraganowe wiatry, a także niekontrolowana zabudowa i presja antropogeniczna. Dodatkowo lasy na terenie powiatu w znacznej części są założone na gruntach porolnych, w związku z czym negatywnie na ich stan wpływa kompleks czynników grzybowych i owadzych. Lasy z osłabionym systemem korzeniowym podatne są na uszkodzenia ze strony huraganowych wiatrów.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu nowotomyskiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka;
- obszar Natura 2000 Kopanki;
- obszar Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich;
- obszar Natura 2000 Dolina Mogielnicy;
- obszar Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie;
- obszar Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry;
- rezerwat przyrody „Wielki Las”;
- rezerwat przyrody „Urbanowo”;
- rezerwat przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”;
- Miedzichowski Park Krajobrazowy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska;
- Obszar Chronionego Krajobrazu I Międzyrzecz-Trzciel;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Glińskie Góry”;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody.

Celem realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstępianie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

Brak realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie jednoznacznie negatywnie na środowisko poprzez pogorszenie stanu wszystkich jego komponentów – wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, zasobów geologicznych oraz zasobów przyrodniczych.

Wszystkie działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań uwzględnionych w Programie (jedynie na etapie ich budowy/realizacji) może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne. Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły). Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości

na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu).

Realizacja postanowień projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na cele ochrony pozostałych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie powiatu.

Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej prognozie jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewnym natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek realizowany będzie przez Zarząd Powiatu Nowotomyskiego poprzez sporządzanie co 2 lata raportów z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”. Celem sporządzania raportów jest ocena realizacji zadań wskazanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”, w tym m.in. określenie stanu oraz tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu. Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

2. PODSTAWA PRAWNA I METODYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z art. 46, 47 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest wymagane w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla następujących dokumentów:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa,

rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentów wymienionych powyżej.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów innych niż wymienione powyżej oraz w przypadku projektu zmiany takich dokumentów, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem (tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska), organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Projekt dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” zalicza się do dokumentów wymienionych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.).

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) niniejsza prognoza:

- 1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74 a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

- 2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra

materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu oraz zasięgu przestrzennego jakiego dotyczy (obszar powiatu). W niniejszej prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Przy wykonywaniu prognozy wykorzystano metody analityczne oraz prognostyczne, mające na celu identyfikację potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w projekcie Programu działaniami w kontekście realizacji oraz późniejszego wykorzystania powstałej infrastruktury technicznej. Należy zauważyć, że Program Ochrony Środowiska stanowi dokument strategiczny wskazujący kierunki działań w kontekście poprawy i ochrony poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu, nie stanowiąc natomiast podstaw do przeprowadzenia działań realizacyjnych.

Ponieważ POŚ wskazuje głównie kierunki działań oraz inicjatywy konieczne do osiągnięcia wyznaczonych celów, nie zawiera natomiast szczegółowych rozwiązań dotyczących poszczególnych zadań, w prognozie zidentyfikowano i przeanalizowano kierunki ich oddziaływań. Jednocześnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla przedmiotowego dokumentu nie zawiera i nie zastępuje strategicznych ocen oddziaływań na środowisko, planowanych przedsięwzięć niezbędnych do osiągnięcia wskazanych celów, dla których zgodnie z przepisami prawa wymagane jest przeprowadzenia takiej oceny.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo znak: DN-NS.9011.897.2021 z dnia 06.08.2021 r.) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.273.2021.PW.1 z dnia 06.08.2021 r.).

3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE ORAZ POWIĄZANIA PROJEKTU DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem niniejszej prognozy jest „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”, który stanowi kontynuację „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” przyjętego uchwałą nr XXXIX/297/2018 Rady Powiatu Nowotomyskiego z dnia 28 lutego 2018 r. W związku z upływem okresu obowiązywania poprzedniego „Programu Ochrony Środowiska” zaszła konieczność aktualizacji tego strategicznego dokumentu.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Program ocenia i analizuje stan środowiska na terenie powiatu nowotomyskiego w podziale na dziesięć obszarów przyszłej interwencji: (1) ochronę klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarkę wodno-ściekową, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami.

W ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” przyjęto do realizacji m.in. następujące kierunki działań (cele ekologiczne):

- Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.
- Ograniczenie zasięgu i skutków zjawisk ekstremalnych (podtopień, powodzi oraz suszy).
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń - poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
- Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem innych sektorów gospodarki.
- Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi.
- Racjonalna gospodarka odpadami innymi niż komunalne.
- Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym.
- Ochrona zasobów leśnych i wzrost lesistości powiatu.
- Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zagrożeń miejscowych.

Ocena zgodności projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

W kolejnej tabeli przedstawiono ustalenia projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” zapewniające realizację poszczególnych celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.

Tabela 1. Ustalenia projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” zapewniające realizację poszczególnych celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym	Ustalenia projektu Programu zapewniające realizację poszczególnych celów
<p>Globalna Agenda 21, uchwalona na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi w czerwcu 1992 roku, stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju. Program ten wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Wdrażanie założeń Agendy opiera się na zasadzie Myśl</p>	<p>Wybrane kierunki interwencji i zadania przyjęte w projekcie „Programu Ochrony Środowiska” zapewniające realizację ustanowionych celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym	Ustalenia projektu Programu zapewniające realizację poszczególnych celów
<p>globalnie, działają lokalnie, zgodnie, z którą największą rolę w ich realizacji przypisuje się władzom lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. • Ograniczenie emisji pól elektromagnetycznych. • Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. • Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin. • Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne. • Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym. • Ochrona zasobów leśnych i utrzymanie wysokiej lesistości powiatu. • Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
<p>Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 zawierają ogólnounijne założenia i cele polityki na lata 2021–2030. Najważniejsze cele na 2030 r.: ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.); zwiększenie do co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; zwiększenie o co najmniej 32,5% efektywności energetycznej.</p>	<p>Wybrane kierunki interwencji i zadania przyjęte w projekcie „Programu Ochrony Środowiska” zapewniające realizację ustanowionych celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej. • Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych. • Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi. • Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego (dekarbonizacja) (w celu zwiększenia wykorzystania ciepła sieciowego jako niskoemisyjnego nośnika). • Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego (w celu zwiększenia wykorzystania gazu ziemnego jako niskoemisyjnego paliwa). • Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła, fotowoltaika). • Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki). • Wdrażanie rozwiązań w zakresie rozwoju elektromobilności (np. budowa stacji ładowania pojazdów). • Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń. • Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego.
<p>Siódmy program wspólnotowy w dziedzinie środowiska przyjęty został decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. Jednym z kluczowych elementów programu jest adaptacja do zmian klimatu, powiązana z wieloma innymi aspektami środowiskowymi, takimi jak ochrona gleby, zrównoważone środowisko miejskie, zrównoważona ochrona wód i środowiska morskiego. Siódmy Program zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost - oddzielony od zużycia zasobów - wyznacza drogę rozwoju globalnego.</p>	<p>Wybrane kierunki interwencji i zadania przyjęte w projekcie „Programu Ochrony Środowiska” zapewniające realizację ustanowionych celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. • Ograniczenie emisji pól elektromagnetycznych. • Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. • Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin. • Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne. • Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym	Ustalenia projektu Programu zapewniające realizację poszczególnych celów
	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów leśnych i utrzymanie wysokiej lesistości powiatu. • Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
<p>Europejski Zielony Ład. Zmiana klimatu i degradacja środowiska stanowią zagrożenie dla Europy i reszty świata. Aby sprostać tym wyzwaniom, Europa potrzebuje nowej strategii na rzecz wzrostu służącej przekształceniu Unii w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań umożliwiających bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Europejski Zielony Ład składa się z 10 założeń: 1. Europa bez zanieczyszczeń - zanieczyszczenie powietrza, wody oraz rozwiązanie problemu zanieczyszczenia przemysłowego; 2. Przejście na gospodarkę cyrkulacyjną - przyjęcie nowego planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym do marca 2020 r.; 3. Program "Farm to Fork" - cele dotyczące redukcji chemicznych pestycydów (50% do 2030 r.), nawozów i zwiększenie powierzchni upraw organicznych; 4. Zielona Wspólna Polityka Rolna - wysokie ambicje środowiskowe i klimatyczne w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej; 5. Mechanizm JUST Transition - wsparcie finansowe dla regionalnych planów transformacji energetycznej; 6. Finansowanie transformacji - fundusze na zielone innowacje i inwestycje publiczne; 7. Czysta, przystępna cenowo i bezpieczna energia - ocena ambicji państw członkowskich ujętych w ramach krajowych planów w zakresie energii i klimatu; 8. Osiągnięcie neutralności klimatycznej - propozycja pierwszej ustawy klimatycznej zapisującej cel neutralności klimatycznej do 2050 r.; 9. Zrównoważony transport - przyjęcie strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności, a także przegląd dyrektywy w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych i rozporządzenia TEN-T; 10. Ochrona europejskiego kapitału naturalnego - propozycja strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r.</p>	<p>Wybrane kierunki interwencji i zadania przyjęte w projekcie „Programu Ochrony Środowiska” zapewniające realizację ustanowionych celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza. • Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. • Ograniczenie emisji pól elektromagnetycznych. • Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. • Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin. • Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne. • Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym. • Ochrona zasobów leśnych i utrzymanie wysokiej lesistości powiatu. • Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.

Źródło: opracowanie własne

Ocena zgodności projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu krajowym i regionalnym

Wyznaczone do realizacji cele w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” są w pełni zgodne również z następującymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
- Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu;
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK);
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;

- Plan przeciwdziałania skutkom suszy;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry;
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022;
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032;
- Aktualizacja krajowego programu zwiększania lesistości;
- Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025.

W kolejnej tabeli wykazano powiązania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” z założeniami obowiązujących dokumentów strategicznych szczebla krajowego i wojewódzkiego.

Tabela 2. Spójność „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i wojewódzkiego

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
POZIOM KRAJOWY
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
<p>Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne. • Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych. • Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce. • Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii. • Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki. • Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska. <p>Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach. • Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta. • Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. • Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast. <p>Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
<p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód. • Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania. • Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb. • Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu. • Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. • Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa.

<p>Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”</p> <ul style="list-style-type: none">• Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu.• Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>
<p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko (określone kierunki interwencji)</p> <ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód.• Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania.• Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego.• Ochrona gleb przed degradacją.• Zarządzanie zasobami geologicznymi (zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż).• Gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.• Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030</p>
<ul style="list-style-type: none">• wsparcie inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich;• poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich przez budowę lub modernizację gminnej i powiatowej sieci drogowej;• działania na rzecz zmniejszenia udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym i zachęcanie do korzystania z transportu publicznego, promocja ruchu rowerowego i pieszego;• budowa, rozbudowa i modernizacja sieci gazowej przesyłowej i dystrybucyjnej;• wsparcie dla budowy, odbudowy i prawidłowego wykorzystania urządzeń melioracyjnych oraz powiększenia retencji wodnej;• zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych przez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni;• dynamizacja przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych;• utrzymanie, a w miarę dostępności gruntów do zalesienia, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych;• identyfikacja gleb zanieczyszczonych na terenach wiejskich;• zwiększanie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych oraz w przedsiębiorstwach;• ochrona produktywności gruntów rolnych;• stymulowanie rozwoju alternatywnych, bezemisyjnych źródeł ciepła (m.in. taniego ogrzewania elektrycznego), co przyczyni się do obniżenia niskiej emisji, w szczególności na terenach słabiej zurbanizowanych;• wsparcie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracja);• rozbudowa systemów dystrybucji energii oraz zwiększanie wykorzystania OZE;• opracowanie i wdrożenie kompleksowych działań w zakresie zapobiegania skutkom utrzymywania się długotrwałych wysokich temperatur lub małej ilości opadów i w ich następstwie susz.
<p>Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu</p>
<p>Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN) zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą wszystkie kraje UE tzw. Dyrektywą Azotanową. Rolnicy, których działki położone są na (OSN) są obowiązani do wypełniania „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, który przyjęty został w dniu 12 lutego 2020 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. z 2020, poz. 243). Program działań określa m.in.: sposoby i warunki rolniczego wykorzystania nawozów azotowych w pobliżu wód, na terenach o dużym nachyleniu, a także na glebach zamarzniętych, zalanych wodą lub przykrytych śniegiem; terminy, w których dozwolone jest rolnicze wykorzystanie nawozów; warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami, a także sposób obliczania wymaganej pojemności urządzeń do ich przechowywania; sposób ustalania rocznej dawki nawozów naturalnych; zasady planowania prawidłowego nawożenia azotem.</p>

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK)
<ul style="list-style-type: none"> • KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: 1. Bezpieczeństwa energetycznego, 2. Wewnętrznego rynku energii, 3. Efektywności energetycznej, 4. Obniżenia emisyjności, 5. Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. • „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030” wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.: <ul style="list-style-type: none"> • redukcja emisji gazów cieplarnianych; • wzrost udziału OZE w finalnym zużyciu energii; • wzrost efektywności energetycznej; • redukcja udziału węgla w produkcji energii.
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku
<p>Poprzez realizację celów i działań wskazanych w PEP2040 przeprowadzona zostanie niskoemisyjna transformacja energetyczna przy aktywnej roli odbiorcy końcowego i zaangażowaniu krajowego przemysłu, dając impuls gospodarce, przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego, w sposób innowacyjny, akceptowalny społecznie i z poszanowaniem środowiska oraz klimatu. Transformacja energetyczna Polski zostanie oparta na trzech filarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I FILAR – SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA. • II FILAR – ZEROEMISYJNY SYSTEM ENERGETYCZNY: To kierunek długoterminowy, w którym zmierza transformacja energetyczna. Zmniejszenie emisyjności sektora energetycznego będzie możliwe m.in. poprzez zwiększenie roli energetyki rozproszonej i obywatelskiej przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego poprzez przejściowe stosowanie technologii energetycznej opartych m.in. na paliwach gazowych. • III FILAR – DOBRA JAKOŚĆ POWIETRZA: To cel, który dla odbiorców jest jedną z bardziej zauważalnych oznak odchodzenia od paliw kopalnych. Dzięki inwestycjom w transformację sektora ciepłowniczego (systemowego i indywidualnego), elektryfikację transportu oraz promowania domów pasywnych i zeroemisyjnych, wykorzystujących lokalne źródła energii, w widoczny sposób poprawi się jakość powietrza, która ma wpływ na zdrowie społeczeństwa. Kluczowym rezultatem transformacji odczuwalnym przez każdego obywatela będzie zapewnienie czystego powietrza w Polsce.
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; • dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; • ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu; • adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie; • zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami; • organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu. <p>Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu; • zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu. <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); • miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu. <p>Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa systemu wsparcia innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu; • ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
Plan przeciwdziałania skutkom suszy
<p>Zgodnie z „Planem przeciwdziałania skutkom suszy” w celu przeciwdziałania skutkom suszy należy realizować działania wpływające zarówno na zabezpieczenie dostępu do wody przeznaczonej do spożycia i prowadzenia nawodnień, jak i poprzez zwiększenie odporności terenu na skutki suszy. Zwiększenie odporności terenu oznacza, iż dany teren ze względu na swoją specyfikę i wdrożone działania będzie reagował na suszę z opóźnieniem, bądź też skutki suszy na nim nie wystąpią. Działania, które będą wpływać na zwiększenie odporności terenu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych, • realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji,

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania i odtwarzania naturalnej retencji, • zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych, • zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych, • retencja i zagospodarowanie wód opadowo-roztopowych na terenach zurbanizowanych. <p>Do grupy działań formalnych i edukacyjnych zaliczono rozwiązania umożliwiające zarządzanie zjawiskiem suszy np.: poprzez jej monitorowanie, rekompensowanie poniesionych strat, zarządzanie zasobami wodnymi, czy też właściwe zarządzanie w sytuacjach, gdy zjawisko suszy osiąga rozmiar klęski żywiołowej. Działania edukacyjne to przede wszystkim zwiększanie świadomości i kształtowanie wiedzy na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suszy - jej powstawania oraz możliwych do wystąpienia skutków, • wprowadzania w życie codzienne rozwiązań oszczędzających wodę, • możliwości retencjonowania wody. <p>Działania edukacyjne to również opracowanie dobrych praktyk oraz programów edukacyjnych, w tym wprowadzenie tematyki suszy do programów nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. • Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017
<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie wydajności oczyszczalni do odbioru 100 % ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. • Zastosowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków gwarantujących osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania ścieków. • Wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych umożliwiającej spełnienie blisko 100 % poziomu obsługi.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry
<ul style="list-style-type: none"> • Badanie i monitorowanie środowiska wodnego. • Działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej. • Kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. • Kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych oraz ochrona i zachowanie ekosystemów oraz różnorodności biologicznej. • Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych. • Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. • Optymalizacja zużycia wody. • Realizacja zadań systemowych z zakresu gospodarki odpadami. • Przegląd pozwoleń wodnoprawnych. • Zapewnienie ciągłości potoków i rzek przez udrożnienie obiektów.
Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju
<ul style="list-style-type: none"> • Niepogarszanie stanu jednolitych części wód. • Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych. • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków).
Krajowy plan gospodarki odpadami 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Zgodnie z założeniami KPGO, przede wszystkim należy zapewnić realizację działań znajdujących się najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami - a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i osiągnąć założone cele.
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
<p>Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 wyznacza do realizacji następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; • minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju; • likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
Aktualizacja krajowego programu zwiększania lesistości
<ul style="list-style-type: none">• Szczególną funkcją zalesień powinno być odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności.• Ważnym zadaniem programu zalesiania jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie najcenniejszych obszarów przyrodniczych we wspólny system. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień.• Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej nadają temu problemowi wysoką rangę.
POZIOM WOJEWÓDZKI
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku
<p>Cel strategiczny nr 3 określony w „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku” brzmi „ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI”. Poprawa warunków życia z poszanowaniem ochrony środowiska przyrodniczego, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu oraz przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym to wyzwania, które Samorząd Województwa podejmuje stawiając sobie za cel rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski. Oznacza to tworzenie przez Samorząd Województwa warunków swobodnego dostępu do podstawowych, jak i zaawansowanych dóbr i usług, swobodnego przemieszczania się mieszkańców, możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i wsparcia rozwoju gospodarki innowacyjnej, godnego życia obecnych i przyszłych pokoleń, mieszkania w czystym i bezpiecznym otoczeniu przyrodniczym. Rozwój infrastruktury powinien przebiegać zgodnie z zasadą unikania lub wyeliminowania wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski do 2030 roku będzie następował przez wsparcie działań w trzech celach operacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none">• CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa, w tym kluczowe kierunki interwencji:<ul style="list-style-type: none">• Rozwój transportu drogowego i ekomobilności.• Rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego.• CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski, w tym kluczowe kierunki interwencji:<ul style="list-style-type: none">• Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości.• Poprawa jakości powietrza.• Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami.• Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego.• Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa.• Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.• CEL OPERACYJNY 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej, w tym kluczowe kierunki interwencji:<ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru.• Optymalizacja gospodarowania energią.• Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii.
Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030
<p>W Programie w oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, przedstawiono następujące cele i kierunki interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ochrona klimatu i jakości powietrza - cele:<ol style="list-style-type: none">1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach;1.2. Adaptacja do zmian klimatu;1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.2. Zagrożenie hałasem – cele:<ol style="list-style-type: none">2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas.3. Pola elektromagnetyczne – cel:<ol style="list-style-type: none">3.1. Utrzymanie poziomów PEM na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych.4. Gospodarowanie wodami – cele:<ol style="list-style-type: none">4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa;4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy;4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód.5. Gospodarka wodno-ściekowa – cele:

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
<p>5.1. Poprawa jakości wody; 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich.</p> <p>6. Zasoby geologiczne – cele: 6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin; 6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.</p> <p>7. Gleby – cele: 7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb; 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych.</p> <p>8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów; 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami.</p> <p>9. Zasoby przyrodnicze – cel: 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej.</p> <p>10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel: 10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.</p>
Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej
<p>„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” określa obowiązek realizacji następujących działań naprawczych, których realizacja ma na celu poprawę jakości powietrza w zakresie redukcji emisji pyłów zawieszonych oraz benzo(a)pirenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Kod działania WpZOA</u> - ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej. • <u>Kod działania WpDOT</u> - zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej. • <u>Kod działania WpIZE</u> - inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin. • <u>Kod działania WpKUA</u> - kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych. • <u>Kod działania WpTMB</u> - termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. • <u>Kod działania WpMMU</u> - obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich • <u>Kod działania WpZUZ</u> - ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej. • <u>Kod działania WpEEK</u> - edukacja ekologiczna. • <u>Kod działania WpPZP</u> - zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego (umieszczanie odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłów zawieszonych oraz benzo(a)pirenu).
Uchwała antysmogowa
<p>W dniu 18 grudnia 2017 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała wprowadziła od 1 maja 2018 r. zakaz stosowania na terenie województwa najgorszej jakości paliw stałych, np. bardzo drobnego miazgu lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu. Ponadto, wprowadzone zostały ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców. Wszystkie nowe kotły po 1 maja 2018 r. muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie mogą również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania. Zgodnie z zapisami uchwały kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwały antysmogowej i niespełniające jej wymagań będą musiały być wymienione w 2 etapach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do 1 stycznia 2024 r. – w przypadku kotłów bezklasowych; • do 1 stycznia 2028 r. – w przypadku kotłów spełniających wymagania dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012. <p>Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, mogą być użytkowane dożywotnio. Ponadto miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (piece, kominki, kozy) zainstalowane przed wejściem w życie uchwały antysmogowej i niespełniające jej wymagań będą musiały być wymienione do 1 stycznia 2026 r.</p>
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+
<p>Plan określa następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa z zakresu ochrony środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona różnorodności biologicznej. • Ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych. • Zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa. • Ochrona zasobów leśnych. • Ochrona zasobów wód. • Ochrona powierzchni ziemi. • Ochrona złóż kopalin.

Powiązanie z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”
<ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie spójnego systemu komunikacyjnego.• Poprawa bezpieczeństwa energetycznego.• Rozwój infrastruktury komunalnej.• Rozwój produkcji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. <p>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa jakości powietrza, zapobieganie degradacji powierzchni ziemi, poprawa klimatu akustycznego, zapobieganie poważnym awariom oraz innym zjawiskom mającym negatywny wpływ na środowisko, ograniczanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko, ograniczanie negatywnego wpływu inwestycji drogowych na środowisko, ograniczanie negatywnego wpływu inwestycji infrastrukturalnych na środowisko, ograniczanie negatywnego wpływu inwestycji w zakresie wydobywania złóż kopalin na środowiska).</p>
Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025
<p>W gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) przyjęto następujące ogólne kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• utrzymanie finansowania inwestycji, między innymi przez instrumenty finansowe, ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak, aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony środowiska;• propagowanie badań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (m.in. badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów);• organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu wojewódzkim oraz gminnym mających na celu m.in.: a) podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym podkreśleniem należytego, to jest racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności), b) właściwe postępowanie z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji, szczególnie w zakresie postępowania z selektywnie zbieranymi bioodpadami, c) promowanie technologii przetwarzania bioodpadów, w wyniku, których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych;• wdrożenie na poziomie Województwa systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o BDO;• podejmowanie przez gminy kontroli prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych;• prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o efektywne wykorzystanie potencjału instalacji komunalnych (IK);• wdrażanie przez przedsiębiorców BAT.

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” jest w pełni zgodny i realizuje zadania oraz cele określone w obowiązujących dokumentach strategicznych wyznaczających ramy i kierunki działań z zakresu ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM

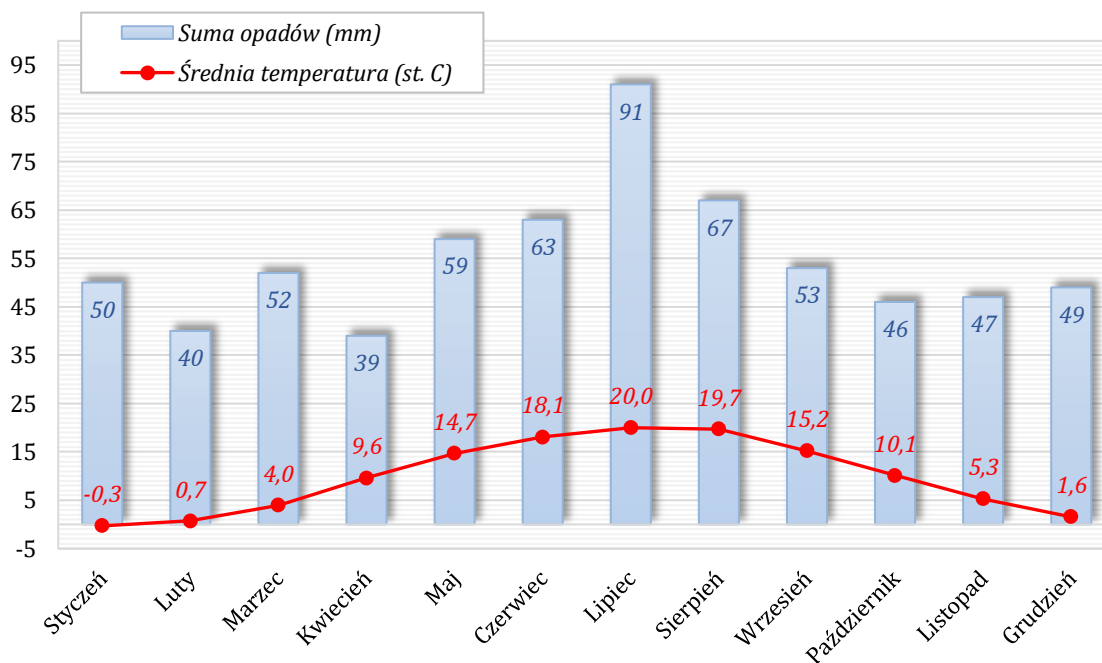
4.1. Klimat i powietrze atmosferyczne

Klimat

Według opracowania „Regiony klimatyczne Polski w świetle częstotliwości występowania różnych typów pogody” (A. Woś, 1993) powiat nowotomyski w zdecydowanej większości położony jest w obrębie regionu klimatycznego XV – Środkowowielkopolskiego. Jest to obszar klimatu umiarkowanego, przejściowego pomiędzy oceanicznym a kontynentalnym. Przeważają cechy morskie. Pogodę i klimat kształtują głównie masy powietrza napływające z zachodu. Na tle innych regionów Polski wyróżnia się on częstszym (około 60) występowaniem dni z pogodą bardzo ciepłą (15,1-25,0°C). Charakteryzuje się on ponadto małymi rocznymi amplitudami temperatur powietrza, wczesną wiosną, długim latem oraz łagodną i krótką zimą. Jest to klimat umiarkowanie ciepły.

Zgodnie z danymi klimatycznymi prezentowanymi na stronie www.climate-data.org (zebranych w latach 1982-2012) średnia roczna temperatura powietrza w Nowym Tomyślu wynosi 9,9°C. Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec (średnia miesięczna temperatura wynosi 20,0°C), natomiast najzimniejszym styczeń (średnia miesięczna temperatura wynosi -0,3°C). Średnia roczna suma opadów wynosi 656 mm (najsuchszym miesiącem jest kwiecień – 39 mm, natomiast największe opady występują w lipcu – 91 mm).

Na kolejnym wykresie przedstawiono szczegółowe dane dotyczące średnich temperatur oraz opadów w poszczególnych miesiącach dla miasta Nowy Tomyśl.

Wykres 1. Wykres klimatyczny dla miasta Nowy Tomyśl
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://pl.climate-data.org>

Wyniki analiz naukowych oraz scenariusze klimatyczne wykonane w ramach „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) jednoznacznie wskazują, iż klimat Polski ulega systematycznej zmianie. Największe zagrożenie dla gospodarki oraz społeczeństwa stanowią:

- wzrost średniej rocznej temperatury powietrza;
- zmiana struktury opadów – opady są bardziej gwałtowne, krótkotrwałe oraz nieregularne;
- wzrost częstotliwości występowania oraz nasilenia zjawisk ekstremalnych takich jak: silne wiatry, nawalne deszcze, burze, fale upałów.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi na stronie <http://klimada.mos.gov.pl/> w latach 2001-2011 na skutek niekorzystnych zjawisk pogodowych zarejestrowano w Polsce straty w wysokości ponad 56 mld zł. Szacuje się, że w przypadku niepodjęcia działań przystosowawczych do zmian klimatu straty te w latach 2021-2030 mogą wynieść ponad 120 mld zł. Przygotowanie się do zmieniających się warunków klimatycznych (adaptacja do zmian klimatu) staje się więc uzasadnioną strategią działania na poziomie międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym.

Powyższe wskazuje na konieczność podejmowania działań adaptacyjnych zarówno w odniesieniu do ochrony ludności w sytuacjach kryzysowych jak i niezbędnych dostosowań w sferze gospodarczej. W warunkach Polski pilnie potrzebne są kompleksowe działania w zakresie gospodarki wodą (coraz częściej występują zjawiska suszy lub okresowe niedobory wody) oraz zwiększenia odporności poszczególnych sektorów gospodarki na zmiany klimatu (w szczególności rolnictwa). Należy również podejmować działania mające na celu ochronę ekosystemów wodnych (rzek, jezior, mokradeł) oraz obszarów leśnych.

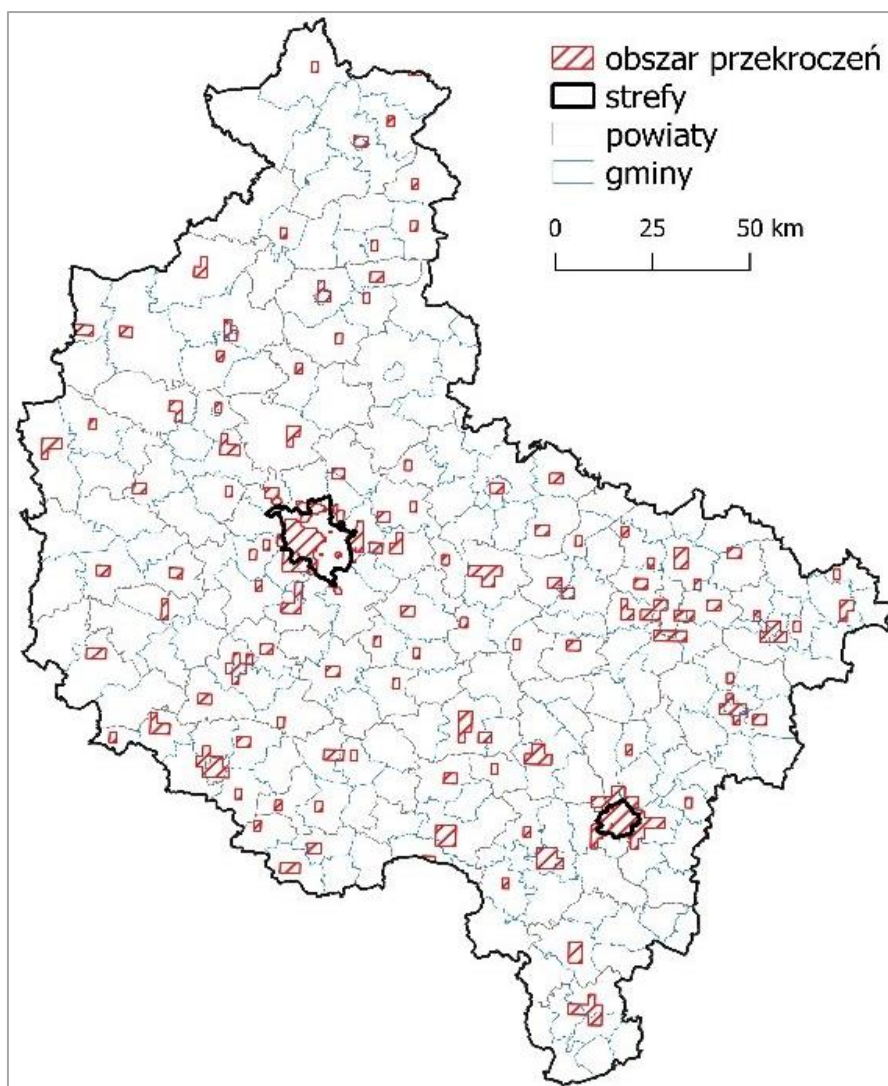
Aktualna ocena jakości powietrza

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMS w Poznaniu, kwiecień 2021) na terenie powiatu nowotomyskiego ze względu na kryterium ochrony zdrowia wyznaczono **obszary przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu. Obszary przekroczeń (o łącznej powierzchni 19,0 km²) wyznaczono w gminach Nowy Tomyśl oraz Opalenica.**

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” na terenie powiatu nowotomyskiego nie wyznaczono obszarów przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 w powietrzu.

Według danych GIOŚ główną przyczyną przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa wielkopolskiego jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych (stężenia pyłów zawieszonych oraz B(a)P wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą wyłącznie sezonu grzewczego). Udział sektora komunalno-bytowego w łącznej emisji B(a)P na terenie województwa wielkopolskiego w 2020 r. wyniósł 97,5 %. W przypadku emisji pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 udział sektora komunalno-bytowego jest również zdecydowanie najwyższy i wynosi kolejno 78,3 % i 54,2 %.

Zasięg wyznaczonych w 2020 r. obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu na terenie województwa wielkopolskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa wielkopolskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2020 r.)

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020”

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMŚ w Poznaniu, kwiecień 2021) na terenie powiatu nowotomyskiego wyznaczono również **obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu (O₃)** (ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz kryterium ochrony roślin). Obszary przekroczeń poziomów docelowych ozonu (O₃) obejmują zdecydowaną większość województwa wielkopolskiego. Głównymi przyczynami występowania zbyt wysokiego stężenia ozonu (O₃) w powietrzu są emisje zanieczyszczeń tlenków azotu i lotnych związków organicznych z transportu samochodowego (*w warunkach dużego zanieczyszczenia związkami azotu i lotnymi związkami organicznymi oraz dużego nasłonecznienia zachodzą skomplikowane reakcje fotochemiczne, których efektem mogą być wysokie stężenia ozonu głównie na obszarach pozamiejskich lub tzw. smog fotochemiczny*).

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar powiatu nowotomyskiego położony jest w regionie wodnym Warty. Rzeka Obra (lewostronny dopływ Warty) przepływająca przez zachodnią część powiatu stanowi jego oś hydrograficzną (odwadnia obszar powiatu). Istotnymi ciekami powiatu są również Czarna Woda, Mogilnica oraz Szarka, które stanowią prawostronne dopływy Obry.

Łącznie powiat nowotomyski położony jest na obszarze 18 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym 17 rzecznych oraz 1 jeziornej (JCWP jez. Zbąszyńskie o kodzie LW10349). Spośród poszczególnych zlewni JCWP największe powierzchnie na terenie powiatu nowotomyskiego zajmują:

- JCWP Mogilnica Zachodnia - 244,82 km²;
- JCWP Szarka - 195,71 km²;
- JCWP Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia - 148,99 km²;
- JCWP Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody - 94,14 km²;
- JCWP Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc - 55,99 km².

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego.

**Tabela 3. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)
zlokalizowanych w obrębie powiatu nowotomyskiego**

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Pow. na terenie powiatu [km ²]	Udział
RW6000161856869	Mogilnica Zachodnia	244,82	24,2%
RW6000171878529	Szarka	195,71	19,4%
RW6000191878729	Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia	148,99	14,7%
RW6000251878719	Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody	94,14	9,3%
RW6000171878722	Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc	55,99	5,5%
RW6000171878726	Bolewicki Rów	42,35	4,2%
RW6000251878759	Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło	41,65	4,1%
RW6000231878728	Czarna Woda	39,88	3,9%
RW600019185687	Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	36,98	3,7%
RW600017187869	Dopływ z Przychodzka	31,84	3,1%

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Pow. na terenie powiatu [km ²]	Udział
RW6000161856849	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	26,85	2,7%
RW600017187829	Dojca	21,01	2,1%
RW60002318769	Kamionka	10,98	1,1%
RW6000171878724	Dopływ z Błak	10,84	1,1%
RW6000161878129	Kanał Grabarski	8,12	0,8%
RW60001718776	Dormowska Struga	0,74	0,1%
RW60001618568814	Dopływ z Niemierzyc	0,19	0,02%
SUMA		1 011,08	100,0%

Źródło: PGW Wody Polskie

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967) stan zdecydowanej większości – 12 JCWP znajdujących się w obrębie powiatu oceniono jako zły. Dobry stan ogólny określono jedynie dla 6 następujących JCWP: JCWP Bolewicki Rów; JCWP Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło; JCWP Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego; JCWP Dopływ z Przychodzka; JCWP Dopływ z Błak; JCWP Dormowska Struga. Celami środowiskowymi dla JCWP położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego jest osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

W kolejnych tabelach przedstawiono stan ogólny oraz cele środowiskowe wyznaczone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” dla JCWP w obrębie których położony jest powiat nowotomyski.

Tabela 4. Stan ogólny JCWP zlokalizowanych w obrębie powiatu nowotomyskiego

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ogólny
RW6000161856869	Mogilnica Zachodnia	ZŁY
RW6000171878529	Szarka	ZŁY
RW6000191878729	Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia	ZŁY
RW6000251878719	Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody	ZŁY
RW6000171878722	Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc	ZŁY
RW6000171878726	Bolewicki Rów	DOBRY
RW6000251878759	Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło	DOBRY
RW6000231878728	Czarna Woda	ZŁY
RW600019185687	Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	DOBRY
RW600017187869	Dopływ z Przychodzka	DOBRY
RW6000161856849	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	ZŁY
RW600017187829	Dojca	ZŁY
RW60002318769	Kamionka	ZŁY
RW6000171878724	Dopływ z Błak	DOBRY

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ogólny
RW6000161878129	Kanał Grabarski	ZŁY
RW60001718776	Dormowska Struga	DOBRY
RW60001618568814	Dopływ z Niemierzyc	ZŁY
LW10349	JCWP jez. Zbąszyńskie	ZŁY

Źródło: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Tabela 5. Cele środowiskowe wyznaczone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” dla JCWP położonych na obszarze powiatu nowotomyskiego

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy
RW6000161856869	Mogilnica Zachodnia	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000171878529	Szarka	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000191878729	Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000251878719	Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000171878722	Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000171878726	Bolewicki Rów	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000251878759	Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000231878728	Czarna Woda	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW600019185687	Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW600017187869	Dopływ z Przychodzka	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000161856849	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW600017187829	Dojca	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW60002318769	Kamionka	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000171878724	Dopływ z Błak	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW6000161878129	Kanał Grabarski	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW60001718776	Dormowska Struga	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW60001618568814	Dopływ z Niemierzyc	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW10349	JCWP jez. Zbąszyńskie	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny

Źródło: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Ostatnia kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2019 r. (dla badań prowadzonych w latach 2014-2019).

Na terenie powiatu nowotomyskiego znajduje się 14 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Stan ogólny wszystkich JCWP oceniony został jako ZŁY. Żadna z monitorowanych JCWP nie znajduje się w dobrym lub bardzo dobrym stanie ekologicznym (1-2 klasa jakości) oraz dobrym stanie chemicznym. Najgorszą 5 klasą jakości stanu ekologicznego na terenie powiatu charakteryzują się następujące JCWP:

- JCWP Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody;
- JCWP Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło;
- JCWP Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej;
- JCWP Mogilnica Zachodnia;
- JCWP Kanał Grabarski.

Przekraczanymi wskaźnikami badanych JCWP decydującymi o złym stanie wód powierzchniowych na terenie powiatu nowotomyskiego są:

- elementy biologiczne: fitoplankton; fitobentos; makrofity; makrobezkręgowce bentosowe; ichtiofauna;
- elementy fizykochemiczne: zawiesina ogólna; tlen rozpuszczony; BZT5; ChZT; przewodność w 20°C; substancje rozpuszczone; siarczany; chlorki; wapń; magnez; twardość ogólna; odczyn pH; zasadowość ogólna; azot amonowy; azot Kjeldahla; azot azotanowy; azot azotynowy; azot ogólny; fosfor fosforanowy (V); fosfor ogólny;
- elementy chemiczne: difenyletery bromowane; fluoranten; rtęć i jej związki; benzo(a)piren; benzo(b)fluoranten; benzo(g,h,i)perylene; heptachlor.

Zgodnie z danymi GIOŚ RWMŚ w Poznaniu do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa wielkopolskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe.

Zestawienie wyników monitoringu poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 6. Klasyfikacja i ocena stanu poszczególnych monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie powiatu nowotomyskiego

Nazwa ocenianej JCWP	Lata badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	KLASA STANU / POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	STAN CHEMICZNY	STAN OGÓLNY
jez. Zbąszyńskie	2018-2019	4	2	PSD	4	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Czarna Woda od dopł. spod Chudobczyc do ujścia	2014-2019	3	1	PSD	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Obra od Kan. Dźwińskiego do Czarnej Wody	2014-2019	5	1	PSD	5	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Obra od Czarnej Wody do jez. Rybojadło	2019	5	3	PSD	5	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Kamionka	2015-2019	3	2	PPD	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	2018-2019	4	2	PPD	4	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	2016-2019	5	3	PPD	5	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Mogilnica Zachodnia	2018-2019	5	5	PPD	5	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Bolewicki Rów	2018	2	1	PSD	3	nie badano	ZŁY
Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc	2018	3	2	PSD	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Czarna Woda	2018	2	1	PSD	3	nie badano	ZŁY

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Nazwa ocenianej JCWP	Lata badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	KLASA STANU / POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	STAN CHEMICZNY	STAN OGÓLNY
Kanał Grabarski	2019	5	5	PPD	5	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Dojca	2017-2019	2	2	PPD	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Szarka	2017-2019	3	2	PSD	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY

LEGENDA:

Klasa elementów biologicznych		Klasa elementów hydromorfologicznych		Klasa elementów fizykochemicznych		Klasa stanu / potencjału ekologicznego		Stan chemiczny		Stan ogólny	
1	stan bdb / potencjał maks.	1	stan bdb / potencjał maks.	1	stan bdb / potencjał maks.	1	stan bdb / potencjał maksymalny	DOBRY	stan dobry	DOBRY	stan dobry
2	stan db / potencjał db	2	stan db / potencjał db	2	stan db / potencjał db	2	stan dobry / potencjał dobry	PONIŻEJ DOBREGO	stan poniżej dobrego	ZŁY	stan zły
3	stan / potencjał umiarkowany	3	stan / potencjał umiarkowany	PSD/PPD	poniżej stanu / potencjału dobrego	3	stan / potencjał umiarkowany				
4	stan / potencjał słaby	4	stan / potencjał słaby			4	stan / potencjał słaby				
5	stan / potencjał zły	5	stan / potencjał zły			5	stan / potencjał zły				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

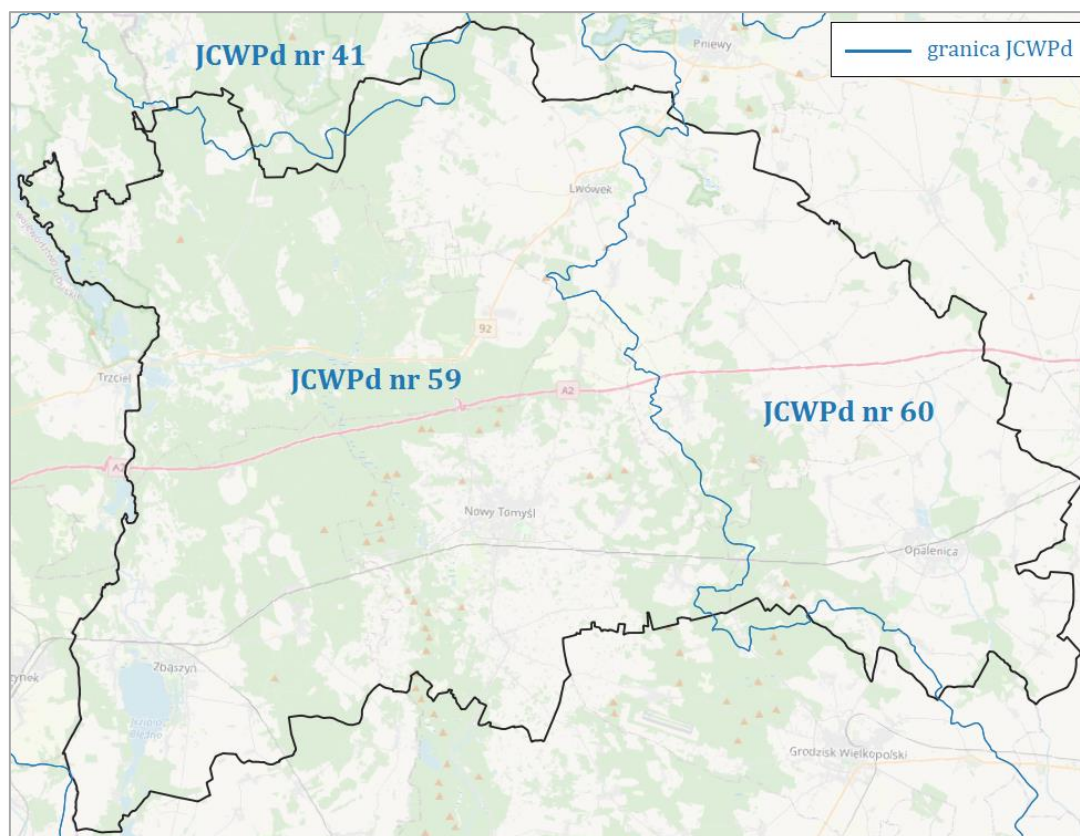
Wody podziemne

Powiat nowotomyski położony jest w obrębie następujących jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- JCWPd nr 59 (obejmuje centralną i zachodnią część powiatu);
- JCWPd nr 60 (obejmuje wschodnią część powiatu);
- JCWPd nr 41 (obejmuje niewielkie północne krańce powiatu).

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Zasięg poszczególnych JCWPd na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

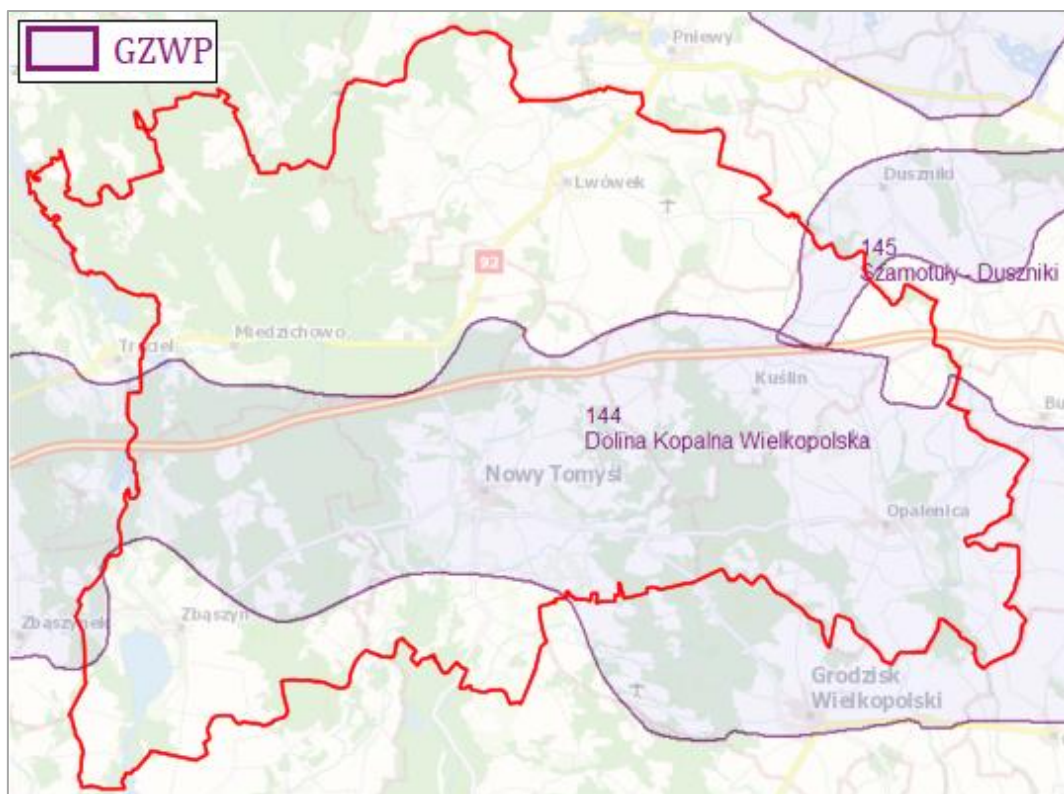
Rysunek 2. Zasięg poszczególnych JCWPd na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę mają główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), które stanowią zespoły przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, których granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych spełniające określone kryteria ilościowe i jakościowe (wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii).

Powiat nowotomyski położony jest na obszarze dwóch głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP): GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska oraz GZWP nr 145 Szamotuły-Duszniki.

Na kolejnej rycinie przedstawiono zasięg terytorialny głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) na obszarze powiatu, natomiast w tabeli ich podstawową charakterystykę.

Rysunek 3. Lokalizacja GZWP na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Tabela 7. Charakterystyka GZWP położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego

Zbiornik	GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska	GZWP nr 145 Szamotuły-Duszniki
Powierzchnia [km ²]	4 122,4	151,8
Stratygrafia	czwartorzęd	czwartorzęd
Typ zbiornika	porowy	porowy
Podatność zbiornika na antropopresję (zanieczyszczenie)	bardzo mało podatny	średnio i mało podatny
Proponowany obszar ochronny [km ²]	30,47	1,62
Moduł jedn. zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d x km ²]	95,76	103,00
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	394 298	29 210

Źródło: „Informator PSH – Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce (PIG-PIB, Warszawa 2017)

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967) stan chemiczny i ilościowy wszystkich JCWPd w obrębie, których położony jest powiat nowotomyski oceniony został jako dobry. Celami środowiskowymi dla poszczególnych JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), według stanu na 2019 rok.

Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy wszystkich jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), w obrębie których położony jest powiat nowotomyski (JCWPd nr 41, JCWPd nr 59, JCWPd nr 60).

Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych opiera się na wykonaniu dziewięciu testów klasyfikacyjnych ukierunkowanych na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Końcowa ocena stanu JCWPd jest rezultatem agregacji wyników wszystkich testów klasyfikacyjnych. Warunkiem koniecznym do stwierdzenia dobrego stanu w badanej JCWPd jest pozytywny wynik oceny stanu wszystkich testów.

W kolejnej tabeli przedstawiono zestawienie wyników monitoringu stanu chemicznego i ilościowego poszczególnych JCWPd położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego.

Tabela 8. Zestawienie wyników monitoringu stanu chemicznego i ilościowego poszczególnych JCWPd położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego (2019 r.)

JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy
JCWPd nr 41	DOBRY	DOBRY
JCWPd nr 59	DOBRY	DOBRY
JCWPd nr 60	DOBRY	DOBRY

Źródło: GIOŚ

Na terenie powiatu nowotomyskiego wyznaczony został jedynie jeden punkt badawczy jakości wód podziemnych funkcjonujący w ramach systemu monitoringu krajowego (Państwowego Monitoringu Środowiska) – znajdujący się w m. Wojnowice (gm. Opalenica). W 2020 r. w punkcie wyznaczonym na terenie powiatu odnotowano II klasę jakości wód podziemnych (wody dobrej jakości).

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe parametry punktu badawczego jakości wód podziemnych funkcjonującego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska znajdującego się na terenie powiatu nowotomyskiego – wraz z klasą jakości wody za 2020 r.

Tabela 9. Charakterystyka punktu badawczego jakości wód podziemnych funkcjonującego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska znajdującego się na terenie powiatu nowotomyskiego – wraz z klasą jakości wody za 2020 r.

Parametr	Wartość
Numer punktu pomiarowego	2558
Lokalizacja	Wojnowice (gm. Opalenica)
Stratygrafia	czwartorzęd
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	32,00
Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	41,50-58,50
Zwierciadło wody	napięte
Typ ośrodka wodonośnego	porowy
Rodzaj punktu pomiarowego	studnia wiercona
Użytkowanie terenu	zabudowa luźna
Klasa jakości (2020 r.)	II (wody dobrej jakości)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Zagrożenie suszą

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdziałania skutkom suszy”, który przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., dla zdecydowanej większości obszaru powiatu nowotomyskiego wynikowy stopień zagrożenia suszą określony został jako silny. Na terenie powiatu znajdują się również obszary o najwyższym - ekstremalnym stopniu zagrożenia suszą rolniczą (obejmujące głównie wschodnią i północno-wschodnią część powiatu). Stopień zagrożenia powiatu suszą hydrologiczną określony został jako umiarkowany, natomiast suszą hydrogeologiczną jako słaby.

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego wykonanymi przez PGW Wody Polskie, na terenie powiatu nowotomyskiego wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią występujące wzdłuż rzeki Obry oraz w rejonie jez. Zbąszyńskiego. Wyznaczone obszary oprócz terenów niezbudowanych (łąki, pastwiska, grunty orne, grunty zadrzewione) obejmują również fragmenty terenów zurbanizowanych (zabudowanych) miasta Zbąszyń.

4.3. Zagrożenia hałasem

Głównym źródłem hałasu kształującym klimat akustyczny jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w 2015 r.¹ Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska.

Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. GPR przez teren powiatu nowotomyskiego przebiegają drogi o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok (tj. 8 200/dobę), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach oraz dla których wymagane jest sporządzenie map akustycznych. Do odcinków dróg na terenie powiatu o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 8 200/dobę należą:

- **autostrada A2:**
 - odc. Węzeł Trzciel – Węzeł Nowy Tomyśl – 19 657 poj./dobę;
 - odc. Węzeł Nowy Tomyśl – Węzeł Buk – 20 642 poj./dobę;
- **droga krajowa nr 92:**
 - odc. Lwówek – Pniewy – 8 774 poj./dobę;
- **droga wojewódzka nr 305:**
 - odc. początek drogi – zjazd z autostrady – 8 475 poj./dobę;
 - odc. zjazd z autostrady – Nowy Tomyśl – 9 313 poj./dobę;
- **droga wojewódzka nr 307:**
 - odc. Węzeł A2 – Opalenica – 9 395 poj./dobę.

Oddziaływanie akustyczne autostrady A2

W otoczeniu odcinka Trzciel - Nowy Tomyśl dominują obszary przeznaczone pod rolnictwo oraz kompleksy leśne, głównie na terenie gmin Miedzichowo i Nowy Tomyśl. Najczęściej występującą formą zabudowy chronionej jest zlokalizowana po obu stronach drogi rozproszona zabudowa zagrodowa. W przypadku kolejnego odcinka autostrady (Nowy Tomyśl - Buk) zagospodarowanie terenu jest bardziej zróżnicowane. W powiecie nowotomyskim, otoczenie drogi stanowią przede wszystkim grunty rolne i lasy, po obu stronach drogi zlokalizowana jest również podlegająca ochronie akustycznej rozproszona zabudowa zagrodowa. Ponadto, w obrębie gminy Kuślin można wyróżnić pojedyncze obszary zabudowy zwartej w najbliższym otoczeniu autostrady, tj. wsie Głuponie (kilometr 122+200), Michorzewo (km 125+000) oraz Turkowo (km 130+800).

¹ GPR 2020 - Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie stanu epidemicznego w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj 2020 r. nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym, wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników. Celem GPR 2020 jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich.

Zgodnie z opracowanymi w latach 2016-2017 na zlecenie Autostrady Wielkopolskiej S.A. mapami akustycznymi, autostrada A2 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) na obszarze 4 585,3 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 1 088). Natomiast dla wskaźnika L_N droga ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 3 603,5 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 359).

Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla autostrady A2 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 10. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla autostrady A2 – poziomy generowanego hałasu

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	21,986	12,42	6,024	2,826	2,597
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	503	560	25	0	0
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	18,204	9,482	4,442	2,128	1,779
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	262	86	11	0	0

Źródło: „Raport o stanie klimatu akustycznego województwa wielkopolskiego na podstawie map akustycznych” (WIOS w Poznaniu, 2018)

Oddziaływanie akustyczne drogi krajowej nr 92 odc. Lwówek - Pniewy

Zgodnie z opracowaniem „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego” sporządzonym na zlecenie GDDKiA (kwiecień 2018), droga krajowa nr 92 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) na obszarze 557,8 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 308). Natomiast dla wskaźnika L_N droga ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 459,5 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 146). Powierzchnia obszarów przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu generowanego przez DK nr 92 na terenie powiatu wynosi 0,3 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 0,4 ha (dla wskaźnika L_N). Natomiast liczba mieszkańców obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu wynosi 17 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 13 (dla wskaźnika L_N).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi krajowej nr 92 przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 11. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi krajowej nr 92 – poziomy generowanego hałasu

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	2,826	1,477	0,647	0,345	0,283
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	261	30	14	3	0

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	2,414	1,173	0,525	0,282	0,201
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	112	27	7	0	0

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie
na terenie województwa wielkopolskiego” (kwiecień 2018)

**Tabela 12. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu
nowotomyskiego dla drogi krajowej nr 92 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu**

Analizowany parametr	Przekroczenia wartości dopuszczalnych				
	< 5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB	> 20 dB
	STAN WARUNKÓW AKUSTYCZNYCH				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_{DWN}					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,002	0,001	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	14	3	0	0	0
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_N					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,004	0	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	10	3	0	0	0

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie
na terenie województwa wielkopolskiego” (kwiecień 2018)

Oddziaływanie akustyczne drogi wojewódzkiej nr 305

Zgodnie z „Mapą akustyczną obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 305 na odcinkach od km 0+000 do km 1+600 oraz od km 1+600 do km 5+400 na terenie powiatu nowotomyskiego” sporządzoną na zlecenie WZDW w Poznaniu (listopad 2016 r.), droga wojewódzka nr 305 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) na obszarze 438,3 ha. Natomiast dla wskaźnika L_N droga ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 336,4 ha. Powierzchnia obszarów przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu generowanego przez DW nr 305 na terenie powiatu wynosi 6,7 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 7,7 ha (dla wskaźnika L_N). Natomiast liczba mieszkańców obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu wynosi 80 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 77 (dla wskaźnika L_N).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 305 przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 13. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 305 – poziomy generowanego hałasu

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	2,104	1,160	0,575	0,314	0,230
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	100	<50	<50	<50	<50
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	1,713	0,849	0,439	0,219	0,144
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	100	<50	<50	<50	<50

Źródło: „Mapa akustyczna obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 305 na odcinkach od km 0+000 do km 1+600 oraz od km 1+600 do km 5+400 na terenie powiatu nowotomyskiego” (2016 r.)

Tabela 14. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 305 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu

Analizowany parametr	Przekroczenia wartości dopuszczalnych				
	< 5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB	> 20 dB
	STAN WARUNKÓW AKUSTYCZNYCH				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_{DWN}					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,041	0,021	0,005	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	30	30	20	0	0
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_N					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,051	0,021	0,005	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	34	43	0	0	0

Źródło: „Mapa akustyczna obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 305 na odcinkach od km 0+000 do km 1+600 oraz od km 1+600 do km 5+400 na terenie powiatu nowotomyskiego” (2016 r.)

Oddziaływanie akustyczne drogi wojewódzkiej nr 307

Zgodnie z „Mapą akustyczna obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 307 na odcinku od km 28+588 do km 34+300 na terenie powiatu nowotomyskiego” sporządzoną na zlecenie WZDW w Poznaniu (listopad 2016 r.), droga wojewódzka nr 307 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) na obszarze 341,2 ha. Natomiast dla wskaźnika L_N droga ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 243,0 ha. Powierzchnia obszarów przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu generowanego przez DW nr 307 na terenie powiatu wynosi 4,0 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 4,7 ha (dla wskaźnika L_N). Natomiast liczba mieszkańców obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu wynosi 284 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 293 (dla wskaźnika L_N).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 307 przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 15. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 307 – poziomy generowanego hałasu

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	1,807	0,828	0,434	0,213	0,130
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	100	100	100	200	<50
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	1,319	0,596	0,307	0,149	0,059
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	100	100	100	200	0

Źródło: „Mapa akustyczna obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 307 na odcinku od km 28+588 do km 34+300 na terenie powiatu nowotomyskiego” (2016 r.)

Tabela 16. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 307 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu

Analizowany parametr	Przekroczenia wartości dopuszczalnych				
	< 5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB	> 20 dB
	STAN WARUNKÓW AKUSTYCZNYCH				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_{DWN}					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,028	0,012	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	110	174	0	0	0
PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH DLA WSKAŹNIKA L_N					
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,030	0,016	0,001	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie	59	231	3	0	0

Źródło: „Mapa akustyczna obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 307 na odcinku od km 28+588 do km 34+300 na terenie powiatu nowotomyskiego” (2016 r.)

Oddziaływanie akustyczne linii kolejowej nr 3

Zgodnie z „Mapą akustyczną dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie” sporządzoną przez PKP PLK S.A. (październik, 2017 r.), linia kolejowa nr 3 na terenie powiatu nowotomyskiego generuje hałas na poziomie pow. 55 dB (dla wskaźnika

L_{DWN}) na obszarze 1 940 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 2 632). Natomiast dla wskaźnika L_N linia ta emituje hałas na poziomie pow. 50 dB na obszarze 1 630 ha (liczba mieszkańców tego obszaru wynosi 2 143).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla linii kolejowej nr 3 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 17. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla linii kolejowej nr 3 – poziomy generowanego hałasu

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	9,1	5,1	2,7	1,5	1,0
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	1 348	665	421	164	34
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	Poziomy generowanego hałasu				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	7,9	4,3	2,2	1,2	0,7
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	1 137	516	363	113	14

Źródło: „Mapa akustyczna dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie” (październik, 2017 r.)

4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie powiatu nowotomyskiego nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego.

W ostatnich latach pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) prowadzone były na terenie powiatu nowotomyskiego w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych we Lwówku przy ul. Magazynowej oraz Wytomyślu przy ul. Szkolnej. Pomiary przeprowadzono w latach 2018-2019. Zmierzone wartości PEM były na bardzo niskich poziomach (<0,3 V/m tj. poniżej czułości aparatury pomiarowej).

Zestawienie wyników przeprowadzonych pomiarów natężenia PEM na terenie powiatu nowotomyskiego w latach 2018-2019 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 18. Wyniki pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego prowadzonych przez GIOŚ na terenie powiatu nowotomyskiego w latach 2018-2019

Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok badań	Zmierzone natężenie pola elektromagnetycznego [V/m]
Lwówek, ul. Magazynowa	2018	<0,3*
Wytomyśl, ul. Szkolna	2019	<0,3*

*poniżej czułości aparatury pomiarowej
Źródło: GIOŚ RWMS w Poznaniu

Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie województwa wielkopolskiego przez GIOŚ w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Jednak nieustający rozwój telekomunikacji i zwiększająca się liczba stacji bazowych telefonii komórkowej (w tym wprowadzanie technologii 5G) są powodami, dla których badania monitoringowe PEM powinny być w dalszym ciągu wykonywane.

4.5. Gleby i zagospodarowanie terenu

Zagospodarowanie terenu

W strukturze użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego dominują grunty orne – 43 106,1 ha (42,8 % powierzchni powiatu) oraz grunty leśne – 39 329,0 ha (39,0 % powierzchni powiatu). Łączna powierzchnia gruntów rolnych na terenie powiatu wynosi 54 043,4 ha (53,6 % obszaru), gruntów zabudowanych i zurbanizowanych 4 934,4 ha (4,9 % obszaru), natomiast gruntów pod wodami 1 196,7 ha (1,2 % obszaru).

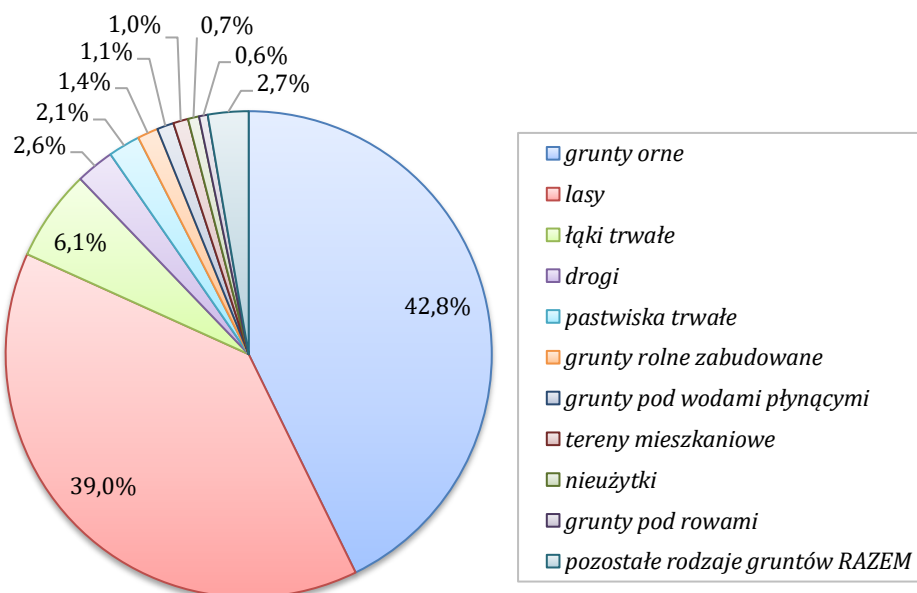
Szczegółową strukturę użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono w kolejnej tabeli oraz zobrazowano na wykresie.

Tabela 19. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego

Użytek gruntowy	Pow. [ha]	Udział
grunty orne	43 106,1	42,8%
lasy	39 329,0	39,0%
łąki trwałe	6 115,9	6,1%
drogi	2 573,7	2,6%
pastwiska trwałe	2 142,8	2,1%
grunty rolne zabudowane	1 379,7	1,4%
grunty pod wodami płynącymi	1 128,3	1,1%
tereny mieszkaniowe	1 003,4	1,0%
nieużytki	745,4	0,7%
grunty pod rowami	584,1	0,6%
sady	448,9	0,4%
inne tereny zabudowane	371,7	0,4%
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	320,2	0,3%
grunty zadrzewione i zakrzewione	316,1	0,3%
tereny kolejowe	300,1	0,3%
grunty pod stawami	199,7	0,2%
tereny przemysłowe	194,9	0,2%
użytki ekologiczne	145,0	0,1%
zurbanizowane tereny niezabudowane	119,4	0,1%
tereny różne	108,6	0,1%
grunty pod wodami stojącymi	68,4	0,1%

Użytek gruntowy	Pow. [ha]	Udział
grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	66,1	0,1%
użytki kopalne	35,5	0,04%
inne tereny komunikacyjne	9,6	0,01%
grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych	5,7	0,01%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu

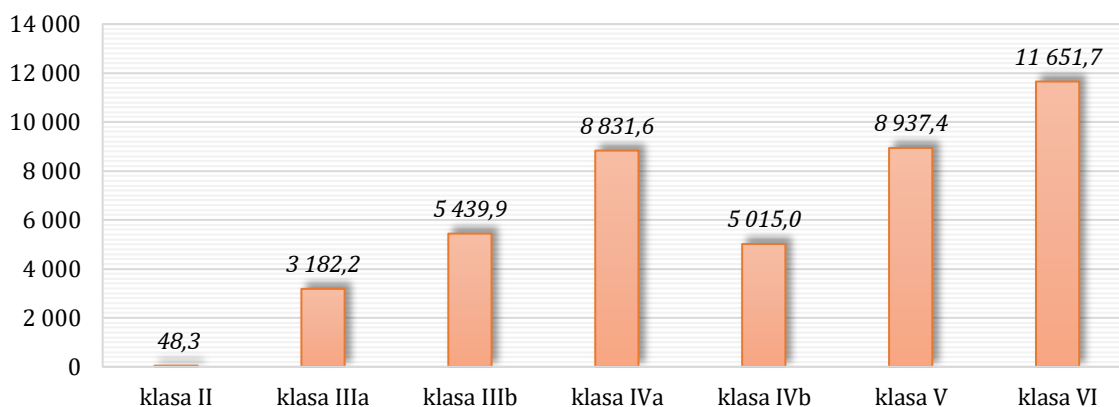
Bonitacja gruntów (gleb) ornych

Zgodnie z zestawieniem klasoużytków przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Nowym Tomysłu na terenie powiatu nowotomyskiego na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy VI (najsłabsze), których udział wynosi 27,0 % (11 651,7 ha) oraz gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 20,7 % (8 937,4 ha). W kolejnej tabeli oraz na wykresie przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury bonitacyjnej gleb gruntów ornych na terenie powiatu nowotomyskiego.

Tabela 20. Bonitacja gleb (gruntów) ornych na terenie powiatu nowotomyskiego

Klasa	Pow. [ha]	Udział
I - gleby najlepsze	-	-
II - gleby bardzo dobre	48,3	0,1%
IIIa - gleby dobre	3 182,2	7,4%
IIIb - gleby średnio dobre	5 439,9	12,6%
IVa - gleby średniej jakości lepsze	8 831,6	20,5%
IVb - gleby średniej jakości gorsze	5 015,0	11,6%
V - gleby słabe	8 937,4	20,7%
VI - gleby najslabsze	11 651,7	27,0%
SUMA	43 106,1	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu

**Wykres 3. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu nowotomyskiego
- powierzchnia gleb w danej klasie [ha]**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu

Grunty zdegradowane

Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów, przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Nowym Tomysłu, powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji na terenie powiatu nowotomyskiego wynosi 31 ha, w tym 10 ha gruntów zdegradowanych działalnością górniczą oraz 21 ha zdegradowanych inną działalnością (stan na 31.12.2020 r.).

4.6. Zasoby geologiczne

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie powiatu nowotomyskiego znajdowało się łącznie 47 udokumentowanych złóż kopalin (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów), w tym:

- 29 złóż kruszyw naturalnych (piasku i piasku ze żwirem);
- 11 złóż węglowodorów (gazu ziemnego i ropy naftowej);
- 4 złoża torfów;
- 2 złoża surowców ilastych;
- 1 złożo kredy.

W 2020 roku na terenie powiatu nowotomyskiego znajdowało się 14 eksploatowanych złóż kopalin, w tym 6 złóż węglowodorów oraz 8 złóż kruszyw naturalnych. Łączne wydobycie poszczególnych kopalin wyniosło:

- gaz ziemny – 413,13 mln m³, co stanowiło ok. 8,40 % wydobycia krajowego;
- ropa naftowa – 6,15 tys. ton, co stanowiło ok. 0,70 % wydobycia krajowego;
- piaski i żwiry – 158 tys. ton, co stanowiło ok. 0,09 % wydobycia krajowego.

W kolejnej tabeli przedstawiono charakterystykę poszczególnych złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu nowotomyskiego.

**Tabela 21. Wykaz złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu nowotomyskiego
(stan na 31.12.2020 r.) – bez złóż skreślonych z bilansu zasobów**

Lp.	Nazwa złoża		Lokalizacja (gmina)	Stan zagospodarowania złoża*	Zasoby geologiczne bilansowe	Wydobycie (2020 r.)
ZŁOŻA WĘGLOWODORÓW - GAZ ZIEMNY (zasoby i wydobycie w mln m ³) - ROPA NAFTOWA (zasoby i wydobycie w tys. t)						
1.	Babimost	gaz ziemny	Zbąszyń, Babimost, Siedlec	P	815,00	-
2.	Buk	gaz ziemny	Opalenica, Buk	E	9,44	0,02
		ropa naftowa		E	28,06	0,42

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

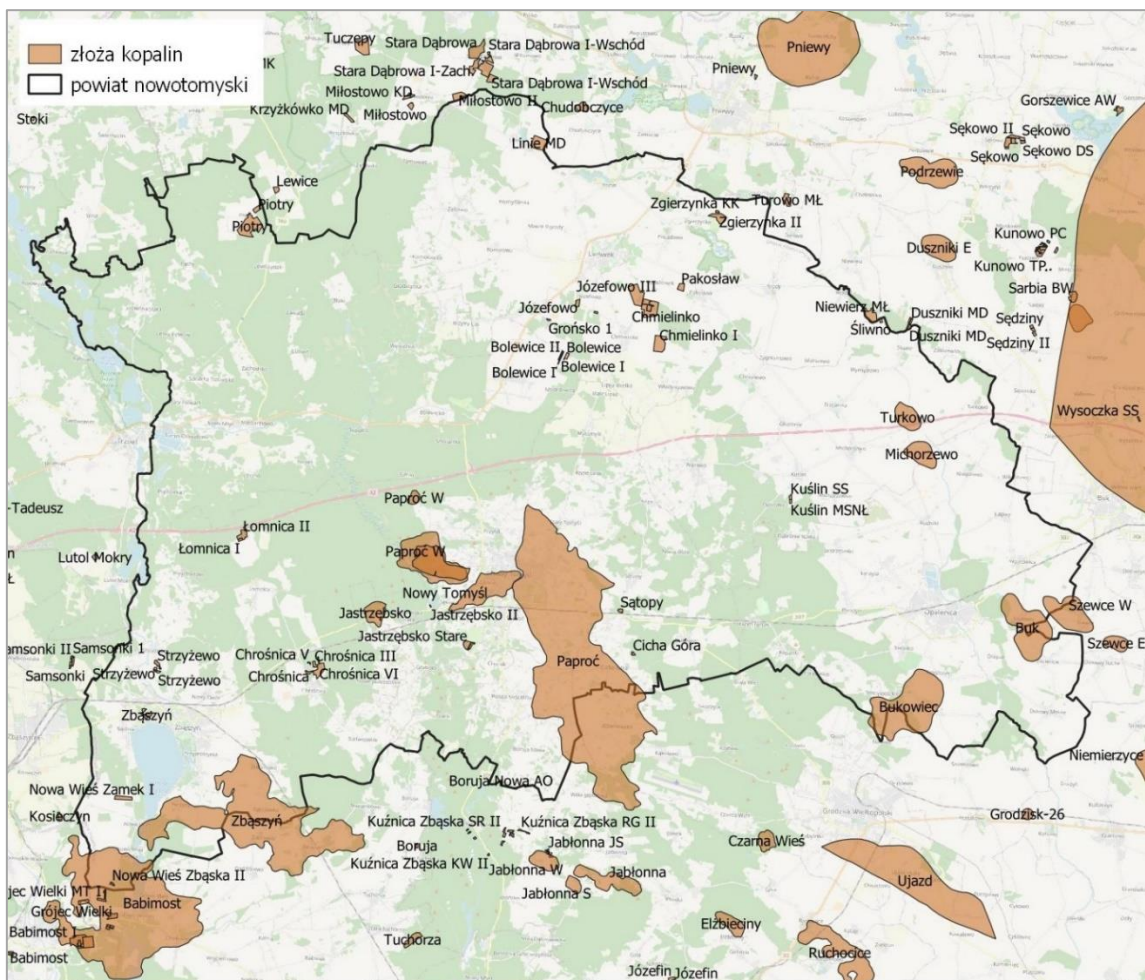
Lp.	Nazwa złoża		Lokalizacja (gmina)	Stan zagospodarowania złoża*	Zasoby geologiczne bilansowe	Wydobycie (2020 r.)
3.	Bukowiec	<i>gaz ziemny</i>	Opalenica, Grodzisk Wlkp.	Z	-	-
4.	Jastrzębsko	<i>gaz ziemny</i>	Zbąszyń, Nowy Tomyśl	R	96,00	-
		<i>ropa naftowa</i>		R	19,00	-
5.	Michorzewo	<i>gaz ziemny</i>	Kuślin, Opalenica	E	2,80	1,37
		<i>ropa naftowa</i>		E	11,59	5,73
6.	Nowy Tomyśl	<i>gaz ziemny</i>	Nowy Tomyśl	E	330,27	29,11
7.	Paproć	<i>gaz ziemny</i>	Nowy Tomyśl, Grodzisk Wlkp., Rakoniewice	E	3 133,96	246,32
8.	Paproć W	<i>gaz ziemny</i>	Zbąszyń, Nowy Tomyśl	E	1 600,93	136,08
9.	Szewce W	<i>gaz ziemny</i>	Opalenica, Buk	Z	-	-
10.	Turkowo	<i>gaz ziemny</i>	Kuślin	P	50,00	-
11.	Zbąszyń	<i>gaz ziemny</i>	Zbąszyń, Siedlec	E	2 518,95	0,23
PIASKI I ŻWIRY (zasoby i wydobycie w tys. t)						
12.	Bolewice		Miedzichowo	R	954	-
13.	Bolewice I		Miedzichowo	E	39	6
14.	Bolewice II		Miedzichowo	R	326	-
15.	Chmielinko		Lwówek	E	1 131	21
16.	Chmielinko I		Lwówek	R	6 672	-
17.	Chmielinko II		Lwówek	E	13 558	57
18.	Chrośnica		Zbąszyń	Z	351	-
19.	Chrośnica III		Zbąszyń	Z	507	-
20.	Chrośnica V		Zbąszyń	R	117	-
21.	Chrośnica VI		Zbąszyń	T	2 935	-
22.	Cicha Góra		Nowy Tomyśl	R	102	-
23.	Duszniki MD		Kuślin, Duszniki	R	845	-
24.	Grońsko 1		Lwówek	T	124	-
25.	Józefowo		Lwówek	Z	527	-
26.	Józefowo II		Lwówek	E	2 068	9
27.	Józefowo III		Lwówek	T	5 841	-
28.	Józefowo MG		Lwówek	Z	101	-
29.	Kuślin MSNŁ		Kuślin	E	382	7
30.	Kuślin SS		Kuślin	R	615	-
31.	Linie MD		Lwówek	R	3 672	-
32.	Łomnica I		Zbąszyń	R	197	-
33.	Łomnica II		Zbąszyń	T	1 471	-
34.	Nowa Wieś Zamek I		Zbąszyń	E	2 340	33
35.	Nowa Wieś Zbąska II		Zbąszyń	E	48	14
36.	Piotry		Miedzichowo	R	17 473	-
37.	Sątopy		Nowy Tomyśl	Z	191	-
38.	Śliwno		Kuślin	Z	88	-
39.	Zgierzynka II		Lwówek	T	2017	-

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Lp.	Nazwa złoża	Lokalizacja (gmina)	Stan zagospodarowania złoża*	Zasoby geologiczne bilansowe	Wydobycie (2020 r.)
40.	Zgierzynka KK	Lwówek	E	114	11
KREDA (zasoby w tys. t)					
41.	Zbąszyń	Zbąszyń	Z	149	-
SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ (zasoby w tys. m ³)					
42.	Pakosław	Lwówek	Z	108	-
43.	Strzyżewo	Zbąszyń	Z	565	-
TORFY (zasoby w tys. m ³)					
44.	Boruja Nowa AO	Nowy Tomyśl	Z	5,19	-
45.	Jastrzębsko II	Nowy Tomyśl	R	6,81	-
46.	Jastrzębsko Stare	Nowy Tomyśl	Z	273,64	-
47.	Zbąszyń	Zbąszyń	Z	85,36	-

**Wyjaśnienie skrótów: E – złoża eksploatowane; P – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie; R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo; T – złoża zagospodarowane; Z – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane
Źródło: opracowanie na podstawie „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r.” (PIG-PIB, Warszawa 2021)*

Na kolejnej rycinie przedstawiono lokalizację złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu nowotomyskiego (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów).

**Rysunek 4. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu nowotomyskiego
(bez złóż skreślonych z bilansu zasobów)**

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Struktura zagospodarowania złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawia się następująco (stan na dzień 31.12.2020 r.) (poniższe dane przedstawiono również na kolejnym wykresie):

- liczba złóż eksploatowanych: 14 (29,8 %);
- liczba złóż o zaniechanej eksploatacji (porzuconych): 14 (29,8 %);
- liczba złóż rozpoznanych szczegółowo: 12 (25,5 %);
- liczba złóż zagospodarowanych: 5 (10,6 %);
- liczba złóż rozpoznanych wstępnie: 2 (4,3 %).

4.7. Zasoby przyrodnicze

Lasy

Powierzchnia lasów na terenie powiatu nowotomyskiego wynosi 38 793,03 ha (wg danych GUS stan na 31.12.2020 r.). Stopień lesistości powiatu wynosi 38,3 %. Jest to wartość znacznie wyższa niż średnia dla województwa wielkopolskiego (25,8 %). Pod kątem stopnia lesistości powiat zajmuje wysokie 4 miejsce w województwie. W strukturze własnościowej lasów na terenie powiatu nowotomyskiego dominują lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych – 35 288,68 ha (co stanowi 91,0 %). Powiat położony jest na terenie następujących nadleśnictw: Grodzisk, Pniewy, Bolewice, Wolsztyn, Trzciel, Konstantynowo oraz Babimost.

Sosna jako dominujący gatunek lasotwórczy na terenie powiatu nowotomyskiego zajmuje 86,6 % powierzchni leśnej powiatu. Udział pozostałych gatunków wynosi: dąb (5,4 %), olcha (4,0 %), brzoza (2,2 %), buk (1,1%), inne razem (0,7 %).

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury gatunków lasotwórczych na terenie powiatu nowotomyskiego.

**Tabela 22. Struktura gatunków lasotwórczych
na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.)**

Gatunek	Powierzchnia [ha]	Udział
sosna	33 565,02	86,6%
dąb	2 089,27	5,4%
olcha	1 552,64	4,0%
brzoza	852,16	2,2%
buk	437,37	1,1%
grab	108,07	0,3%
świerk	104,64	0,3%
jodła	32,77	0,1%
osika	26,35	0,1%
topola	2,77	0,01%
SUMA	38 771,06	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

W strukturze wiekowej lasów na terenie powiatu nowotomyskiego największą powierzchnię zajmują drzewostany w IV klasie wieku (od 61 do 80 lat) – 25,2 % oraz III klasie (od 41 do 60 lat) – 24,6 %.

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej lasów na terenie powiatu nowotomyskiego.

Tabela 23. Struktura wiekowa lasów na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.)

Klasa wieku	Powierzchnia [ha]	Udział
Powierzchnia leśna niezalesiona	535,15	1,4%
Klasa odnowienia	1 734,16	4,5%
Klasa I (od 1 do 20 lat)	4 689,95	12,1%
Klasa II (od 21 do 40 lat)	4 545,22	11,7%
Klasa III (od 41 do 60 lat)	9 541,66	24,6%
Klasa IV (od 61 do 80 lat)	9 764,55	25,2%
Klasa V (od 81 do 100 lat)	5 675,58	14,6%
Klasa VI (od 101 do 120 lat)	1 471,07	3,8%
Klasa VII i st. (>121 lat)	813,72	2,1%
SUMA	38 771,06	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

Powierzchnia lasów ochronnych na terenie powiatu wynosi 13 280,42 ha, co stanowi 34,3 % powierzchni leśnej obszaru. Ze względu na kategorię ochronności na terenie powiatu największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (10 724,89 ha).

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury lasów ochronnych na terenie powiatu nowotomyskiego.

Tabela 24. Kategorie lasów ochronnych na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.)

Kategoria ochronności lasu	Powierzchnia [ha]	Udział
wodochronne	10 724,89	80,8%
glebochronne	1 118,79	8,4%
cenne przyrodniczo	832,15	6,3%
ostoje	225,10	1,7%
nasienne	216,54	1,6%
uszkodzone przez przemysł	146,55	1,1%
obronne	16,40	0,1%
SUMA	13 280,42	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

Predyspozycja chorobowa drzewostanów oraz degradacja ekosystemów leśnych jest rezultatem współwystępowania i synergicznego oddziaływania szeregu czynników szkodliwych. Zgodnie z opracowaniem „Raport o stanie lasów w Polsce 2020” (PGL LP, czerwiec 2021 r.) pogłębiający się deficyt opadów atmosferycznych, letnie susze, ciepłe bezśnieżne zimy oraz obniżenie się poziomu wód gruntowych stanowią istotny czynnik osłabiający stan zdrowotny drzewostanów, a tym samym inicjujący powstawanie epifitoz chorób infekcyjnych oraz gradacji szkodników owadzych. Pojawiają się również nowe organizmy szkodliwe, które dotychczas nie występowały na terenie Polski lub były uważane za nieszkodliwe (np. jemioła). Głównymi czynnikami abiotycznymi o zasięgu krajowym były skrajna susza i silne wiatry.

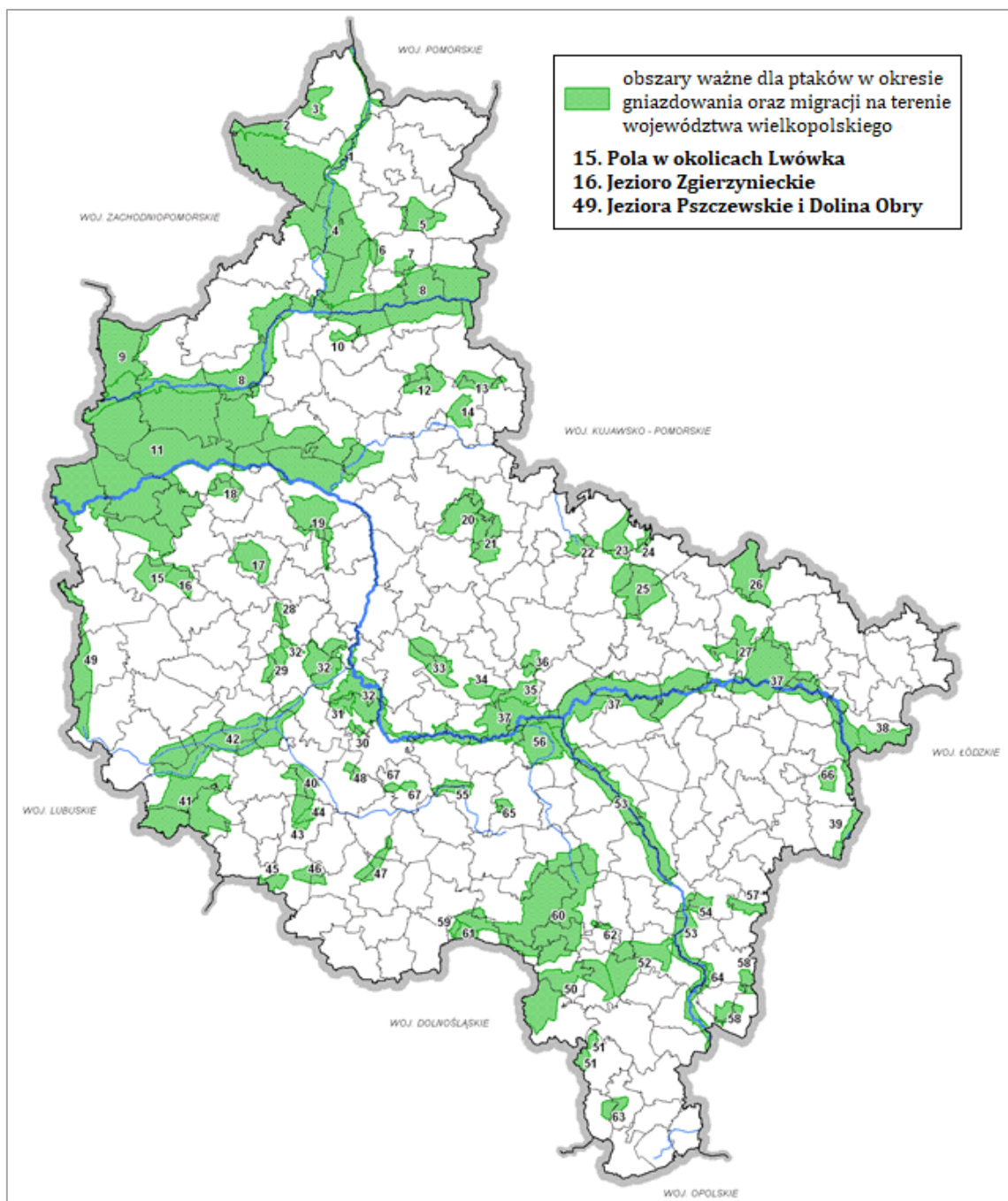
Zgodnie z danymi przekazanymi przez poszczególne nadleśnictwa lasy na terenie powiatu nowotomyskiego zachowują dobry stan zdrowotny i sanitarny. Głównym zagrożeniem są zmiany klimatyczne powodujące długie okresy suszy, a co za tym idzie osłabienie drzewostanów i zwiększenie ich podatności na szkodniki owadzie i grzybowe. Istotnym zagrożeniem dla lasów są również gwałtowne zjawiska atmosferyczne np. lokalne huraganowe wiatry, a także niekontrolowana zabudowa i presja antropogeniczna. Dodatkowo lasy na terenie powiatu w znacznej części są założone na gruntach porolnych, w związku z czym negatywnie na ich stan wpływa kompleks czynników grzybowych i owadzych. Lasy z osłabionym systemem korzeniowym podatne są na uszkodzenia ze strony huraganowych wiatrów.

Obszary ważne dla ptaków

Zgodnie z opracowaniem „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego”, które przygotowano zostało na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w 2008 r., na terenie powiatu nowotomyskiego zlokalizowane są 3 takie obszary:

- Pola w okolicach Lwówka - Żerowisko gęsi zbożowych i białoczelnych gromadzące do 20 000 – 25 000 os. Na żerowisko to przylatują gęsi nocujące na jeziorze Chrzypskim, Zgierzynieckim oraz prawdopodobnie również Bytyńskim. Ponadto na polach tych gromadzi się do ok. 100 łabędzi niemych, 200 żurawi, 300 siewek złotych oraz 1000 czajek.
- Jezioro Zgierzynieckie - Ważne w regionie lęgowisko ptaków wodnych. Gniazdują tu m.in.: bąk (5 huczących samców), gęgawa (16–18 par), kania ruda (1 para), błotniak stawowy (4 pary), trzmieljad (1 para), żuraw (4 pary), zielonka (1 para), wodnik (16–17 par), rybitwa czarna (16–18 par). Jezioro Zgierzynieckie jest też miejscem polowania pary bielików oraz bocianów czarnych gniazdujących poza obszarem Natura 2000. Ważne noclegowisko gęsi zbożowych i białoczelnych (do 4 600 os.) oraz żurawi (do 1 000 os.). W okolicach Posadowa w czasie w okresie wiosennym obserwowano żerujące, mieszane stada gęsi liczące nawet ponad 10 000 os. Część tych ptaków nocuje najprawdopodobniej na jeziorze Chrzypskim oraz Bytyńskim.
- Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry - Miejsce lęgów wielu gatunków ptaków wodnych: perkoza dwuczubego (60 par), łabędzia niemego, gęgawy (22 pary), wielu gatunków kaczek m.in. gągoła, głowienki i czernicy. Lęgowisko żurawia (5–8 par), błotniaka stawowego (do 8 par), kani czarnej i kani rudej. Miejsce odpoczynku ptaków wodnych podczas przelotów: krzyżówka (do 1 000), głowienka (350), czernica (200), gągoł (250), łyska (1 200).

Lokalizację obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 5. Lokalizacja obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego

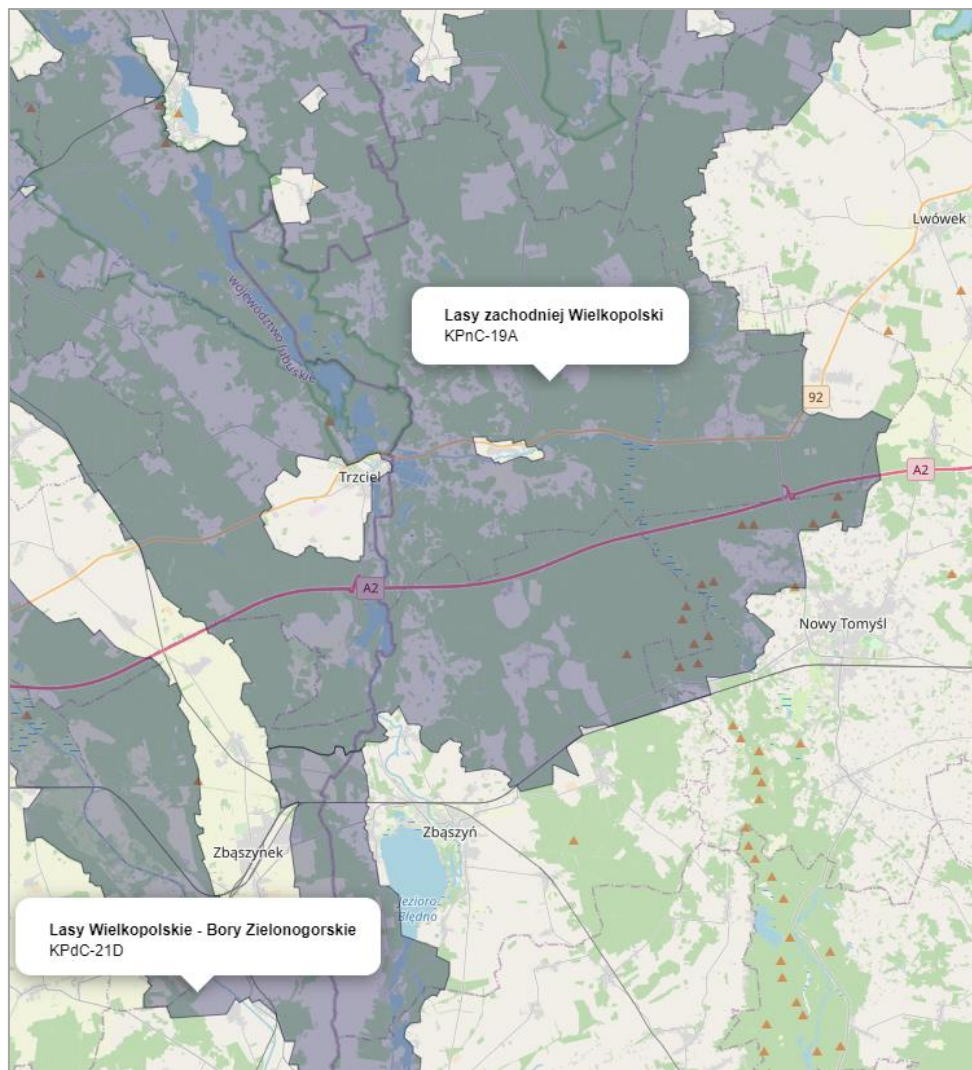
Źródło: <http://www.wbpp.poznan.pl/opracowania/Ptaki/Ptaki.html>

Korytarze ekologiczne

Przez obszar powiatu nowotomyskiego przebiegają 2 następujące korytarze ekologiczne wyznaczone przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot:

- korytarz KPnC-19A Lasy zachodniej Wielkopolski;
- korytarz KPdC-21D Lasy Wielkopolskie - Bory Zielonogórskie.

Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 6. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnej fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku, a cenne siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu nowotomyskiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka;
- obszar Natura 2000 Kopanki;
- obszar Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich;

- obszar Natura 2000 Dolina Mogielnicy;
- obszar Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie;
- obszar Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry;
- rezerwat przyrody „Wielki Las”;
- rezerwat przyrody „Urbanowo”;
- rezerwat przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”;
- Miedzichowski Park Krajobrazowy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska;
- Obszar Chronionego Krajobrazu I Międzyrzecz-Trzciel;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Glińskie Góry”;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody.

OBSZARY NATURA 2000

Głównym celem funkcjonowania obszarów Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne (znaczące dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy) i zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. Cel ten ma być realizowany poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te gatunki i siedliska występują. Działania w zakresie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny mają służyć zachowaniu lub odtworzeniu różnorodności biologicznej Europy, co jest jednym z priorytetów działalności Unii Europejskiej. Dodatkowo państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania w razie potrzeby starań w celu zachowania ekologicznej spójności sieci Natura 2000, w celu utrzymania migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej gatunków. Podstawą funkcjonowania obszarów Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy - Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana dyrektywą ptasią) oraz Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana dyrektywą siedliskową). W myśl dyrektywy ptasiej oraz dyrektywy siedliskowej każdy kraj członkowski Unii Europejskiej ma obowiązek zapewnić siedliskom przyrodniczym i gatunkom roślin i zwierząt, o których mowa w tych dyrektywach, warunki sprzyjające ochronie lub zadbać o odtworzenie ich dobrego (właściwego) stanu, m.in. poprzez wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO).

Charakterystykę obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

**Tabela 25. Charakterystyka obszarów Natura 2000 zlokalizowanych
na terenie powiatu nowotomyskiego**

OBSZAR NATURA 2000 OSTOJA ZGIERZYNIECKA	
Kod obszaru	PLH300007
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	574,87 ha
Lokalizacja	Gmina Lwówek
Plan zadań ochronnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka PLH300007. • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 19 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka PLH300007.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	Obszar obejmuje nieckę rozległego niegdyś jeziora. Po jego osuszeniu, zapoczątkowanym już w XVII wieku, nastąpiło silne obniżenie poziomu lustra wody, co gwałtownie przyspieszyło proces eutrofizacji i zarastania zbiornika. Najniższa część niecki zajęta jest obecnie przez rozległe szuwary, głównie

	<p>trzciniowe i pałkowe, o powierzchni ponad 100 ha z kilkoma niedużymi i płytkimi oczkami wodnymi (Smolny Staw, Wielki Staw i Mały Staw) zajmującymi łącznie 7,8 ha. Największe z nich, Wielki Staw, ma powierzchnię około 5 ha, a głębokość ok. 1 m. Poza nimi znajdują się tutaj również mniejsze oczka wodne. Wyżej znajdują się bogate florystycznie łąki kośne. Od południowego zachodu do obecnego jeziora przylega kompleks dojrzałych lasów łągowych i olsów o powierzchni 79 ha - obecnie rezerwat „Wielki Las”. W południowo-wschodniej części obszaru znajduje się kompleks szuwarowy z otwartym lustrem wody (pow. 0,6 ha), który jest pozostałością po rozciągającym się tutaj dawniej jeziorze - obecnie oddzielony od niego drogą gruntową i łąkami. Podstawowym walorem obszaru jest kompleks siedlisk typowych dla zarastającego, eutroficznego jeziora położonego w ekstensywnie użytkowanym krajobrazie rolniczo-leśnym. Bagienną część tego terenu zajmują przede wszystkim szuwary wysokie, zwłaszcza trzciniowe i pałkowe. Osobliwością terenu są szuwary kłoci wiechowatej. Wśród użytków zielonych dominują zmiennowilgotne łąki. Wzdłuż rowów melioracyjnych oraz w pobliżu szuwarów występują płaty łożowisk oraz ziołorośli. Od strony południowej z jeziorem graniczy, zachowany w dużej części w stanie naturalnym, las łągowy. Flora obszaru jest bardzo różnorodna i bogata. Na szczególną uwagę zasługują gatunki uznane za zagrożone w skali kraju: dzwonek szerokolistny <i>Campanula latifolia</i>, kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i> i storczyk kukawka <i>Orchis militaris</i> oraz grzyb kisielnica trzoneczkowata <i>Exidia truncata</i>, a także gatunki zagrożone w regionie: czerniec gronkowy <i>Actaea spicata</i>, fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i>, kukułka krwista <i>Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata</i> i listera jajowata <i>Listera ovata</i>. Zróżnicowana szata roślinna warunkuje obecność licznych gatunków zwierząt. Różnorodność środowisk sprawia, że na opisywanym obszarze występuje wiele gatunków ssaków z różnych grup systematycznych, które znalazły tutaj doskonałe schronienie i bogatą bazę pokarmową. Duże zagęszczenia wykazują populacje: jelenia europejskiego <i>Cervus elaphus</i>, dzika <i>Sus scrofa</i> i sarny <i>Capreolus capreolus</i>. Ponadto stwierdzono tu obecność: lisa <i>Vulpes vulpes</i>, borsuka <i>Meles meles</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i>. Obszar ma duże znaczenie dla bobra europejskiego <i>Castor fiber</i> i wydry <i>Lutra lutra</i>. Dość licznie reprezentowane są nietoperze reprezentowane przez 13 gatunków, z czego silną populację rozrodczą tworzy borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>, a drugim, co do częstości występowania jest nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>. Ponadto stwierdzono m.in. znajdującego się w Polskiej czerwonej księdze zwierząt borowiaczka <i>Nyctalus leisleri</i>. Na terenie obszaru PLH300007 Ostoja Zgierzyniecka występuje 12 gatunków płazów. W wodach Jeziora Zgierzynieckiego stwierdzono 7 gatunków ryb należących do 4 rodzin, ze zdecydowaną dominacją karasia pospolitego <i>Carassius carassius</i>, dla którego Jezioro Zgierzynieckie jest jednym z nielicznych, ostatnich mateczników. Dość dobrze jest rozpoznana malakofauna niewielkiego (ok. 4 ha) fragmentu Wielkiego Lasu. Stwierdzono tu ponad 40 gatunków ślimaków, w tym jeden gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - poczwarówkę zwężoną. Obecność zbiorników wodnych sprzyja rozwojowi wielu gatunków ważek, chrzączek i chrząszczy wodnych.</p>
OBSZAR NATURA 2000 KOPANKI	
Kod obszaru	PLH300008
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	0,53 ha
Lokalizacja	Gmina Opalenica
Plan zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kopanki PLH300008.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	Ostoja obejmuje budynek Szkoły Podstawowej w Kopankach, na strychu którego znajduje się kolonia rozrodcza nocka dużego. W 1999 r. utworzono tu udostępnione do zwiedzania Obserwatorium Nietoperzy „Batmanówka” (prawdopodobnie jedyna tego typu placówka w Europie), które umożliwi obserwację zwierząt bez ich płoszenia. Jedną z najliczniejszych znanych kolonii rozrodczych nocka dużego (<i>Myotis myotis</i>) - gatunku z Załącznika II Dyrektywy Rady

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

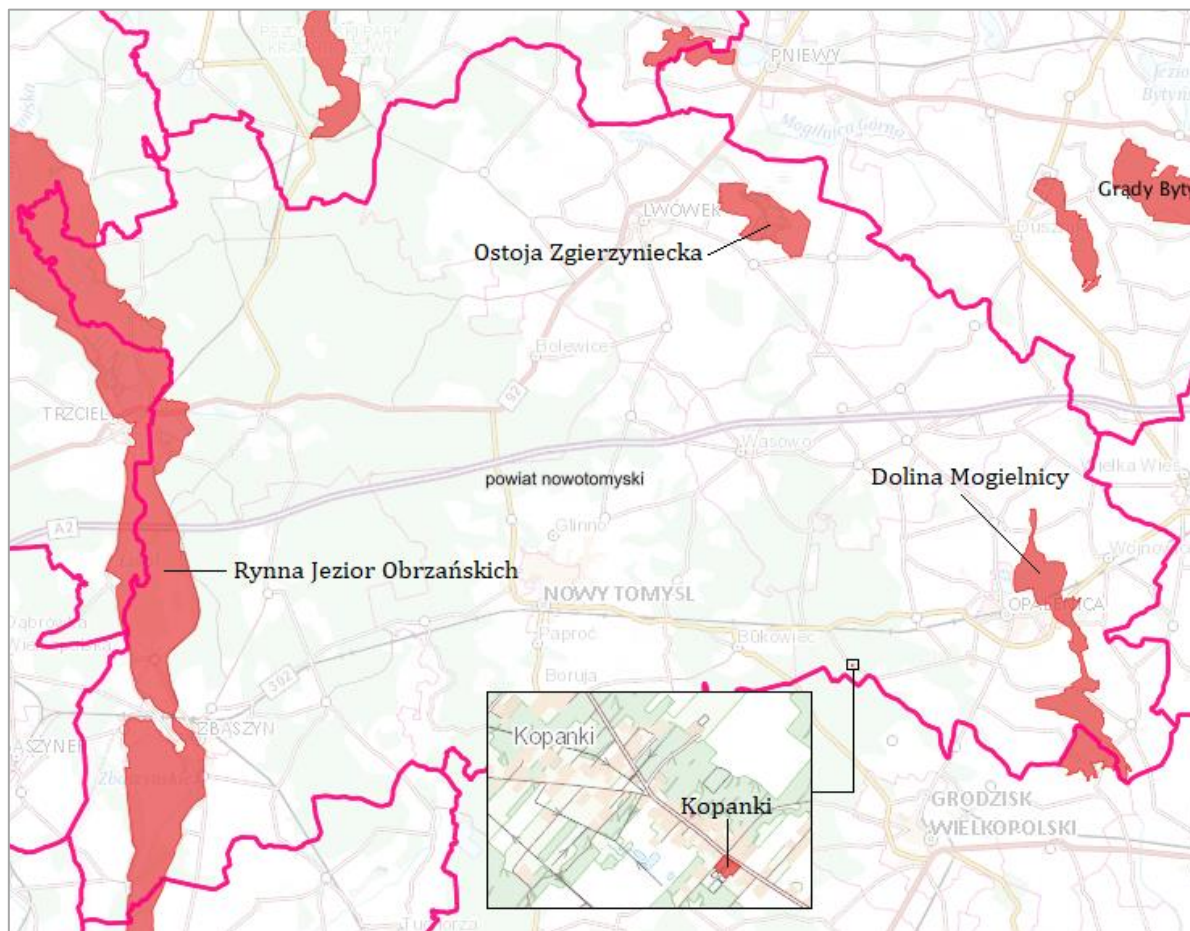
	92/43/EWG, na terenie Polski. Stosunkowo słabo zagrożona, a przy tym mająca duże znaczenie dydaktyczne dzięki istnieniu obserwatorium nietoperzy.
OBSZAR NATURA 2000 RYNNA JEZIOR OBRZAŃSKICH	
Kod obszaru	PLH080002
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	15 305,73 ha
Lokalizacja	Gminy: Siedlec, Zbąszyń, Miedzichowo, Pszczew, Przytoczna, Trzciel, Zbąszynek
Plan zadań ochronnych	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 lutego 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	<p>Obszar Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002 stanowi rozległe obniżenie pomiędzy Wielkopolską a Ziemią Lubuską, tzw. Bruzda Zbąszyńska, rozdzielająca Pojezierze Łagowskie od Pojezierza Poznańskiego. Ponad 30% powierzchni Obszaru stanowią wody i powiązane z nimi siedliska – torfowiska, podmokłe łąki, bagna, szuwały i lasy łęgowe i bagienne. Obszar charakteryzuje się skomplikowanym układem hydrograficznym. W jego południowej części obraca się w południkowo zorientowaną rynnę, przepływającą przez szereg jezior, w tym największe Jez. Zbąszyńskie (742 ha). Jeziora doliny Obry są płytkie (średnia głębokość 1 – 2 m), silnie zeutrofizowane, otoczone rozległymi obszarami bagiennymi i lasami. Na kilku z nich (Wielkie, Lutol, Chobienickie) występują zalesione wyspy. W części północnej, poza doliną Obry, znajduje się ciąg jezior nieco głębszych, słabiej zeutrofizowanych, a nawet mezotroficznych. Lesistość obszaru jest znaczna, wynosi około 45%, przeważają lasy sosnowe. Zaludnienie jest niewielkie, w gospodarce dominuje leśnictwo, rolnictwo oraz hodowla ryb. W ostatnich latach wzrasta, istotna z punktu widzenia ochrony ptaków, presja rekreacji i zabudowy lotniskowej terenu. Obszar ważny w szczególności dla ochrony naturalnych zbiorników wodnych (3140, 3150), siedlisk torfowiskowych (7140), a także leśnych siedlisk przyrodniczych w typie lasów łęgowych (91E0) oraz stanowisk rzadkich gatunków zwierząt kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej (1188, 1166). Łącznie na obszarze Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich, stwierdzono 16 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 11 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. dyrektywy.</p>
OBSZAR NATURA 2000 DOLINA MOGIELNICY	
Kod obszaru	PLH300033
Data wyznaczenia	2011-03-01
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	1 161,26 ha
Lokalizacja	Gminy: Opalenica, Grodzisk Wielkopolski
Plan zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy PLH300033.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	<p>Obszar obejmuje dobrze zachowane kompleksy lasów liściastych w dolinie rzeki Mogielnicy, stanowiące swoistą „wyspę” środowiskową w otaczającym krajobrazie rolniczym. Pod względem budowy geomorfologicznej i geologicznej jest to rozległa równina denno-morenowa z koncentracją glin zwałowych. W samej dolinie rzeki Mogielnicy występują torfy niskie. Wykształciły się tu obok siebie gleby brunatne, murszowe, torfowe oraz czarne ziemie. Przez obszar przepływa rzeka Mogielnica, tworząca szereg odgałęzień, z których dwa największe to Mogielnica Zachodnia i Mogielnica Wschodnia. Dość liczne są różnej wielkości rowy melioracyjne z okresowo wysychającą wodą. Zdecydowaną większość Dorzecza Mogielnicy</p>

	<p>zajmują lasy z przyległymi łąkami, z których część należy do ekstensywnie użytkowanych. Lasy dorzecza Mogielnicy stanowią bardzo cenny obiekt przyrodniczy. Skupiają przede wszystkim łągi dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0), grądy środkowoeuropejskie (9170) oraz łągi jesionowo-olszowe (91E0-3) o różnym stopniu zachowania. Stwierdzono 9 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, które zajmują łącznie około 60% powierzchni ostoi. Dwa siedliska mają status priorytetowych: niżowy łąg jesionowo-olszowy (91E0-3) oraz świetlista dąbrowa (91I0), przy czym pierwsze z wymienionych siedlisk, chronione m. in. w rezerwacie „Urbanowo” należy na omawianym obszarze do najlepiej zachowanych w Wielkopolsce. Flora naczyniowa kompleksów leśnych w dolinie Mogielnicy jest bogata i skupia wiele gatunków chronionych i zagrożonych regionalnie. Do najcenniejszych należą: <i>Bromus ramosus</i>, <i>Campanula latifolia</i>, <i>Lithospermum officinale</i> oraz <i>Daphne mezereum</i>. Liczne okazy drzew (dębów, jesionów, rzadziej buków i wiązów) osiągają rozmiary pomnikowe.</p>
OBSZAR NATURA 2000 JEZIORO ZGIERZYŃSKIE	
Kod obszaru	PLB300009
Data wyznaczenia	2007-10-13
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia
Powierzchnia	552,77 ha
Lokalizacja	Gmina Lwówek
Plan zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzyńskie PLB300009.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	<p>Obszar obejmuje nieckę rozległego niegdyś jeziora oraz przylegający do niej niewielki kompleks leśny. Podstawowym walorem obszaru jest harmonijnie wykształcony kompleks siedlisk typowych dla zarastającego, eutroficznego jeziora położonego w ekstensywnie użytkowanym krajobrazie rolniczo-leśnym. Bagienną część tego terenu zajmują przede wszystkim wysokie szuwary trzcinowe i pałkowe. Znaleźć tu można także rozległe połacie szuwaru kłoci wiechowatej. Wśród użytków zielonych dominują żyzne, wilgotne łąki, ale odnaleźć można tu także płaty łąk trzęślicowych. Wzdłuż rowów melioracyjnych oraz w pobliżu szuwarów występują płaty łożowisk. Ostoja ptaków o randze europejskiej PL070. Stwierdzono gniazdowanie 12 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto 5 gatunków lęgowych znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W okresie lęgowym ważna ostoja dla podróżniczka – gatunku z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (ok. 0,7 % populacji krajowej). Ponadto ważna ostoja dla migrujących jesienią żurawi (1% populacji wędrowniej).</p>
OBSZAR NATURA 2000 JEZIORA PSZCZEWSKIE I DOLINA OBRY	
Kod obszaru	PLB080005
Data wyznaczenia	2007-10-13
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia
Powierzchnia	14 793,28 ha
Lokalizacja	Gminy: Siedlec, Zbąszyń, Miedzichowo, Pszczew, Przytoczna, Trzciel, Zbąszynek
Plan zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005.
Charakterystyka obszaru/jakość i znaczenie	<p>Obszar specjalnej ochrony ptaków Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005 stanowi rozległe obniżenie pomiędzy Wielkopolską a Ziemią Lubuską, tzw. Bruzda Zbąszyńska, rozdzielająca Pojezierze Łagowskie od Pojezierza Poznańskiego. Ponad 30% powierzchni obszaru stanowią wody i powiązane z nimi siedliska takie jak: torfowiska, podmokłe łąki, bagna, szuwary oraz lasy łąkowe i bagienne. Lesistość obszaru jest duża, wynosi ok. 45%, z przeważającym udziałem lasów iglastych (borów sosnowych). W ostoi utrzymują się też rozległe połacie łąk i pastwisk. Zaludnienie w tym rejonie jest niewielkie, a w gospodarce dominuje leśnictwo, rolnictwo oraz ekstensywna hodowla ryb. Obszar ważny w szczególności dla ochrony lęgowej i przelotnej populacji 13 gatunków ptaków, w tym</p>

6 gatunków ujętych w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tj.: A021 bąka, A022 bączka, A060 podgorzałki, A073 kani czarnej, A081 błotniaka stawowego i A094 rybołowa (>0,5% populacji krajowej), a także 7 gatunków ptaków regularnie migrujących nie wymienionych w załączniku I ww. dyrektywy: A005 perkoza dwuczubego, A028 czapli siwej, A043 gęgawy, A067 gągoła, A391 kormorana (>0,5% populacji krajowej), a także A053 krzyżówki i A125 łyski (>1% populacji szlaku wędrówkowego).

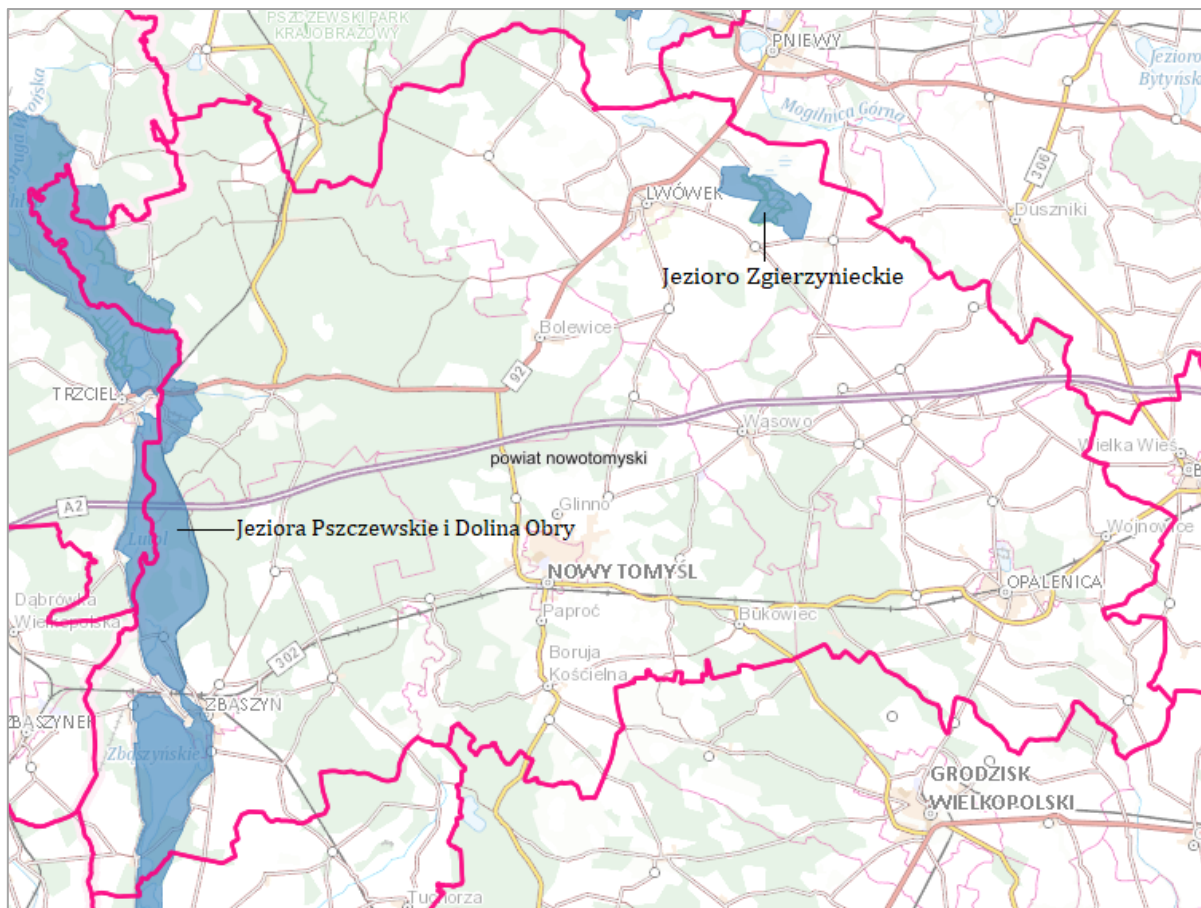
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnych rycinach.

**Rysunek 7. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nowotomyskiego
(OBSZARY SIEDLISKOWE)**

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

**Rysunek 8. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nowotomyskiego
(OBSZARY PTASIE)**

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

REZERWATY PRZYRODY

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Charakterystykę rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

**Tabela 26. Charakterystyka rezerwatów przyrody zlokalizowanych
na terenie powiatu nowotomyskiego**

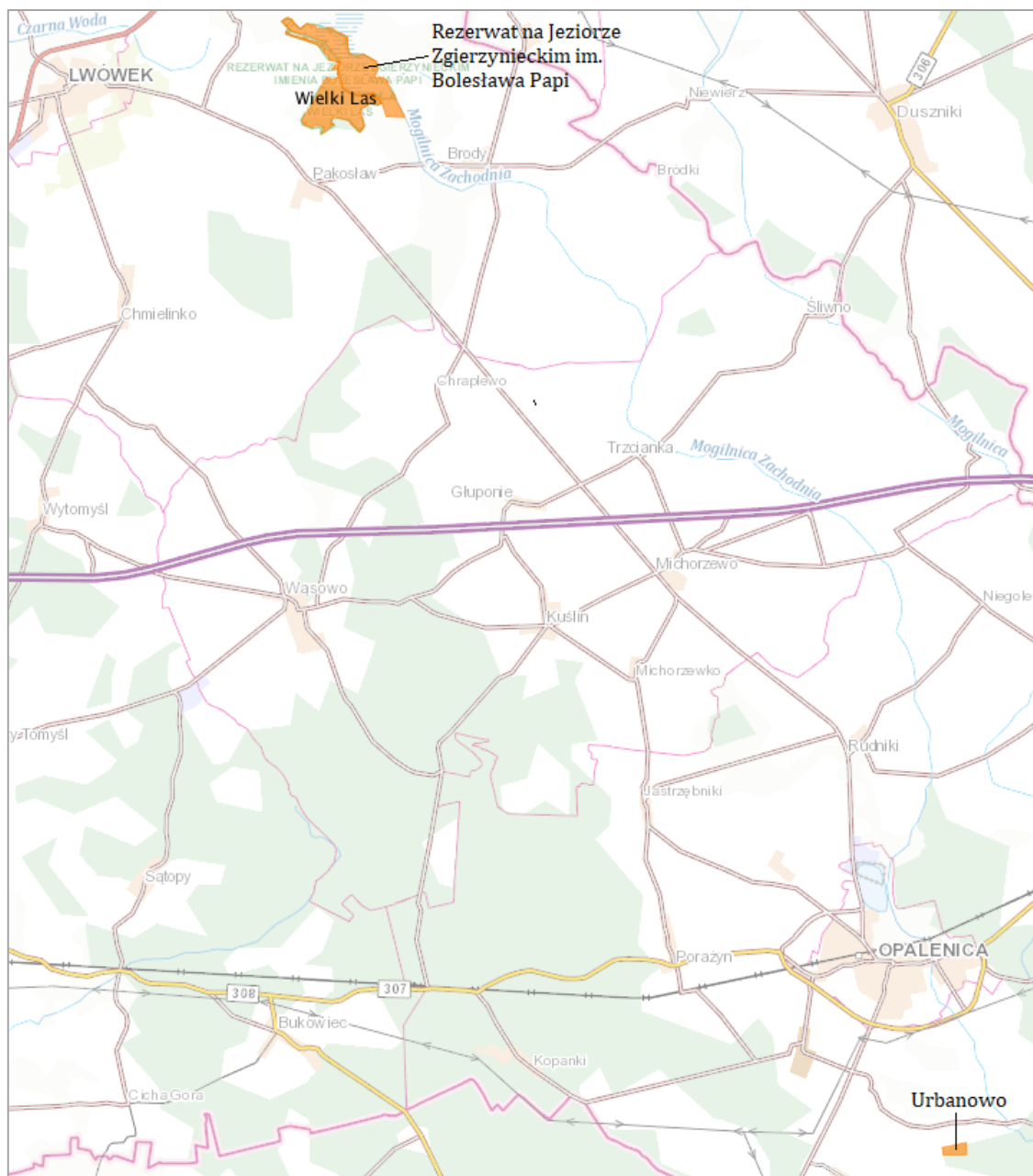
REZERWAT PRZYRODY „WIELKI LAS”	
Data uznania	1959-09-28
Powierzchnia	78,63 ha
Położenie (gminy)	Lwówek
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Nr 6/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 września 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wielki Las”.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Plan ochrony	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wielki Las”. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wielki Las”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów liściastych o cechach zbliżonych do naturalnych.
REZERWAT PRZYRODY „URBANOWO”	
Data uznania	1960-04-13
Powierzchnia	7,73 ha
Położenie (gminy)	Opalenica
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 34/07 Wojewody Wielkopolskie z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Urbanowo”.
Plan ochrony	Rozporządzenie Nr 13/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Urbanowo”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie, ze względów naukowych, kompleksu łągów wraz z występującymi biocenozami ich dynamicznego kręgu roślinności.
REZERWAT PRZYRODY „REZERWAT NA JEZIORZE ZGIERZYNIECKIM IM. BOLESŁAWA PAPI”	
Data uznania	1974-07-04
Powierzchnia	98,65 ha
Położenie (gminy)	Lwówek
Rodzaj rezerwatu	faunistyczny
Typ rezerwatu	faunistyczny
Typ ekosystemu	wodny
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Nr 5/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 września 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.
Plan ochrony	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie siedlisk lęgowych ptaków wodnych i błotnych, charakterystycznych dla płytkich zbiorników wodnych i zbiorowisk szuwarowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację rezerwatów przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 9. Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

MIEDZICHOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Charakterystykę Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego przedstawiono w kolejnej tabeli.

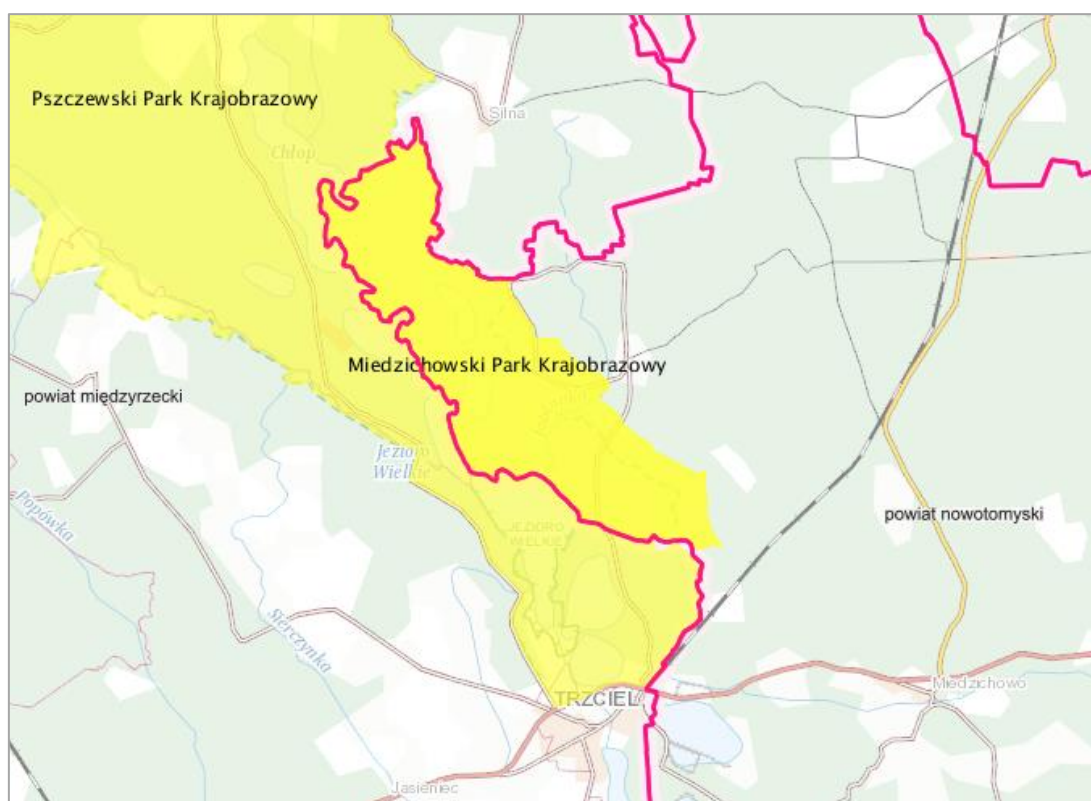
Tabela 27. Charakterystyka Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego

Data utworzenia	1986-04-25
Powierzchnia	1 432,28 ha
Lokalizacja	Gmina Miedzichowo
Obecnie obowiązujący akt prawny	Uchwała Nr XIII/256/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego

Cele ochrony	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona i zachowanie wyraźnie wykształconego krajobrazu polodowcowego; • zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk; • zachowanie naturalnych, cennych ekosystemów wodnych i bagiennych; • zachowanie cennych ekosystemów leśnych, łąkowych, murawowych oraz zaroślowych; • utrzymanie struktury przestrzennej terenów z uwzględnieniem swoistych cech miejscowego krajobrazu.
--------------	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 10. Lokalizacja Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Charakterystykę obszarów chronionego krajobrazu zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

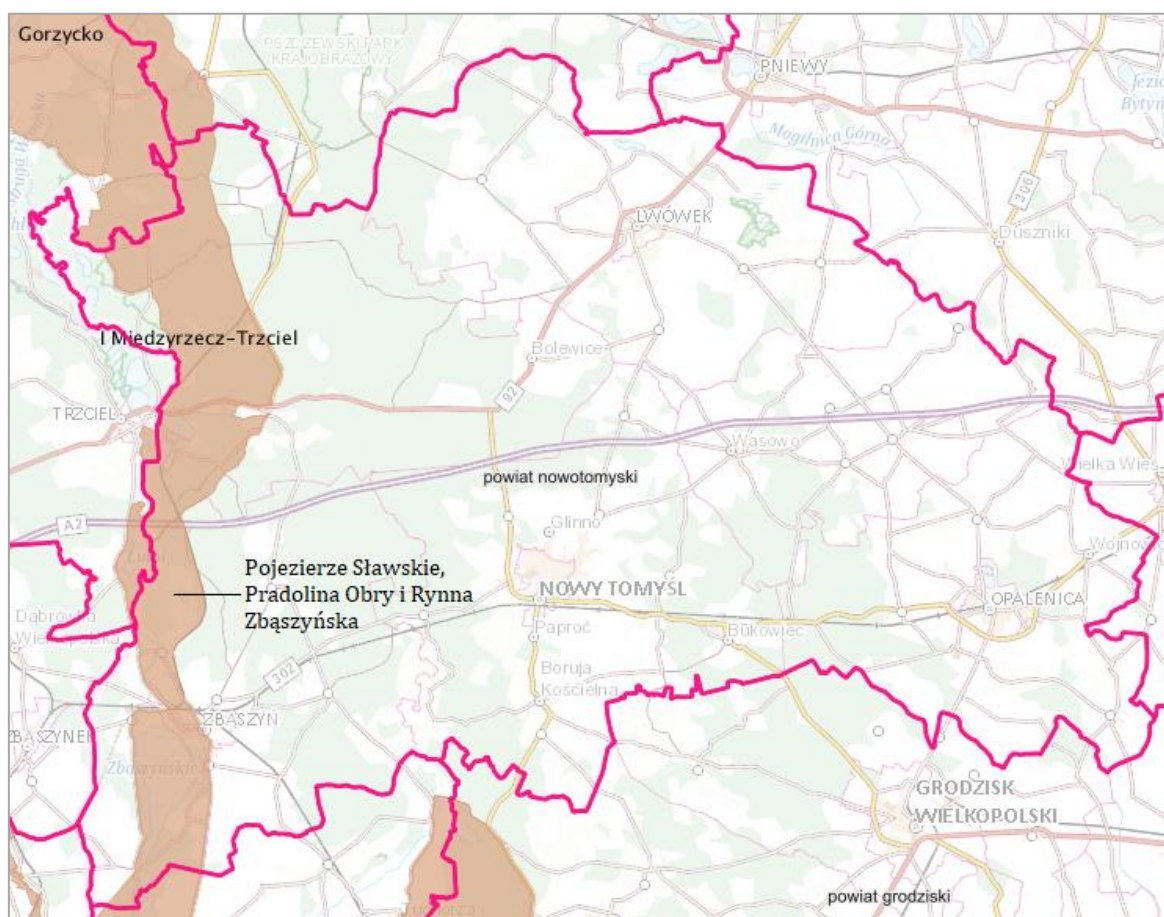
Tabela 28. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU I MIĘDZYRZECZ-TRZCIEL	
Data wyznaczenia	1998-12-29
Powierzchnia	39 597 ha

Położenie (gminy)	Miedzichowo
Charakterystyka	Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych
OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU POJEZIERZE SŁAWSKIE, PRADOLINA OBRY I RYNNA ZBĄSZYŃSKA	
Data wyznaczenia	1985-06-28
Powierzchnia	41 700 ha
Położenie (gminy)	Zbąszyń, Siedlec, Wolsztyn
Charakterystyka	Utworzony w celu ochrony i zachowania obszarów o cechach środowiska zbliżonych do naturalnego oraz zapewnienie społeczeństwu warunków do wypoczynku, turystyki i regeneracji sił.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację obszarów chronionego krajobrazu na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 11. Lokalizacja obszarów chronionego krajobrazu na terenie powiatu nowotomyskiego

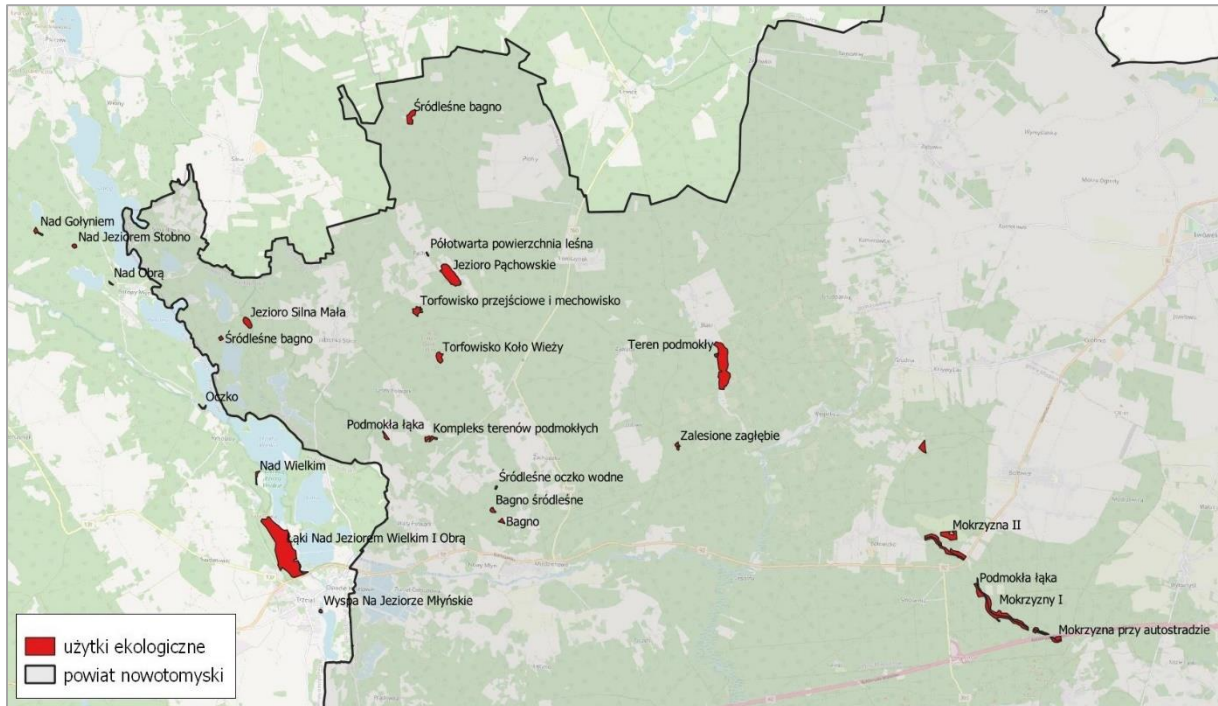
Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej

roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Łącznie na terenie powiatu nowotomyskiego utworzono 21 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 88,5 ha (wszystkie użytki ekologiczne znajdują się w Gminie Miedzichowo). Lokalizację użytków ekologicznych na terenie powiatu przedstawiono na kolejnej rycinie, natomiast ich charakterystykę w kolejnej tabeli.

Rysunek 12. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Tabela 29. Wykaz użytków ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna	Gmina	Obręb ewidencyjny	Opis wartości przyrodniczych
1.	<i>nie nadano</i>	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	29.06.2002	21,60	Uchwała Nr XXII/166/2002 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie: ustanowienia użytku ekologicznego	Miedzichowo	Błaki	<i>Tereny położone w dolinie rzeki Czarna Woda wśród zwanego kompleksu leśnego. Na nieruchomości znajdują się liczne oczka wodne i bagna. Działka jest miejscem bytowania jeleni, dzików, saren, lisów, kruków, gęsi</i>
2.	<i>nie nadano</i>	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	22.11.2003	0,91	Uchwała Nr VII/42/2003 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 24 września 2003 r. w sprawie uznania obszarów położonych we wsi Bolewice za użytki ekologiczne	Miedzichowo	Bolewice	<i>łąka kl. VI</i>
3.	<i>nie nadano</i>	bagno	22.11.2003	1,45	Uchwała Nr VII/42/2003 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 24 września 2003 r. w sprawie uznania obszarów położonych we wsi Bolewice za użytki ekologiczne	Miedzichowo	Bolewice	<i>nieużytek - bagno</i>
4.	Mokrzyzny I	cenne, podmokłe obszary śródleśne z wieloma stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt	13.09.2005	18,12	Uchwała Nr XXII/141/2005 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Bolewice	<i>łąka kl. V; kompleks łąk, szuwarów i torfowisk niskich położony na południowy-zachód od drogi nr 2, ciągnący się pasem po obu stronach ciek w kierunku autostrady A2; teren ten jest miejscami silnie zarośnięty przez wierzby; stwierdzono występowanie wielu gatunków motyli dziennych</i>
5.	Śródleśne bagno	cenne, podmokłe obszary śródleśne z wieloma stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt	13.09.2005	4,08	Uchwała Nr XXII/141/2005 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Pąchy	<i>silnie przesuszone śródleśne bagno porośnięte szuwarami trzcinowymi, miejsce występowania żurawia</i>
6.	Jezioro Pąchowskie	cenne, podmokłe obszary śródleśne z wieloma stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt	13.09.2005	12,23	Uchwała Nr XXII/141/2005 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Pąchy	<i>zbiornik wodny; brzegi jeziora porasta szuwar kłoci wiechowatej; występuje także grąźel żółty. Na dnie jeziora wykształcone są zbiorowiska ramienic; zalega tam również gruba warstwa osadu organicznego, w którym wykształca się siarkowodor; roślinność szuwarowa i otaczające jezioro podmokłe zbiorowiska leśne</i>
7.	Torfowisko przejściowe i mechowisko	cenne, podmokłe obszary śródleśne z wieloma stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt	13.09.2005	2,8079	Uchwała Nr XXII/141/2005 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Szklarka Trzcielska	<i>torfowisko przejściowe i mechowisko; jest to stanowisko ponikła igłowego i welnianki wąskolistnej</i>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna	Gmina	Obręb ewidencyjny	Opis wartości przyrodniczych
8.	Torfowisko koło wieży	cenne, podmokłe obszary śródleśne z wieloma stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt	13.09.2005	2,73	Uchwała Nr XXII/141/2005 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Szklarka Trzielska	<i>dobrze zachowane torfowisko wysokie; stwierdzono różne gatunki torfowców, żurawinę, wełniankę pochwowatą i rosiczkę okrągłolistną; występuje również widłak jałowcowaty i goździsty; użytek znajduje się w strefie ochronnej gniazda bielika</i>
9.	Podmokła łąka	Cenne, podmokłe obszary śródleśne ze stanowiskami chronionych gatunków roślin	28.08.2008	1,03	Uchwała Nr XII/99/2008 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie: ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Szklarka Trzielska	<i>podmokła łąka, która z sąsiednimi obszarami tworzy kompleks służący retencjonowaniu wody</i>
10.	Kompleks terenów podmokłych	cenne, podmokłe obszary śródleśne ze stanowiskami chronionych gatunków roślin	28.08.2008	1,88	Uchwała Nr XII/99/2008 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie: ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Szklarka Trzielska	<i>kompleks podmokły służący retencjonowaniu wody opadowej; zlokalizowano stanowiska storczyków</i>
11.	Podmokła łąka	podmokła łąka	07.07.2009	0,95	Uchwała Nr XVIII/143/2009 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego	Miedzichowo	Bolewice	<i>podmokła łąka, która z sąsiednimi tworzy kompleks łąk, szuwarów i torfowisk niskich; powierzchnia z okresowo wysokim stanem wód</i>
12.	Teren podmokły	cenne przyrodniczo, podmokłe obszary śródleśne ze stanowiskami chronionych gatunków roślin	23.01.2010	0,50	Uchwała Nr XXIII/174/2009 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 4 listopada 2009 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Błaki	<i>powierzchnia silnie wilgotna, pokryta gatunkami z rodzaju sit oraz olszą; tworzy kompleks z utworzonym wcześniej użytkiem ekologicznym</i>
13.	Zalesione zagłębienie	cenne przyrodniczo, podmokłe obszary śródleśne ze stanowiskami chronionych gatunków roślin	23.01.2010	1,03	Uchwała Nr XXIII/174/2009 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 4 listopada 2009 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Lubień	<i>powierzchnia pokryta krzewami oraz drzewami, położona w zagłębieniu terenu, z dużą ilością martwego drewna</i>
14.	Śródleśne bagno	cenne przyrodniczo, podmokłe obszary śródleśne ze stanowiskami chronionych gatunków roślin	23.01.2010	0,66	Uchwała Nr XXIII/174/2009 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 4 listopada 2009 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Jabłonka Stara	<i>obszar położony w zagłębieniu terenu, woda występuje na powierzchni gruntu, krzewy i pojedyncze drzewa stanowią o zwiększonej różnorodności przyrodniczej terenu</i>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna	Gmina	Obręb ewidencyjny	Opis wartości przyrodniczych
15.	Bagno	bagno z okresowo wysokim stanem wód	24.05.2014	0,86	Uchwała Nr XXXIV/224/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych w Zachodzku	Miedzichowo	Zachodzko	<i>Bagno z okresowo wysokim stanem wód. Występują w nim gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tego typu ekosystemu, tj.: mchy właściwe, torfowce, turzyce, olsze, zaskroniec zwyczajny, jednak najcenniejszym gatunkiem jest kumak nizinny. Jest to bagno typu ombrogenicznego.</i>
16.	Półotwarta powierzchnia leśna	wilgotna powierzchnia położona w sąsiedztwie Jeziora Pąchowskiego	09.07.2014	0,30	Uchwała Nr XXXV/233/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Pąchy	<i>Charakteryzuje się lokalnym zagłębieniem terenu, które większą część roku wykazuje znacząco wyższy wskaźnik wilgotności w stosunku do obszarów sąsiednich. Dzięki temu stanowi swoiste mikrośrodowisko i wpływa na wzrost bioróżnorodności opisywanego terenu. Ponadto, podnosi ono walory krajobrazowe gminy.</i>
17.	Mokrzyzna przy autostradzie	nieużytkowana, okresowo wilgotna powierzchnia znajdująca się w pobliżu autostrady A2	09.07.2014	2,67	Uchwała Nr XXXV/233/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Bolewice	<i>Grunty wykazują znaczące uwodnienie w stosunku do terenów sąsiadujących. Są siedliskiem roślin wilgociolubnych, spotykane są również ropucha szara oraz żaba trawna. W pobliżu przebiega ścieżka edukacyjna, tym samym użytek ekologiczny stanowi dodatkowy walor przyrodniczo-turystyczny. Podnosi on walory krajobrazowe i zapewnia zachowanie bioróżnorodności terenu. Jest przedłużeniem istniejącego użytku ekologicznego „Mokrzyzny I”.</i>
18.	Mokrzyzna II	nieużytkowane, podmokłe tereny	09.07.2014	10,36	Uchwała Nr XXXV/233/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych	Miedzichowo	Bolewice	<i>Kompleks łąk i szuwarów położony na południowo-zachód od drogi nr 2, ciągnący się pasem po obu stronach cieku w kierunku autostrady A2. Teren ten jest miejscami silnie zarośnięty przez wierzby. Jest on przedłużeniem użytku "Mokrzyzny I".</i>
19.	Bagno śródleśne	bagno z okresowo wysokim stanem wód	24.05.2014	1,00	Uchwała Nr XXXIV/224/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych w Zachodzku	Miedzichowo	Zachodzko	<i>Bagno z okresowo wysokim stanem wód. Występują w nim gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tego typu ekosystemu, tj.: mchy właściwe, turzyce, olsze, zaskroniec zwyczajny, jednak najcenniejszym gatunkiem jest kumak nizinny. Ponadto w okresie wiosennym jest to jedno z nielicznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego jak również cenne siedlisko populacji ptaków. Jest to bagno typu ombrogenicznego.</i>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna	Gmina	Obręb ewidencyjny	Opis wartości przyrodniczych
20.	Śródleśne oczko wodne	oczko wodne z okresowo wysokim stanem wód	24.05.2014	0,26	Uchwała Nr XXXIV/224/2014 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych w Zachodzku	Miedzichowo	Zachodzko	<i>Oczko wodne z okresowo wysokim stanem wód. Zważywszy na znikomą dostępność wody w najbliższej okolicy jest cennym ekosystemem lęgowym ptaków. W okresie wiosenno-letnim jest to stanowisko występowania płazów tj. zaskroniec zwyczajny, a przede wszystkim kumak nizinny.</i>
21.	Jezioro Silna Mała	celem ochrony jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych oraz gatunków zwierząt	15.02.2017	3,11	Uchwała Nr XVIII/168/2017 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego	Miedzichowo	Silna Nowa	<i>Jezioro Silna Mała stanowi cenny zbiornik wodny z prawidłowo zachowanymi układami roślinności wodnej, szuwarowej i leśnej. Na tym niewielkim obszarze stwierdzono 145 gatunków roślin naczyniowych związanych ze zbiorowiskami wodnymi oraz otaczającymi lasami lęgowymi i olszowymi. Ponadto występują liczne gatunki ptaków związanych z wodami śródleśnymi w tym takie jak gągoł czy zimorodek. Jezioro stanowi także dogodną bazę żerowiskową dla nietoperzy. Jezioro Silna Mała jest stanowiskiem występowania rzadkich i chronionych zwierząt.</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „GLIŃSKIE GÓRY”

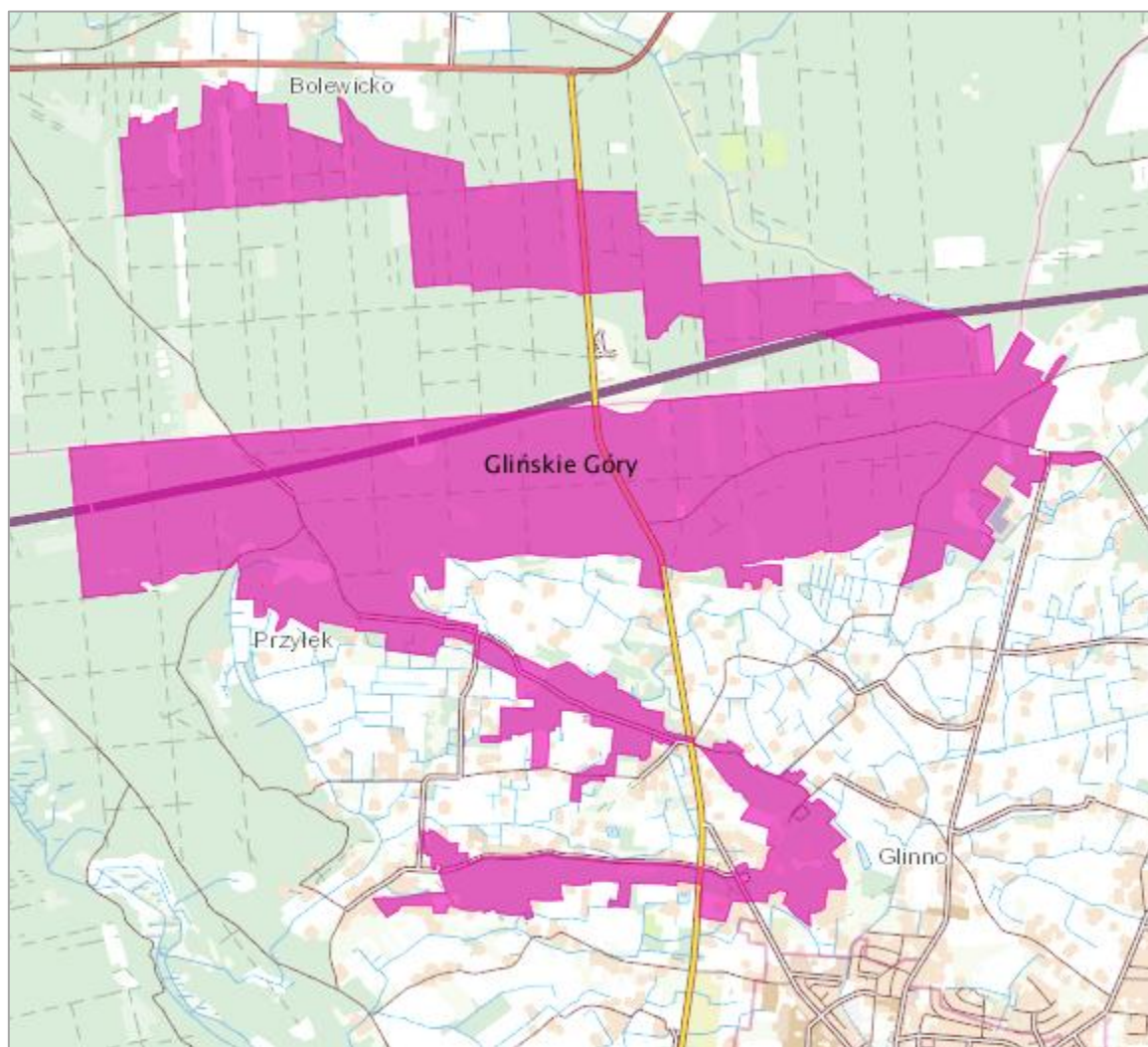
Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Charakterystykę zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry” przedstawiono w kolejnej tabeli, natomiast lokalizację na rycinie.

Tabela 30. Charakterystyka zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”

Data ustanowienia	2002-01-22
Powierzchnia	1 141,3 ha
Lokalizacja	Gmina Nowy Tomyśl, Gmina Miedzichowo
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 52/2001 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Glińskie Góry”.
Cel ochrony	Ochrona ciągu wydym parabolicznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Rysunek 13. Lokalizacja zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

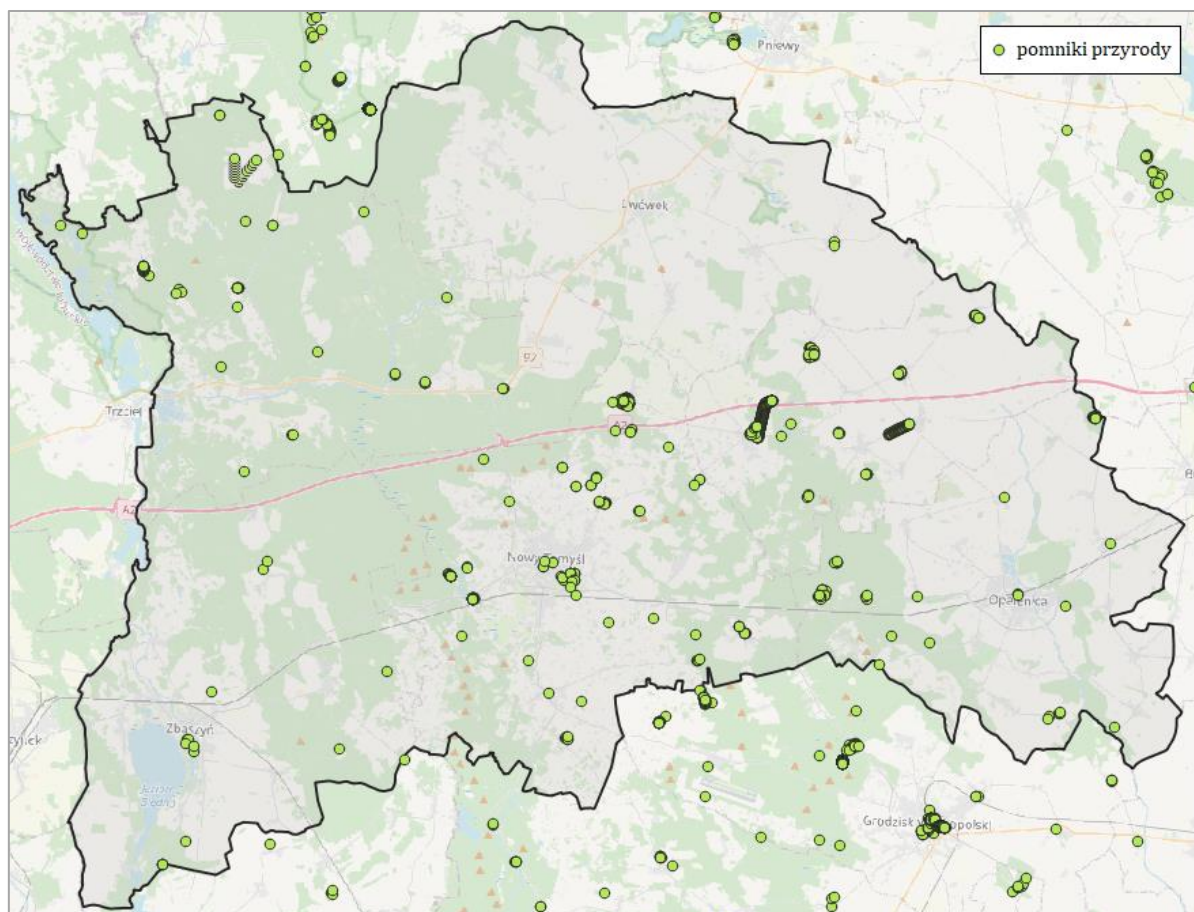
POMNIKI PRZYRODY

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, na terenie powiatu nowotomyskiego ustanowiono 198 pomników przyrody, w tym 152 pomniki jednoobiektywne oraz 46 wieloobiektywnych (grupy i aleje drzew). Ochroną pomnikową na terenie powiatu objęto 1 głąz narzutowy, 1 krzew oraz 919 szt. drzew, w tym następujących gatunków:

- Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* – 510 szt.
- Dąb szypułkowy - *Quercus robur* – 173 szt.
- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica* – 52 szt.
- Kasztanowiec zwyczajny - *Aesculus hippocastanum* – 49 szt.
- Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea* – 37 szt.
- Wiąz szypułkowy - *Ulmus laevis* – 19 szt.
- Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior* – 15 szt.
- Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos* – 15 szt.
- Platan klonolistny - *Platanus xacerifolia* – 8 szt.
- Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - *Pinus sylvestris* – 8 szt.
- Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus* – 5 szt.
- Klon pospolity (Klon zwyczajny) - *Acer platanoides* – 4 szt.
- Olsza czarna - *Alnus glutinosa* – 4 szt.
- Dąb - *Quercus sp.* – 3 szt.
- Grab zwyczajny (Grab pospolity) - *Carpinus betulus* – 3 szt.
- Cis pospolity - *Taxus baccata* – 2 szt.
- Żywotnik olbrzymi - *Thuja plicata* – 2 szt.
- Dąb czerwony - *Quercus rubra* – 1 szt.
- Iglicznia trójcierniowa - *Gleditsia triacanthos* – 1 szt.
- Lipa srebrzysta - *Tilia tomentosa* – 1 szt.
- Modrzew europejski - *Larix decidua* – 1 szt.
- Sosna amerykańska (Wejmutka) - *Pinus strobus* – 1 szt.
- Świerk pospolity - *Picea abies* – 1 szt.
- Topola biała - *Populus alba* – 1 szt.
- Topola osika (Osika) - *Populus tremula* – 1 szt.
- Wiąz pospolity (Wiąz polny) - *Ulmus minor* – 1 szt.
- Wierzba krucha - *Salix fragilis* – 1 szt.

Rozmieszczenie pomników przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 14. Rozmieszczenie pomników przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

4.8. Istniejące problemy ochrony środowiska

Na podstawie dokonanego opisu stanu środowiska oraz przeprowadzonej analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji zidentyfikowano następujące najważniejsze problemy środowiskowe na terenie powiatu nowotomyskiego, które priorytetowo wymagają podjęcia działań naprawczych/zapobiegawczych w ramach „Programu Ochrony Środowiska” (kluczowe obszary interwencji):

1) **Występowanie przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza.**

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMS w Poznaniu, kwiecień 2021) na terenie powiatu nowotomyskiego ze względu na kryterium ochrony zdrowia wyznaczono obszary przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu. Obszary przekroczeń (o łącznej powierzchni 19,0 km²) wyznaczono w gminach Nowy Tomyśl oraz Opalenica. Według danych GIOŚ główną przyczyną przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa wielkopolskiego jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych (stężenia pyłów zawieszonych oraz B(a)P wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą wyłącznie sezonu grzewczego).

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMS w Poznaniu, kwiecień 2021) na terenie powiatu nowotomyskiego wyznaczono również obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu (O₃) (ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz kryterium ochrony roślin). Obszary przekroczeń poziomów docelowych ozonu (O₃)

obejmują zdecydowaną większość województwa wielkopolskiego. Głównymi przyczynami występowania zbyt wysokiego stężenia ozonu (O₃) w powietrzu są emisje zanieczyszczeń tlenków azotu i lotnych związków organicznych z transportu samochodowego (w warunkach dużego zanieczyszczenia związkami azotu i lotnymi związkami organicznymi oraz dużego nasłonecznienia zachodzą skomplikowane reakcje fotochemiczne, których efektem mogą być wysokie stężenia ozonu głównie na obszarach pozamiejskich lub tzw. smog fotochemiczny).

2) Zła jakość wód powierzchniowych.

Ostatnia kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2019 r. Na terenie powiatu nowotomyskiego znajduje się 14 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Stan ogólny wszystkich JCWP oceniony został jako ZŁY. Zgodnie z danymi GIOŚ RWMŚ w Poznaniu do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa wielkopolskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe.

3) Wysoki poziom zagrożenia suszą.

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdziałania skutkom suszy”, który przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., dla zdecydowanej większości obszaru powiatu nowotomyskiego wynikowy stopień zagrożenia suszą określony został jako silny. Na terenie powiatu znajdują się również obszary o najwyższym - ekstremalnym stopniu zagrożenia suszą rolniczą (obejmujące głównie wschodnią i północno-wschodnią część powiatu).

4) Występowanie obszarów przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

Przez teren powiatu nowotomyskiego przebiegają następujące szlaki komunikacyjne, które na podstawie wykonanych map akustycznych negatywnie oddziałują na klimat akustyczny: autostrada A2, droga krajowa nr 92, droga wojewódzka nr 305 i 307 oraz linia kolejowa nr 3.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstępianie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

W kolejnej tabeli przedstawiono podstawowe i najważniejsze potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”.

Tabela 31. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego (dekarbonizacja) <i>(w celu zwiększenia wykorzystania ciepła systemowego jako niskoemisyjnego paliwa)</i>	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego <i>(w celu zwiększenia wykorzystania gazu ziemnego jako niskoemisyjnego paliwa)</i>	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg krajowych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Ograniczenie emisji wtórnych pyłu poprzez czyszczenie ulic metodą na mokro	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Wdrażanie rozwiązań w zakresie rozwoju elektromobilności (np. budowa stacji ładowania pojazdów)	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza. Pogorszenie stanu klimatu akustycznego.	Negatywna
Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego) na terenie powiatu	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”*

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza)	Zwiększenie presji gospodarczej na środowisko.	Negatywna
Wydawanie pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza oraz prowadzenie kontroli ich przestrzegania	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Prowadzenie starannych kontroli stacji diagnostycznych pojazdów	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Kontrola gospodarstw domowych z zakresu zakazu spalania odpadów oraz stosowania dopuszczalnych urządzeń grzewczych i paliwa opałowego	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony jakości powietrza	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Promocja niskoemisyjnych i alternatywnych środków transportu	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu modernizacji energetycznej budynków, OZE, szkodliwości spalania odpadów i paliw stałych, ekologicznych źródeł grzewczych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Ograniczenie emisji hałasu kolejowego (np. zakup nowego taboru, modernizacja taboru, remonty linii, szlifowanie szyn, montaż amortyzatorów szynowych)	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Budowa zabezpieczeń akustycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Prowadzenie pomiarów hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Sporządzanie map akustycznych	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu oraz kontrola podmiotów	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony akustycznej terenów	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych promujących transport zbiorowy oraz alternatywny (pieszy, rowerowy)	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza. Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”*

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe)	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Kontrola instalacji emitujących PEM	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Przyjmowanie zgłoszeń i kontrola zgłaszanych instalacji emitujących PEM	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów kanalizacji deszczowej	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Zwiększenie retencji obszaru powiatu (<i>tworzenie nowych zadrzewień i zalesień, budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej, renaturyzacja cieków</i>)	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Realizacja „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony wód	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Kontrola stanu technicznego przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Prowadzenie monitoringu jakości wód (powierzchniowych i podziemnych)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Udzielanie oraz kontrola przestrzegania wydanych pozwoleń wodnoprawnych	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (<i>w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej</i>)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony wód oraz zwiększania retencji	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”*

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody, prawidłowego postępowania ze ściekami, zwiększania retencji, zagrożenia suszą	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (wzrost zasięgu zbiorczego systemu wodociągowego)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Zwiększenie strat wody.	Negatywna
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków (wzrost zasięgu zbiorczego systemu kanalizacyjnego)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zużycia wody.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących obowiązku przyłączania nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnej	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż kopalin	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin.	Negatywna
Rekultywacja obszarów zdegradowanych działalnością górniczą	Zniekształcenie krajobrazu. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna
Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców oraz negatywne oddziaływania środowiskowe	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna
Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna
Ochrona złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin.	Negatywna
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony gleb oraz utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Rekultywacja i remediacja gruntów zdegradowanych i zanieczyszczonych	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Wydawanie decyzji rekultywacyjnych oraz kontrola ich prawidłowej realizacji	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Sporządzanie aktualizacji wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”*

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Monitorowanie i ochrona gruntów narażonych na ruchy masowe	Degradacja gleb. Zagrożenie powstaniem osuwisk.	Negatywna
Monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony gleb/gruntów (m.in. zapewnienie wysokiego udziału terenów czynnych biologicznie)	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Prowadzenie szkoleń przez WODR w zakresie zapobiegania degradacji gleb i rolnictwa ekologicznego	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Rozwój i doskonalenie gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w celu osiągnięcia korzystniejszych poziomów recyklingu oraz minimalizacji wytwarzania odpadów	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Budowa, modernizacja oraz doposażanie PSZOK-ów	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów.	Negatywna
Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Kontrola gospodarstw domowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki odpadami	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna
Ustanawianie nowych form ochrony przyrody	Utrata i degradacja cennych zasobów przyrodniczych (gatunków i siedlisk).	Negatywna
Bieżąca pielęgnacja, ochrona, utrzymanie i monitoring istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo	Utrata i degradacja cennych zasobów przyrodniczych (gatunków i siedlisk).	Negatywna
Zalesianie nowych terenów	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie sanitarnym - prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) oraz inwentaryzacji stanu lasu	Pogorszenie stanu sanitarnego lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych	Zubożenie zasobów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.	Negatywna
Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew	Zubożenie zasobów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych	Zubożenie i degradacja zasobów przyrodniczych.	Negatywna
Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa oraz promocja walorów przyrodniczych powiatu/gminy	Zubożenie i degradacja zasobów przyrodniczych. Wzrost presji antropogenicznej na zasoby przyrodnicze.	Negatywna
Kontrola zakładów przemysłowych	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii.	Negatywna
Finansowanie działalności OSP	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Wzrost negatywnego oddziaływania środowiskowego powstałego wskutek zaistnienia poważnej awarii.	Negatywna
Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i powiadamiania mieszkańców	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Wzrost negatywnego oddziaływania środowiskowego powstałego wskutek zaistnienia poważnej awarii.	Negatywna

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli brak realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie jednoznacznie negatywnie na środowisko poprzez pogorszenie stanu wszystkich jego komponentów – wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, zasobów geologicznych oraz zasobów przyrodniczych.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Działania nieinwestycyjnie (kontrolne, administracyjne, edukacyjne, organizacyjne) zaplanowane do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będą wywierały bezpośredniego oddziaływania środowiskowego. Ich realizacja wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na wszystkie komponenty środowiska, a więc różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne.

Bezpośrednie oddziaływania środowiskowe wystąpią dla działań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach POŚ. Identyfikację oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych rodzajów działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” określono w kolejnej tabeli.

Tabela 32. Identyfikacja oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych rodzajów działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, zabytki, krajobraz, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych		
Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie		
Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, zabytki, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń		
Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego		
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg krajowych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, wodę, dobra materialne, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich		
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych		
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych		
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Ograniczenie emisji hałasu kolejowego (np. zakup nowego taboru, modernizacja taboru, remonty linii, szlifowanie szyn, montaż amortyzatorów szynowych)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, dobra materialne
Budowa zabezpieczeń akustycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zasoby naturalne, krajobraz.
	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, zasoby naturalne, krajobraz
	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, wodę, adaptację do zmian klimatu, powierzchnię ziemi
Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów kanalizacji deszczowej	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, wodę, adaptację do zmian klimatu, powierzchnię ziemi
	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Zwiększenie retencji obszaru powiatu (tworzenie nowych zadrzewień i zalesień, budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej, renaturyzacja cieków)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, krajobraz, powierzchnię ziemi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, zasoby naturalne, wodę, adaptację do zmian klimatu, różnorodność biologiczną, krajobraz BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (wzrost zasięgu zbiorczego systemu wodociągowego)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na wodę, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków (wzrost zasięgu zbiorczego systemu kanalizacyjnego)		
Rekultywacja obszarów zdegradowanych działalnością górniczą	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na wodę, ludzi, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, dobra materialne, krajobraz BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców oraz negatywne oddziaływania środowiskowe	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zasoby naturalne, powietrze, ludzi, krajobraz, powierzchnię ziemi, wodę, rośliny, zwierzęta BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Rekultywacja i remediacja gruntów zdegradowanych/zanieczyszczonych	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zasoby naturalne, dobra materialne, krajobraz, powierzchnię ziemi, rośliny, zwierzęta, ludzi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, wodę, krajobraz, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, dobra materialne BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	
Budowa, modernizacja oraz doposażanie PSZOK-ów	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, ludzi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, powietrze, dobra materialne BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Zalesianie nowych terenów	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie sanitarnym – prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>

Źródło: opracowanie własne

W zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii projekt przedmiotowego Programu zakłada i rekomenduje realizację przydomowych mikroinstalacji OZE w ramach tzw. energetyki rozproszonej (tj. kolektorów słonecznych, paneli słonecznych oraz pomp ciepła), które nie generują negatywnych oddziaływań środowiskowych. W ramach Programu nie planuje się do realizacji elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych elektrowni słonecznych.

Jak wynika z poprzedniej tabeli wszystkie działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe.

Jednak część zadań uwzględnionych w Programie (jedynie na etapie ich budowy/realizacji) może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne.

Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły).

Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu).

W kolejnej tabeli przedstawiono typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”.

Tabela 33. Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”

Element środowiska	Oddziaływanie
wody podziemne i powierzchniowe	<p>Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.</p> <p>Na etapie realizacji inwestycji, może teoretycznie nastąpić, przy niewłaściwie prowadzonych pracach negatywne oddziaływanie na środowisko wodne w miejscu i otoczeniu realizowanej inwestycji. W następstwie prac budowlanych nastąpić może również ingerencja w stosunki wodne w wyniku prac związanych z budową systemu odwodnienia, oddziaływanie to jednak będzie lokalne i krótkotrwałe.</p> <p>Istnieje możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku naruszenia nieprzepuszczalnych lub trudno przepuszczalnych warstw podczas prowadzenia prac ziemnych oraz możliwość skażenia środowiska wodno - gruntowego substancjami ropopochodnymi mogącymi przedostać się do gruntu i dalej do wód podziemnych w wyniku wycieków olejów, paliwa i innych środków chemicznych z uszkodzonych maszyn budowlanych. Na zapleczu budowy powstawać będą przede wszystkim ścieki bytowe. Powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków.</p>
gleby i powierzchnia terenu	<p>W związku z realizacją inwestycji główne oddziaływania, jakie mogą być generowane na etapie budowy będą dotyczyć następujących aspektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształcenia rzeźby terenu, • przemieszczania mas ziemnych, składowania oraz wymiany gruntów, • narażenie wydobytej ziemi na działanie czynników atmosferycznych,

Element środowiska	Oddziaływanie
	<ul style="list-style-type: none"> • niszczenia pokrywy glebowej na skutek używania ciężkiego sprzętu i zagęszczania profilu glebowego lub też jej całkowitego usuwania, jako warstwy gruntu nie nadającej się do posadowienia obiektów, • zanieczyszczenia fizyko-chemicznego gruntu substancjami i materiałami stosowanymi w trakcie prowadzenia prac, • zmiana stosunków wodnych: przesuszenie lub podtopienie gruntu, • możliwość zniszczenia głębiej położonych warstw geologicznych w skutek zdjęcia humusu, • wyłączenie z eksploatacji gruntów rolnych w skutek trwałego zajęcia terenu pod projektowane inwestycje.
powietrze	<p>Na etapie realizacji inwestycji źródłem oddziaływań w zakresie emisji pyłów i gazów mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maszyny budowlane, • pojazdy transportujące materiały służące do budowy, • przechowywanie sypkich materiałów budowlanych, • szlifowanie i cięcie materiałów budowlanych, • prace wykończeniowe z wykorzystaniem materiałów zawierających rozpuszczalniki organiczne i inne substancje mogące przedostawać się do powietrza, • kładzenie mas bitumicznych. <p>Spośród wymienionych źródeł najistotniejszy wpływ na jakość powietrza w okresie realizacji przedsięwzięcia mają ciężkie roboty budowlane i transport materiałów sypkich.</p>
klimat akustyczny	<p>Podczas wykonywania prac budowlanych, na obszarach sąsiadujących z terenem budowy, może lokalnie wystąpić pogorszenie klimatu akustycznego. Roboty będą obejmować wykonywanie prac ziemnych, dowóz materiałów do budowy przy użyciu sprzętu ciężkiego. Istotnym punktem podczas budowy jest transport surowców oraz materiałów, a także odpadów w okolicy placu budowy, jak również poza terenem budowy. Wykonanie prac wymaga użycia różnorodnych maszyn budowlanych takich jak koparki, spycharki, dźwigi, samochody ciężarowe itp. oraz urządzenia odznaczające się dużą mocą akustyczną takie jak szlifierki, piły itp. Wymienione operacje technologiczne i stosowane maszyny oraz urządzenia będą źródłem hałasu. Podczas budowy wytwarzany hałas będzie odznaczać się dużą zmiennością czasową jak również jego natężeniem. Rozkład czasowy emitowanego hałasu będzie dotyczył pory dnia, kiedy to będą wykonywane prace. Jednocześnie zmienność czasowa będzie uzależniona od postępów wykonywanych prac oraz harmonogramu ich wykonywania. Natężenie hałasu będzie uzależnione od rodzaju wykonywanych robot i użytkowanych urządzeń. Odczuwalne miary wytwarzanego hałasu będą również uzależnione od odległości obiektów chronionych przed hałasem od przeprowadzanych prac.</p>
krajobraz	<p>W fazie budowy oddziaływanie na krajobraz będzie dotyczyć powstania placu budowy, tymczasowych dróg, miejsc magazynowania materiałów i odpadów. Sam plac budowy jako miejsce obniżające walory krajobrazowe będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i po zakończeniu robót oddziaływanie to ustąpi.</p>
zasoby naturalne	<p>Oddziaływanie na zasoby naturalne będzie się wiązać głównie z pozyskiwaniem kruszyw wykorzystywanych jako materiał budowlany.</p>
ludzie	<p>Faza realizacji wiązać się będzie głównie z zagrożeniem zdrowia i życia ludzi pracujących na terenie budowy oraz pobliskich mieszkańców. Oddziaływanie te związane będą z emisją drgań, hałasu, zanieczyszczeń powietrza. W czasie budowy emitowany będzie hałas przez maszyny budowlane. Przedłużona lub nadmierna ekspozycja na hałas może prowadzić do zaburzeń snu, podniesienia ciśnienia krwi, powodować efekty psychofizyczne i sercowo – naczyniowe, które ograniczają wydajność i prowokują rozdrażnienie. W trakcie realizacji przedsięwzięcia może</p>

Element środowiska	Oddziaływanie
	<p>dochodzić do negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi poprzez emisję drgań i hałasu związaną z prowadzonymi pracami budowlanymi. Oddziaływani te można zmniejszyć poprzez ograniczenie pracy urządzeń najbardziej uciążliwych w obszarach zabudowanych. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza można osiągnąć przez jak największe skrócenie okresu składowania materiałów sypkich, które mogą ulegać pyleniu w wyniku erozji wietrznej, a także powodować znaczne ubytki składowanych na hałdach materiałów. Czynnikiem zwiększającym ryzyko zdrowotne na etapie realizacji są również emisje zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenie powietrza będzie miało charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spaliny (tlenki azotu, dwutlenek węgla, węglowodory) z silników maszyn budowlanych oraz środków transportu, • pyły na skutek prowadzonych prac ziemnych oraz ruchu pojazdów. <p>Najbardziej narażone będą osoby zamieszkałe w sąsiedztwie inwestycji. Jednakże wszelkie uciążliwości będą krótkotrwałe, a ich skutki odwracalne. Oddziaływania te będą ściśle związane z przesuającym się frontem robót w pobliżu, którego będą największe. Przy standardowej organizacji etapu realizacji inwestycji nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków w postaci trwałego pogorszenia zdrowia ludzi lub utraty życia. W trakcie realizacji przedsięwzięcia bezpośrednie zagrożenia dla ludzi mogą być również spowodowane wypadkami budowlanymi - wskutek nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy lub w wyniku katastrofy budowlanej.</p>
<p style="text-align: center;">środowisko przyrodnicze</p>	<p>Realizacja inwestycji może wywierać krótkookresowy negatywny wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Faza budowy przedsięwzięcia będzie odbywała się w terenie w znacznej części przekształconym antropogenicznie. W fazie tej może nastąpić m.in. likwidacja roślinności w miejscach wykonywania prac budowlanych, wycinka drzew i krzewów, płoszenie zwierząt. W zdecydowanej większości na terenach planowanych inwestycji występują gatunki częste i pospolite, typowe dla miejsc przekształconych antropogenicznie. Na etapie realizacji inwestycji najsilniejsze oddziaływanie będą związane z hałasem generowanym przez ciężki sprzęt budowlany. Oddziaływanie to może prowadzić do okresowego przemieszczenia się np. ptaków poza tereny przedsięwzięcia. Uciążliwości te jednak będą okresowe – ograniczone do etapu budowy, krótkotrwałe i odwracalne. Działania z zakresu termomodernizacji, a także montażu ogniw fotowoltaicznych i kolektorów solarnych na budynkach oraz wymiany azbestowych pokryć dachowych mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (<i>Apus apus</i>) oraz wróbli (<i>Passer domesticus</i>) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowym, rozrodczym i hibernacji. Realizacja prac z zakresu konserwacji i utrzymania cieków, urządzeń melioracyjnych oraz urządzeń wodnych może prowadzić do zaburzeń ekosystemów rzecznych – zarówno elementów biologicznych (fitobentos, fitoplankton, makrofity, makrobezkęgowce bentosowe, ichtiofauna), jak i hydromorfologicznych (reżim hydrologiczny, ciągłość rzeki, warunki morfologiczne) oraz fizykochemicznych (temperatura, zawiesina ogólna, warunki tlenowe, warunki biogenne, zasolenie).</p>
<p style="text-align: center;">powstawanie odpadów</p>	<p>Zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ramach przedmiotowego projektu dokumentu na etapie ich realizacji/budowy będą prowadzić do powstawania odpadów, co jest nieodzownym elementem wszystkich inwestycji budowlanych. Na etapie budowy poszczególnych inwestycji najpowszechniej powstającymi odpadami będą: materiały</p>

Element środowiska	Oddziaływanie
	budowlane, gleba i ziemia z wykopów, opakowania po materiałach budowlanych i elementach budowlanych, odpady związane z obsługą techniczną placu budowy, odpady komunalne pochodzące z zaplecza socjalnego placu budowy. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytwarzanie odpadów niezwiązane z eksploatacją instalacji (w tym m.in. wytwarzanie odpadów w wyniku prac budowlanych, remontowych, rozbiórki) nie wymaga uzyskania pozwolenia ani innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Podmiot zewnętrzny odbierający powstające odpady powinien natomiast posiadać uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami, tj. posiadać zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie (odzysk / unieszkodliwienie) odpadów.

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli określono i przeanalizowano oddziaływania środowiskowe związane z realizacją zadań w ramach poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” na etapie eksploatacji/funkcjonowania danych inwestycji.

Tabela 34. Oddziaływania środowiskowe związane z realizacją poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” na etapie eksploatacji/funkcjonowania danych inwestycji

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
ochrona klimatu i jakości powietrza	Zadania z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego przewidziane w Programie mają na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Działania te pozwolą również na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi związanego z zanieczyszczeniem powietrza. Działania te mają pozytywny i długoterminowy charakter. Wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych opalanych paliwami stałymi oraz termomodernizacja budynków stanowią podstawowe działania zmierzające do ograniczenia zjawiska niskiej emisji i trwałej poprawy jakości powietrza. Istotnymi działaniami wspierającymi jest rozbudowa scentralizowanych systemów ciepłowniczych i gazowych w celu podłączania nowych odbiorów i zwiększania wykorzystywania tych niskoemisyjnych nośników energii (gaz ziemny i ciepło sieciowe). W ramach ograniczania niskiej emisji zaplanowano również m.in. przebudowę i modernizację infrastruktury drogowej. Działania te mają na celu zmniejszenie emisji niezorganizowanej z systemu transportowego poprzez zwiększenie płynności ruchu, poprawę stanu technicznego nawierzchni dróg. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego oraz redukcję pracy przewozowej, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego i klimatu. Ograniczenie indywidualnego transportu samochodowego poprzez budowę infrastruktury rowerowej spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza, a także ograniczy emisję hałasu do środowiska, pozytywnie wpłynie na zdrowie ludzi oraz krajobraz. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców, stan fauny i flory, a także na dobrą kondycję dóbr materialnych i kulturowych. Ścieżki rowerowe wzbogacą ponadto estetykę krajobrazu. W zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii projekt przedmiotowego Programu zakłada i rekomenduje realizację przydomowych mikroinstalacji OZE w ramach tzw. energetyki rozproszonej (tj. kolektorów słonecznych, paneli słonecznych oraz pomp ciepła), które nie generują negatywnych oddziaływań środowiskowych. W ramach Programu nie planuje się do realizacji elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych elektrowni słonecznych. Również realizacja inwestycji z zakresu

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	modernizacji przemysłowych źródeł ciepła oraz modernizacji i budowy energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego wpłyną na poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji punktowej. Podsumowując realizacja zadań wyznaczonych w ramach niniejszego obszaru interwencji wpłynie w sposób długotrwale pozytywny i bezpośredni na poprawę jakości powietrza. Mając na uwadze, iż środowisko stanowi system elementów połączonych i współzależnych, to poprawa jednego komponentu środowiskowego (w analizowanym przypadku powietrza) wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na pozostałe komponenty środowiskowe takie jak woda, zwierzęta, rośliny, ludzie, dobra materialne, zasoby naturalne czy adaptację do zmian klimatu.
zagrożenie hałasem	Do stosowania odpowiednich środków technicznych w celu zmniejszenia hałasu zalicza się przede wszystkim poprawę standardów technicznych dróg, a także wszelkie zabezpieczenia przeciwhałasowe, które mogą być stosowane w środowisku. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie pozytywny wpływ na stan klimatu akustycznego. W sposób pośredni realizacja działania oddziaływać będzie także na zdrowie człowieka i na organizmy żywe. Działania w zakresie minimalizacji uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym będą również korzystne dla budynków, w tym obiektów zabytkowych, ponieważ wpłyną na zmniejszenie negatywnego oddziaływania drgań i wibracji, które mogą powodować ich uszkodzenie. W przypadku zastosowania urządzeń przeciwdźwiękowych (ekrany akustyczne, zieleń izolacyjna, wały ziemne) możliwe będzie zabezpieczenie zabudowy podlegającej ochronie akustycznej przed oddziaływaniem hałasu pochodzącego od ruchu pojazdów, co jest najbardziej istotną korzyścią związaną z ich zastosowaniem. Dodatkowo ograniczą rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza na tereny przyległe.
pola elektromagnetyczne	Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe) wpłynie na ograniczenie emisji promieniowania elektromagnetycznego do środowiska, co wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi. Kablowanie linii elektroenergetycznych wpłynie również pozytywnie na krajobraz (likwidacja sztucznych elementów ze środowiska), zwierzęta (ograniczenie możliwości kolizji z awifauną), adaptację do zmian klimatu (mniejsza wrażliwość na uszkodzenia wskutek zjawisk ekstremalnych – wichury, burze) oraz dobra materialne (wzrost niezawodności dostaw energii elektrycznej).
gospodarowanie wodami	Zadania określone do realizacji w ramach obszaru interwencji „gospodarowanie wodami” wpłyną pozytywnie przede wszystkim na adaptacje do zmian klimatu poprzez ograniczenie zjawiska suszy oraz powodzi i podtopień, co w konsekwencji przełoży się pozytywnie na pozostałe komponenty środowiskowe takie jak: woda, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, krajobraz, zasoby naturalne, ludzie, dobra materialne oraz powierzchnię ziemi. Planowane działania przyczynią się do wzrostu retencji na terenach rolnych, a w konsekwencji do ograniczenia wielkości obszaru występowania suszy rolniczej, która przyczynia się do obumierania roślin. Pośrednio ograniczy to erozję, która zagraża glebie pozbawionej roślin. Wzrost retencji terenu zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia pożarów na terenach rolnych, które są jedną z przyczyn degradacji gleb. W aspekcie długofalowym, budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej, będzie miała pozytywny wpływ na gleby, a tym samym na sektor rolnictwa. Nawadnianie terenów rolnych będzie sprzyjało poprawie stanu gleb i zahamuje gwałtowny odpływ wód, przyczyniając się do poprawy warunków dla rozwoju rolnictwa. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji będzie pozytywnie

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	<p>wpływać na stan gleb. Szczególne znaczenie mają prace renaturalizacyjne w celu przywrócenia funkcji ekosystemów zależnych od wód i terenów podmokłych oraz zdolności retencyjnej koryt i dolin rzecznych, które w aspekcie długofalowym pozwolą na zachowanie właściwego stanu gleb. Zwiększenie ilości i czasu retencji wód w środowisku składa się z pakietu zabiegów poprawiających strukturę i żyzność gleby, jej wilgotność i retencję glebową, wykorzystujących możliwości retencionowania wód w zagłębieniach terenu oraz zapobiegających stratom wody i pierwiastków biogennych poprzez zwiększenie mozaikowatości krajobrazu i zmniejszenie erozji. Wprowadzenie na tereny rolne retencji krajobrazowej – w ramach której planowane jest m.in. tworzenie zadrzewień śródpolnych, zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł, czy zwiększenie mikroretencji, wpłynie pozytywnie na wody powierzchniowe, sprzyjając poprawie ich jakości. Dodatkowy spodziewany pozytywny wpływ działania na środowisko to zachowanie przepływów ekologicznych oraz siedlisk wodnych, bagiennych i łądowych, nawet w warunkach obniżonych opadów. Tym samym działanie przyczynia się do poprawy stanu ekologicznego wód. Wspomaga ono również procesy samoregulacji i samooczyszczania ekosystemów, co przekłada się na poprawę jakości wody. Jednocześnie efektami działania będzie ochrona ekosystemów zależnych od wód. Opisywane działanie będzie pośrednio, długoterminowo i pozytywnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych oraz na osiągnięcie celów środowiskowych przez JCW i celów dla obszarów chronionych. Stosowanie różnych form retencji, w tym naturalnej (realizowanej za pomocą środków mających na celu ochronę zasobów wodnych przez przywracanie lub utrzymanie naturalnych ekosystemów), w znacznym stopniu przyczyni się do zmniejszenia wrażliwości społeczeństwa, środowiska i gospodarki na skutki zmian klimatu. Zapewnienie odpowiedniej ilości wody w warunkach dużej niepewności klimatycznej przez jej racjonalne wykorzystanie pozwoli zaspokoić potrzeby wodne wszystkich użytkowników. Działania z zakresu retencji wodnej mają na celu zmniejszenie oraz spowolnienie odpływu ze zlewni. Działania kształtujące strukturę użytkowania terenu, takie jak zalesianie czy tworzenie zadrzewień, zwiększają infiltrację wody do gleby i gruntu oraz powodują wzrost oporów ruchu dla wody płynącej po powierzchni, co spowalnia i zmniejsza objętość spływu powierzchniowego. Wzrost infiltracji opadów atmosferycznych do gruntu i w konsekwencji wzrost retencji wód podziemnych, przy jednoczesnym zmniejszeniu spływu powierzchniowego wód opadowych, przyczynia się do zwiększania zasilania podziemnego rzek i wyrównywania odpływu rzeczno-ściowego w ciągu roku, co istotnie eliminuje głębokie niżówki i łagodzi skutki suszy oraz obniża wezbrania rzeczne. Celem prac z zakresu konserwacji i utrzymania cieków jest poprawa przepustowości koryta dla spływu wód powodziowych, jak również obniżenie położenia zwierciadła wód w korycie dla uniknięcia podtapiania okolicznych gruntów. Działanie jest korzystne w aspekcie ochrony przed powodzią i ograniczania strat i szkód powodziowych w sąsiedztwie rzeki. Wykaszenie skarpi oprócz ww. funkcji ma na celu wzmocnienie zakorzenienia roślin i zwiększenia odporności skarpi na erozję.</p>
gospodarka wodno-ściekowa	<p>Rozbudowa sieci wodociągowej oraz modernizacja urządzeń wodociągowych przełoży się na poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, a przez to bezpośrednio i długoterminowo na zdrowie mieszkańców oraz ogólne podniesienie standardu życia. Dzięki realizacji zadań modernizacyjnych możliwe będzie ograniczenie strat wody na sieci, a tym samym ograniczenie zużycia wody. Zadania związane z rozbudową systemu kanalizacyjnego przyczynią się do ograniczenia niekontrolowanej</p>

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	emisji zanieczyszczeń do wód, ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym do poprawy jakości tych wód. Generalnie realizacja zadań i inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej będzie miała bezpośredni, długoterminowy, pozytywny wpływ na środowisko wodne m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych, a pośrednio również na zdrowie ludzi. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.
zasoby geologiczne	Stosowanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczy straty zasobów naturalnych oraz inne negatywne oddziaływania środowiskowe w szczególności dotyczące zanieczyszczeń powietrza, wód, gleb oraz klimatu akustycznego. Rekultywacja gruntów po eksploatacji odkrywkowej surowców mineralnych jest bardzo istotnym i ważnym czynnikiem działalności wydobywczej. Rekultywacja wyrobisk to odtworzenie gleb i w miarę możliwości wszystkich czynników przyrodniczych, a także często kształtowanie lepiej dostosowanego do istniejących warunków nowego środowiska naturalnego. Realizacja prac rekultywacyjnych wpłynie więc w sposób bezpośrednio pozytywny na następujące elementy środowiska: gleby, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody, zwierzęta, rośliny, krajobraz oraz różnorodność biologiczną, a także adaptację do zmian klimatu. Zabiegi rekultywacyjne polegają na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych, dzięki czemu obszary te mogą zostać dalej zagospodarowane. Osiągnięcie tego celu wymaga rozłożenia procesu rewitalizacji w czasie. Najwcześniejszy etap realizowany jest jeszcze w fazie projektu inwestycji, w którym określa się kierunki i zasięg przyszłej rekultywacji. Etap drugi to rekultywacja techniczna, polegająca między innymi na ukształtowaniu rzeźby terenu, regulacji stosunków wodnych, umocnieniu skarp, budowie sieci dróg dojazdowych i przepustów, a także odtworzeniu wierzchniej warstwy gleby metodami technicznymi. Etap trzeci to rekultywacja biologiczna, której szczegółowy zakres zależy od przyjętego kierunku (leśny, rolny, wodny).
gleby	W wyniku przeprowadzenia rekultywacji i remediacji terenów usunięte lub zmniejszone zostaną ilości zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wprowadzonych do niej w wyniku działalności człowieka. Celem remediacji jest przywrócenie środowisku – glebie, leżącej pod nią ziemi i wodom gruntowym – jego wcześniejszych wartości użytkowych. Realizacja działania wpłynie w sposób bezpośrednio pozytywny i długotrwały na gleby, powierzchnię ziemi oraz wody. Przywrócenie wartości użytkowych gruntów wpłynie również pozytywnie na stan dóbr materialnych, krajobrazu oraz zasobów przyrodniczych.
gospodarka odpadami	Zadania z zakresu gospodarki odpadami pozwolą na: ograniczenie niekontrolowanego przedostawania się do środowiska odpadów komunalnych, eliminację odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, ograniczenie masy odpadów unieszkodliwianych przez składowanie, poprzez zwiększenie stopnia odzysku odpadów (szczególnie odpadów biodegradowalnych), likwidację tzw. „dzikich wysypisk” i eliminację powodów ich powstawania (największe zagrożenie wynikające z takiego pozbywania się odpadów stwarzają odpady niebezpieczne deponowane w tych miejscach), ograniczenie przekształceń krajobrazu, a przez to poprawę jego estetyki. Zadania z zakresu gospodarki odpadami będą miały pozytywny, pośredni i długoterminowy wpływ na krajobraz, środowisko gruntowo-wodne oraz florę i faunę. Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w środowisku Program przewiduje zadania mające na celu usuwanie wyrobów zawierających azbest. Kontrolowane przeprowadzenie likwidacji wyrobów zawierających azbest przez wyspecjalizowane firmy

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	<p>pozwole na ograniczenie pylenia i uwalniania włókien azbestowych do powietrza podczas usuwania tych wyrobów, a tym samym zmniejszenie zagrożenia zdrowotnego pyłem azbestowym dla ludności. Właściwe zbieranie, magazynowanie i zagospodarowanie odpadów będzie miało bezpośredni, pozytywny wpływ na ochronę powierzchni ziemi, a także fauny i flory, wód oraz krajobrazu. Wymienione zadania będą pozytywnie oddziaływały również na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.</p>
zasoby przyrodnicze	<p>Zadania w zakresie ochrony zasobów przyrody mają na celu ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zwiększenie bioróżnorodności. Przedsięwzięcia te pozwolą na ograniczenie niszczenia walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacji ekosystemów i utraty bioróżnorodności. Zadania w zakresie zasobów przyrody będą realizowane poprzez wprowadzanie odpowiednich planów i działań ochronnych, czynną ochronę cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, tworzenie nowych form ochrony przyrody oraz usuwanie gatunków inwazyjnych. Program zakłada również prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, zwiększanie zalesienia, ochronę drzew na terenach zurbanizowanych, tworzenie korytarzy ekologicznych poprzez ochronę i odnawianie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, konserwację i pielęgnację parków, terenów rekreacyjnych i zieleni miejskiej. Dokument przewiduje również działania mające na celu ochronę zwierząt poprzez ochronę gatunkową i siedliskową oraz odtwarzanie siedlisk. Zmniejszanie ekspansji terenów zurbanizowanych na obszarach cennych przyrodniczo będzie miało pośredni, pozytywny, długoterminowy wpływ na środowisko, w szczególności na wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi i gleby, faunę i florę oraz krajobraz i zdrowie ludzi. Wprowadzanie i utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych będzie miało bezpośredni i długoterminowy pozytywny wpływ na poprawę walorów krajobrazowych terenu, a także pośrednio pozytywny wpływ na poprawę stanu powietrza atmosferycznego i klimatu oraz na poprawę klimatu akustycznego, a co za tym idzie również na zdrowie ludzi. Oddziaływanie zadań w zakresie zasobów przyrody na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie ludzi będzie miało charakter pozytywny, bezpośredni i pośredni, wtórny i długoterminowy.</p>

Źródło: opracowanie własne

Oddziaływanie na środowisko wodne (w tym na cele środowiskowe zawarte w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”)

Zadania przewidziane do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” w ramach obszarów interwencji „gospodarowanie wodami” oraz „gospodarka wodno-ściekowa” wynikają bezpośrednio z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, a więc mają na celu osiągnięcie celów środowiskowych dla JCW znajdujących się na terenie powiatu nowotomyskiego określonych w Planie. Zadania z zakresu zwiększania retencji, utrzymania i konserwacji cieków oraz urządzeń wodnych wynikają również bezpośrednio z innych obowiązujących dokumentów strategicznych takich jak „Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry” czy „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Pozostałe zadania wyznaczone w POŚ nie dotyczą inwestycji w zakresie bezpośredniego gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych. Nie wpłyną również na znaczne zwiększenie poboru wód oraz produkcję ścieków, które naruszyłyby aktualny stan jakościowo-ilościowy zasobów wodnych na terenie powiatu.

Dodatkowe zaopatrzenie w wodę będzie wymagane do celów bytowych i technologicznych na etapie budowy obiektów np. do wytwarzania zapraw i mieszanek betonowych. Sposób pokrycia tego zapotrzebowania i wykorzystane źródła zaopatrzenia w wodę winny być określone we właściwych projektach organizacji budowy.

Zgodnie z tabelą nr 31 zamieszczoną w niniejszej prognozie na etapie realizacji inwestycji, może teoretycznie nastąpić, przy niewłaściwie prowadzonych pracach negatywne oddziaływanie na środowisko wodne w miejscu i otoczeniu realizowanej inwestycji. Oddziaływanie te jednak będą lokalne i krótkotrwałe.

Realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” sprzyjać będzie osiągnięciu celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód zlokalizowanych na omawianym terenie, o których mowa w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, który do głównych zagrożeń związanych z ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP zalicza: presję komunalną i przemysłową związaną z nieuporządkowanym wprowadzaniem ścieków do wód i ziemi oraz zwiększanie powierzchni terenów izolowanych (zabudową miejsko-przemysłową), jak również – izolację koryt rzek poprzez ich szczelną zabudowę. Natomiast w przypadku JCWPd takim zagrożeniem jest deponowanie odpadów przemysłowych i komunalnych, niekontrolowane zrzuty nieoczyszczonych ścieków, a także eksploatacja surowców naturalnych, która prowadzi do osiadania terenu.

Wymienione w POŚ kierunki działań inwestycyjnych nie stanowią żadnego z ww. przedsięwzięć, które mogą stanowić zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW na omawianym obszarze.

Biorąc pod uwagę z jednej strony – rodzaj i zakres zadań przewidzianych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”, a z drugiej – ww. potencjalne zagrożenia dla stanu wód zlewni, w której położony jest powiat, należy stwierdzić, iż brak jest podstaw, by planowane działania zaliczyć do kategorii inwestycji, które mogą w sposób trwały i nieodwracalny wpłynąć na pogorszenie stanu ilościowo-jakościowego ekosystemów wodnych na przedmiotowym obszarze.

Dodatkowo zadania określone w analizowanym dokumencie nie będą realizowane w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych. W związku z czym nie są sprzeczne z przepisami dotyczącymi stref ochronnych, ze szczególnym uwzględnieniem nakazów obowiązujących na terenach ochrony bezpośredniej oraz zakazów, ograniczeń i nakazów obowiązujących na terenach ochrony pośredniej.

Oddziaływanie na powietrze

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza nakierowane są na wzrost efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co w konsekwencji przyniesie bezpośrednie, długotrwałe i stałe korzyści środowiskowe w postaci poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Realizacja pozostałych zadań wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na jakość powietrza lub nie będzie wywierać żadnych znaczących oddziaływań.

Oddziaływanie na klimat

Ze „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” wynika, iż do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko.

Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawalnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie

skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

W ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” realizowane będą zadania, które wpłyną w sposób bezpośredni na łagodzenie zmian klimatu i adaptację do skutków jego zmian poprzez zmniejszenie emisji oraz wzrost pochłaniania gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie oddziaływania następstw klęsk żywiołowych takich jak powódzie, podtopienia oraz susze. Do zadań takich zaliczają się m.in.:

- modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej;
- modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych;
- zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie;
- wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi;
- modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń;
- modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe);
- realizacja prac konserwacyjno-utrzymaniowych wód i urządzeń wodnych;
- modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych;
- zwiększenie retencji obszaru powiatu;
- zalesianie nowych terenów;
- ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie.

Pozostałe zadania zaplanowane do realizacji w ramach Programu nie będą wywierać ani pozytywnego, ani negatywnego oddziaływania na klimat (w tym na warunki termiczne, anemometryczne i wilgotnościowe).

Oddziaływanie na krajobraz

Poza typowymi krótkoterminowymi i lokalnymi negatywnymi oddziaływaniami na krajobraz jakie zachodzą w fazie prac budowlanych „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie zakłada do realizacji inwestycji zmieniających i zakłócających w sposób trwały krajobraz powiatu. Wskutek realizacji POŚ nie powstaną nowe sztuczne dominanty krajobrazowe. Działania zaplanowane w Programie nie są więc sprzeczne z założeniami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98). Realizacja POŚ nie wpłynie negatywnie na zachowanie i utrzymanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu powiatu.

Dodatkowo realizacja części zadań zaplanowanych w ramach POŚ np. utrzymanie i pielęgnacja zieleni urządzonej, zagospodarowanie i rewitalizacja terenów zielonych, zalesianie nowych obszarów, rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych czy zwiększenie retencji obszaru powiatu wpłynie w sposób pozytywny na krajobraz poprzez wprowadzenie nowych elementów przyrodniczych i wzrost jego różnorodności.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie określa do realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych wolnostojących instalacji paneli słonecznych, które mogłyby stanowić

sztuczne dominanty krajobrazowe przez co zakłócałyby naturalne walory krajobrazu. Preferowanym rozwiązaniem z zakresu OZE jest stosowanie mikroinstalacji przydomowych (energetyka rozproszona) takich jak: kolektory słoneczne, pompy ciepła, ogniwa fotowoltaiczne. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie możliwych negatywnych oddziaływań środowiskowych związanych z budową i funkcjonowaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu, przy jednoczesnym wzroście produkcji „czystej” energii i poprawie jakości powietrza oraz brakiem negatywnego wpływu na krajobraz.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja zadań polegających na termomodernizacji budynków, wymianie przestarzałych urządzeń grzewczych czy stosowaniu instalacji OZE wpłynie w sposób bezpośredni na ograniczenie zużycia nieodnawialnych zasobów energetycznych (surowców energetycznych), co jest jednym z głównych założeń „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” oraz pakietu klimatyczno-energetycznego. Natomiast działania polegające na modernizacji i rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wpłyną pozytywnie na stan ilościowy i jakościowy zasobów środowiska wodnego. Realizacja POŚ wpłynie więc w sposób długotrwale pozytywny na stan ilościowy i jakościowy zasobów naturalnych. Wzrost zużycia zasobów naturalnych w stosunku do stanu sprzed realizacji Programu wystąpi jedynie w fazie realizacji/budowy przedsięwzięć (zużycie materiałów budowlanych, energii).

Oddziaływania na powierzchnię ziemi

Działania wyznaczone do realizacji w Programie w ramach obszarów interwencji „zasoby geologiczne”, „gleby”, „gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” oraz „zasoby przyrodnicze” wpłyną w sposób bezpośredni i długotrwały korzystnie na gleby oraz powierzchnię ziemi. Rekultywacji poddane zostaną tereny zdegradowane, zdewastowane oraz zanieczyszczone. Celem Programu jest również zwiększenie powierzchni gruntów „czynnych” biologicznie poprzez ograniczanie przeznaczania gruntów rolnych i leśnych na inne cele. Zadania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi wpłyną na ograniczanie powstawania dzikich wysypisk odpadów. Bezpośrednio na polepszenie jakości gleb wpływają również wszystkie działania edukacyjne związane z propagowaniem odpowiedniej praktyki rolniczej w gospodarstwach rolnych oraz wdrażaniem programów rolno-środowiskowych.

Oddziaływanie na dobra materialne

Część zadań zaplanowanych do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie w sposób długoterminowy pozytywny pośredni i bezpośredni na dobra materialne. Poniżej przedstawiono przykładowe pozytywne oddziaływania na dobra materialne wskutek realizacji poszczególnych zadań:

- termomodernizacja budynków, wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych, montaż OZE → wzrost wartości nieruchomości, poprawa stanu technicznego nieruchomości; oszczędności związane z zakupem opału;
- modernizacja i poprawa stanu dróg → pozytywny wpływ na stan techniczny pojazdów;
- realizacja prac utrzymaniowych i konserwacyjnych cieków → brak podtopień i zalewania pól uprawnych, budynków; wzrost produkcji rolnej;
- rozwój sieci gazowej i przyłączanie nowych odbiorców → wzrost wartości nieruchomości;
- rozwój sieci kanalizacyjnej i przyłączanie nowych odbiorców → wzrost wartości nieruchomości; niższe opłaty za odprowadzanie ścieków (niż w przypadku opróżniania zbiorników bezodpływowych);
- rekultywacja i remediacja obszarów zdegradowanych i zanieczyszczonych → wzrost wartości działki/terenu;
- demontaż wyrobów zawierających azbest → poprawa stanu technicznego nieruchomości; wzrost wartości nieruchomości.

Pozostałe zadania określone w Programie nie będą wywierać istotnych oddziaływań (negatywnych oraz pozytywnych) na dobra materialne.

Oddziaływania na zabytki

Realizacja Programu nie wpłynie w sposób znaczący (pozytywny lub negatywny) na zabytki. Istotnym jest jednak, aby wszelkie prace realizowane w obrębie obiektów zabytkowych uzgadniane były z konserwatorem zabytków. Zadania wyznaczone w ramach POŚ nie mają na celu bezpośredniego wpływu na obiekty zabytkowe.

7. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu nowotomyskiego znajdują się następujące obszary Natura 2000:

- obszar Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka;
- obszar Natura 2000 Kopanki;
- obszar Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich;
- obszar Natura 2000 Dolina Mogielnicy;
- obszar Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie;
- obszar Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Plan zadań ochronnych dla obszaru **Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka (PLH300007)** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka PLH300007 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 1818) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 19 listopada 2014 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka PLH300007 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 6413).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 35. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	Istniejące: – Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji roślinności (K01.03, K02.01). Potencjalne: – Wzrost żyzności wód Jeziora Zgierzynieckiego w wyniku nadmiernego nawożenia okolicznych pól (H01.05).
2.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Istniejące: – Zaprzestanie koszenia (A03.03). – Sukcesja roślinności (K02.01). Potencjalne: – Zalesianie łąk lub ich zmiana na pola uprawne (A02.03, B01.01).

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Istniejące: – Przesuszenie podłoża w wyniku zmiany stosunków wodnych (J02). – Brak odpowiedniej ilości martwego drewna (K). – Zamieranie jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> (K04.03). Potencjalne: – Obecność w runie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (K04.01). – Nadmierna presja zwierzyny łownej utrudniająca naturalne odnowienie drzew (K04.05).
4.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Istniejące: – Przesuszenie podłoża w wyniku zmiany stosunków wodnych (J02). – Sukcesja roślinności prowadząca do przekształcania się łęgów w grądy, tzw. grądowienie (K02.01). – Brak odpowiedniej ilości martwego drewna (K). – Zamieranie jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> (K04.03). Potencjalne: – Obecność w runie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (K04.01). – Nadmierna presja zwierzyny łownej utrudniająca naturalne odnowienie drzew (K04.05).
5.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Klusownictwo (F03.02.03). – Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji roślinności (K01.03, K02.01).
6.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Klusownictwo (F03.02.03). – Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji roślinności (K01.03, K02.01).
7.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji roślinności (K01.03, K02.01).

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka PLH300007 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 1818)

Plan zadań ochronnych dla obszaru **Natura 2000 Kopanki (PLH300008)** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kopanki PLH300008 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2019, poz. 1561).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 36. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Kopanki wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Istniejące: – Drapieżnictwo kuny (K03.04) Potencjalne: – Zamykanie otworów, którymi nietoperze dostają się do kryjówek lub ograniczanie dostępności siedliska dla nietoperzy (G05.08) – Sztuczne oświetlenie szkoły i otoczenia budynku, w szczególności otworu wlotowego i pokrycia dachowego (H06.02)

Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> - Utrata lub pogorszenie stanu siedliska w wyniku remontu lub wymiany poszycia dachowego lub wykonania termomodernizacji budynku z wykorzystaniem niewłaściwych materiałów powodująca m. in. zmiany warunków mikroklimatycznych na poddaszu (E06.02) - Pogorszenie dostępności żerowisk gatunku poprzez zmniejszenie powierzchni lasów o niskim (właściwym dla gatunku) zwarciu podszytu (B02.02)

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kopanki PLH300008 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2019, poz. 1561)

Plan zadań ochronnych dla obszaru **Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich (PLH080002)** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2885) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 lutego 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2017, poz. 1444).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 37. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne		
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphetion, Potamion</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych, K02.02 Nagromadzenie materii organicznej		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zanik typowych gatunków oraz całych fitocenozy) na skutek zmian jakości fizykochemicznych wód zbiorników wodnych.	
		F02.03 Wędkarstwo,		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego, na skutek fizycznej degradacji typowych dla zbiorników wodnych zbiorowisk roślinnych podczas budowy pomostów i/lub kładek wędkarskich.	
		G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze		Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury letniskowej skutkującej znaczącymi zmianami jakości wód siedliska oraz fizyczną degradacją typowych dla przedmiotowego ekosystemu zbiorowisk roślinnych.	
			F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych, I01 Nierodzące gatunki inwazyjne		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego, na skutek zarybiania zbiorników wodnych obcymi dla rodzimej ichtiofauny i typu danego zbiornika gatunkami ryb.
2.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia, A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu		Pogorszenie struktury i funkcji siedliska przyrodniczego oraz stopniowe ograniczenie jego powierzchni w obszarze, na skutek spontanicznie zachodzącej sukcesji naturalnej (głównie drzew i krzewów oraz niepożądanych gatunków roślin zielnych).	
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego na skutek zaburzeń hydrologicznych obszaru (intensywny drenaż, odwodnienie i osuszenie obszaru).
			B01 Zalesianie terenów otwartych		Zagrożenie związane z fizyczną degradacją siedliska przyrodniczego i zmniejszeniem jego powierzchni w obszarze, na skutek zalesienia lub wprowadzenia roślinności krzewiastej w miejscach występowania siedliska w obszarze.
			A02 Zmiana sposobu uprawy		Zagrożenie związane z fizyczną degradacją siedliska przyrodniczego i zmniejszeniem jego powierzchni w obszarze, na skutek zamiany trwałych użytków zielonych, stanowiących płyty siedliska przyrodniczego na grunty orne.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvulata a sepium</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków		-
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia		Pogorszenie struktury i funkcji siedliska przyrodniczego oraz stopniowe ograniczenie jego powierzchni w obszarze, na skutek spontanicznie zachodzącej sukcesji naturalnej (głównie drzew i krzewów oraz niepożądanych gatunków roślin zielnych).
		A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu		
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego na skutek zaburzeń hydrologicznych obszaru (intensywny drenaż, odwodnienie i osuszenie obszaru).
		B01 Zalesianie terenów otwartych	Zagrożenie związane z fizyczną degradacją siedliska przyrodniczego i zmniejszeniem jego powierzchni w obszarze, na skutek zalesienia lub wprowadzenia roślinności krzewiastej w miejscach występowania siedliska w obszarze.	
		A02 Zmiana sposobu uprawy	Zagrożenie związane z fizyczną degradacją siedliska przyrodniczego i zmniejszeniem jego powierzchni w obszarze, na skutek zamiany trwałych użytków zielonych, stanowiących płaty siedliska przyrodniczego na grunty ome.	
5.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Zagrożenie związane z utratą naturalnego, otwartego charakteru siedliska przyrodniczego na skutek spontanicznego wkraczania zbiorowisk leśnych i formacji krzewiastych.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego na skutek zaburzeń hydrologicznych obszaru (intensywny drenaż, odwodnienie i osuszenie obszaru).
6.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zubożenie różnorodności biologicznej), na skutek deficytu martwego, rozkładającego się drewna w ekosystemie.
			I01 Obce gatunki inwazyjne	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (jego naturalności), na skutek wprowadzania do struktury ekosystemu, obcych ekologicznie i/lub geograficznie gatunków drzew i krzewów podczas wykonywania prac leśnych.
7.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zubożenie różnorodności biologicznej), na skutek deficytu martwego, rozkładającego się drewna w ekosystemie.
			I01 Obce gatunki inwazyjne	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (jego naturalności), na skutek wprowadzania do struktury ekosystemu, obcych ekologicznie i/lub geograficznie gatunków drzew i krzewów podczas wykonywania prac leśnych.
8.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zubożenie różnorodności biologicznej), na skutek deficytu martwego, rozkładającego się drewna w ekosystemie.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego na skutek zaburzeń hydrologicznych obszaru (intensywny drenaż, odwodnienie i osuszenie obszaru).

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
9.	1188 Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Zagrożenie związane z pogorszeniem jakości siedlisk gatunku, na skutek spontanicznego rozwoju drzew i krzewów w strefie brzegowej mokradel, powodujących niekorzystne zmiany świetlne (ocienienie) i termiczne zbiorników. Zagrożenie związane z likwidacją lub ewentualnym pogorszeniem jakości siedlisk gatunku, na skutek intensywnego drenażu i odwodnienia obszaru.
10.	1337 Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	X Brak zagrożeń i nacisków	-
11.	1149 Koza (<i>Cobitis taenia</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	X Brak zagrożeń i nacisków	-
12.	1355 Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	X Brak zagrożeń i nacisków	-
13.	1324 Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	C03.03 Produkcja energii wiatrowej, G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	Zagrożenie związane z nagromadzeniem dużej ilości odchodów nocoń dużych tworzących kolonię rozrodczą, powodujące w wieloletniej perspektywie czasowej pogorszenie jakości siedliska gatunku, a także osłabienie struktury zadaszenia budynku. Fanny wiatrowe w większości przypadków nie muszą stanowić zagrożenia dla nocoń dużych (jest to nietoperz zaliczany do gatunków o niskim stopniu kolizyjności), jednak niektóre, szczególnie niekorzystne lokalizacje mogą powodować utratę żerowisk, zmiany tras migracji oraz przypadki śmiertelności w wyniku kolizji.
			E06.02 Odbudowa, remont budynków	Zagrożenie związane z likwidacją kolonii na skutek niewłaściwie wykonanego remontu strychu lub dachu w wyniku którego nastąpiłaby likwidacja wlotów lub zmiana warunków mikroklimatycznych bądź świetlnych na strychu. Istotnym zagrożeniem dla kolonii, jest także prowadzenie prac remontowych w obrębie strychu i dachu w okresie rozrodu lub przebywania nietoperzy, tj. od 15.04 do 15.09.

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2885)

Plan zadań ochronnych dla obszaru **Natura 2000 Dolina Mogielnicy (PLH300033)** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy PLH300033 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2017, poz. 3908).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 38. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie
1.	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculus fluitantis</i>)	Nie identyfikowano z powodu niewystępowania siedliska w obszarze
2.	6430 Ziolorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Istniejące: – Brak zagrożeń (X)
		Potencjalne: – Prowadzenie prac melioracyjnych polegających na czyszczeniu rowów, odmulaniu, modernizacji przepustów, konserwacji wałów przykorytowych (J02.01, J02.03)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie
3.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie identyfikowano z powodu niewystępowania siedliska w obszarze
4.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Istniejące: – Brak zagrożeń (X) Potencjalne: – Zabiegi gospodarcze powodujące dekompozycję runa i nadmierne prześwietlenie drzewostanu (B02). – Zadarnienie runa (J03.01). – Pojawianie się gatunków obcych (I01)
5.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Istniejące: – Brak lub słabe naturalne odnowienie dębu (K02). – Zbyt małe zasoby martwego drewna (B02.04). – Ekspansja buka i preferowanie samosiewów tego gatunku w gospodarce leśnej (B02, K02). – Występowanie i rozprzestrzenianie się niecierpka drobnokwiatowego (I02) Potencjalne: – Brak zagrożeń (X)
6.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Nie identyfikowano z powodu niewystępowania siedliska w obszarze
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Istniejące: – Niszczenie wierzchnich warstw gleby i runa podczas prac leśnych (B02). – Renowacja systemów melioracyjnych (J02.01). – Pogarszające się stosunki wodne zmieniające charakter procesów glebotwórczych (K01.03, M01.02). Potencjalne: – Brak zagrożeń (X)
8.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Istniejące: – Masowe zamieranie jesionu wyniosłego (M02.03). – Pogarszające się stosunki wodne (K01.03, M01.02). – Przekształcanie się łęgów w grądy (M02.01) – Obniżanie się poziomu wód gruntowych (J03.01). – Rozchwianie struktury przestrzennej i gatunkowej fitocenozy – nadmierny rozwój warstwy krzewów, zadarnienie runa, pojawianie się gatunków obcych (I01, J03.01) Potencjalne: – Brak zagrożeń (X)
9.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Istniejące: – Brak zagrożeń (X) Potencjalne: – Wycinka drzew w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych oraz zniszczenia siedliska gatunku powodowane pracami leśnymi (B02). – Zarybianie zbiorników (F01). – Melioracje osuszające oraz regulacje koryt cieków (J02.01). – Wysychanie istniejących zbiorników (J02.01, M01.02). – Zanieczyszczenie wód (H01). – Eutrofizacja siedlisk gatunku (H01, K02.03)
10.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: – Zagrożenia nieznane z powodu braku wiedzy (U) Potencjalne: – Wycinka drzew w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych oraz zniszczenia siedliska gatunku powodowane pracami leśnymi (B02). – Zarybianie zbiorników (F01). – Melioracje osuszające oraz regulacje koryt cieków (J02.01). – Wysychanie istniejących zbiorników (J02.01, M01.02). – Zanieczyszczenie wód (H01). – Eutrofizacja siedlisk gatunku (H01, K02.03)

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie
11.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Istniejące: – Zagrożenia nieznanne z powodu braku wiedzy (U) Potencjalne: – Wycinka drzew w bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych (B02). – Melioracje osuszające oraz regulacje koryt cieków (J02.01). – Wysychanie istniejących zbiorników (J02.01, M01.02). – Zanieczyszczenie wód (H01)

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy PLH300033 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2017, poz. 3908)

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry (PLB080005) ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2243).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 39. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> (pop. lęgowa)	I01 Obce gatunki inwazyjne;		Zagrożenie związane z obniżeniem zdolności reprodukcyjnej populacji, na skutek strat w lęgach, będących efektem drapieżnictwa norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) oraz szopa (<i>Procyon lotor</i>);
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze;	Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury letniskowej (w tym także zaplecza wędkarskiego), skutkującej znaczącym dla populacji płoszeniem i niepokojeniem ptaków w okresie lęgowym;
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;	Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek trwałej likwidacji powierzchni szuwaru wysokiego i/lub niskiego w strefie brzegowej jezior oraz innych zbiorników wodnych;
			H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych;	Zagrożenie związane z pogorszeniem jakości bazy pokarmowej jak również samych warunków żerowania;
2.	A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> (pop. przelotna)	Nie stwierdzono;	Nie stwierdzono;	-
3.	A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	I01 Obce gatunki inwazyjne;		Zagrożenie związane z obniżeniem zdolności reprodukcyjnej populacji, na skutek strat w lęgach, będących efektem drapieżnictwa norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) oraz szopa (<i>Procyon lotor</i>);
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze;	Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury letniskowej (w tym także zaplecza wędkarskiego), skutkującej znaczącym dla populacji płoszeniem i niepokojeniem ptaków w okresie lęgowym;
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;	Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek trwałej likwidacji powierzchni szuwaru wysokiego i/lub niskiego w strefie brzegowej jezior oraz innych zbiorników wodnych;
4.	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	I01 Obce gatunki inwazyjne;		Zagrożenie związane z obniżeniem zdolności reprodukcyjnej populacji, na skutek strat w lęgach, będących efektem drapieżnictwa norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) oraz szopa (<i>Procyon lotor</i>);

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze;	Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury lotniskowej (w tym także zaplecza wędkarskiego), skutkującej znaczącym dla populacji płożeniem i niepokojeniem ptaków w okresie lęgowym;
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;	Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek trwałej likwidacji powierzchni szuwaru wysokiego i/lub niskiego w strefie brzegowej jezior oraz innych zbiorników wodnych;
5.	A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;		Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek usunięcia drzewostanu wykorzystywanego jako miejsce rozrodu i regularnego przebywania;
			Nie stwierdzono;	-
6.	A043 Gęgawa <i>Anser anser</i>	I01 Obce gatunki inwazyjne;		Zagrożenie związane z obniżeniem zdolności reprodukcyjnej populacji, na skutek strat w lęgach, będących efektem drapieżnictwa norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) oraz szopa (<i>Procyon lotor</i>);
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze;	Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury lotniskowej (w tym także zaplecza wędkarskiego), skutkującej znaczącym dla populacji płożeniem i niepokojeniem ptaków w okresie lęgowym;
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;	Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek trwałej likwidacji powierzchni szuwaru wysokiego i/lub niskiego w strefie brzegowej jezior oraz innych zbiorników wodnych;
			C03.03 Produkcja energii wiatrowej; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;	Wzrost śmiertelności gatunku na skutek lokalizacji w obszarze lub w bezpośredniej jego bliskości zespołów siłowni wiatrowych;
7.	A053 Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> (pop. przelotna)	Nie stwierdzono;	Nie stwierdzono;	-
8.	A060 Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	Nie ustalono;	Nie ustalono;	-
9.	A067 Gągól <i>Bucephala clangula</i> (pop. lęgowa)	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;		Zagrożenie związane z niedoborem odpowiednich miejsc gniazdowania w obszarze tj. drzewostanów powyżej 100 lat, cechujących się wysokim udziałem drzew dziuplastych zlokalizowanych w strefie do 100 m od jeziora i/lub innego zbiornika wodnego;
		G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;		Zagrożenie związane z poddaniem żerowisk, a także potencjalnych miejsc rozrodu gatunku - silnej presji antropogenicznej, związanej z turystyką i rekreacją, skutkującej płożeniem i niepokojeniem ptaków;
		I01 Obce gatunki inwazyjne;		Zagrożenie związane z obniżeniem zdolności reprodukcyjnej populacji, na skutek strat w lęgach, będących efektem drapieżnictwa norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) oraz szopa (<i>Procyon lotor</i>);
10.	A067 Gągól <i>Bucephala clangula</i> (pop. przelotna)	Nie stwierdzono;	Nie stwierdzono;	-
11.	A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;		Zagrożenie związane z niedoborem odpowiednich miejsc gniazdowania w obszarze tj. drzewostanów powyżej 100 lat, zlokalizowanych w strefie do 100 m od jeziora i/lub innego zbiornika wodnego;
		G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;		Zagrożenie związane z poddaniem żerowisk, a także potencjalnych miejsc rozrodu gatunku - silnej presji antropogenicznej, związanej z turystyką i rekreacją, skutkującej płożeniem i niepokojeniem ptaków;
			C03.03 Produkcja energii wiatrowej; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;	Wzrost śmiertelności gatunku na skutek lokalizacji w obszarze lub w bezpośredniej jego bliskości zespołów siłowni wiatrowych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2022 – 2030”**

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
12.	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Nie stwierdzono;	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; C03.03 Produkcja energii wiatrowej; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;	Intensyfikacja aktywności turystyczno - rekreacyjnej w obszarze, na skutek rozbudowy infrastruktury lotniskowej (w tym także zaplecza wędkarskiego), skutkującej znaczącym dla populacji płożeniem i niepokojeniem ptaków w okresie lęgowym; Zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku w obszarze, na skutek trwałej likwidacji powierzchni szuwaru wysokiego i/lub niskiego w strefie brzegowej jezior oraz innych zbiorników wodnych; Wzrost śmiertelności gatunku na skutek lokalizacji w obszarze lub w bezpośredniej jego bliskości zespołów siłowni wiatrowych;
13.	A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;	C03.03 Produkcja energii wiatrowej; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo;	Zagrożenie związane z brakiem odpowiednich miejsc gniazdowania w obszarze tj. drzewostanów sosnowych powyżej 150 lat, zlokalizowanych w strefie do 1000 m od jeziora i/lub innego zbiornika wodnego; Zagrożenie związane z poddaniem żerowisk, a także potencjalnych miejsc rozrodu gatunku - silnej presji antropogenicznej, związanej z turystyką i rekreacją, skutkującej płożeniem i niepokojeniem ptaków; Wzrost śmiertelności gatunku na skutek lokalizacji w obszarze lub w bezpośredniej jego bliskości zespołów siłowni wiatrowych; Wzrost śmiertelności gatunku na skutek nielegalnego odstrzału na akwenach zagospodarowanych rybacko;
14.	A125 Łyska <i>Fulica atra</i> (pop. przelotna)	Nie stwierdzono;	Nie stwierdzono;	-
15.	A391 Kormoran <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	Nie stwierdzono;	Nie stwierdzono;	-

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obrzy PLB080005 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2243)

Plan zadań ochronnych dla obszaru **Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie (PLB300009)** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie PLB300009 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2015, poz. 2647).

W kolejnej tabeli przedstawiono wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.

Tabela 40. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>	Istniejące: Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji (K01.03, K02.01)
		Potencjalne: – Lokalizowanie w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 farm wiatrowych na polach będących żerowiskiem żurawi (C03.03) – Lokalizowanie linii elektroenergetycznych na trasie przelotów żurawi z noclegowisk na żerowiska (D02.01)
2.	A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	Istniejące: – Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego (K01.03) – Wzrost powierzchni i zwarcia zakrzewień oraz zadrzewień w obrębie szuwaru (K02.01)
		Potencjalne Nie zidentyfikowano (X)

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie PLB300009

Zgodnie z planami zadań ochronnych do najczęściej wymienianych zagrożeń przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego zalicza się:

- niewłaściwie prowadzoną gospodarkę rolną i leśną;
- zmiany stosunków wodnych (pogarszające się stosunki wodne);
- zanieczyszczenie wód (w tym eutrofizację);
- prace budowlane w obrębie budynków (stanowiących siedliska nietoperzy).

Zadania uwzględnione w projekcie programu charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z powyższym poziom szczegółowości dokumentu jakim jest „Program Ochrony Środowiska” nie pozwala na odniesienie się do konkretnych lokalizacji inwestycji w odniesieniu do planowanych działań. W przypadku realizacji zadań inwestycyjnych na obszarach Natura 2000 (oraz w ich bliskim sąsiedztwie) konieczne jest rozważenie czy planowana inwestycja może znacząco wpłynąć na cele i przedmioty ochrony obszarów oraz integralność i spójność sieci. Decyzje o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, gdy uzna, że przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie zakłada do realizacji inwestycji powodujących trwałą ingerencję w obecną strukturę użytkowania i zagospodarowania obszaru powiatu (zadania planowane w ramach „Programu Ochrony Środowiska” realizowane będą głównie na obszarach zurbanizowanych oraz przekształconych antropogenicznie lub w obrębie samych obiektów budowlanych - nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu). W szczególności Program nie zakłada do realizacji żadnych inwestycji, których głównym celem nie jest wpływ na poprawę stanu środowiska na terenie powiatu (m.in. brak planowanych inwestycji z zakresu budowy obiektów i budynków przemysłowych, rolno-hodowlanych, usługowych czy mieszkaniowych).

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie określa do realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych oraz linii elektroenergetycznych, które stanowią zidentyfikowane zagrożenia dla gatunków ptaków i nietoperzy stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu.

Biorąc pod uwagę poszczególne zadania zaplanowane do realizacji w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” oraz zasięg, lokalizację i obecną użytkowanie/zagospodarowanie obszarów Natura 2000, należy stwierdzić, iż następujące rodzaje planowanych przedsięwzięć mogą potencjalnie negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 na terenie powiatu oraz integralność tych obszarów:

- Modernizacja energetyczna budynków.
- Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie.
- Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych.
- Modernizacja, przebudowa i remonty dróg.
- Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego.
- Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych.
- Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych.
- Rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów kanalizacji deszczowej.
- Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej.
- Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej.

W kolejnej tabeli opisano możliwe potencjalne negatywne oddziaływania ww. inwestycji na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 na terenie powiatu oraz integralność tych obszarów.

Tabela 41. Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska”, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 na terenie powiatu oraz integralność tych obszarów (wraz z opisem oddziaływań)

Rodzaj inwestycji	Potencjalnie negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000
Prace w obrębie budynków (termomodernizacja, montaż instalacji OZE, demontaż azbestowych pokryć dachowych)	Zgodnie z planami zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich oraz obszaru Natura 2000 Kopanki, działania z zakresu termomodernizacji, a także montażu ogniw fotowoltaicznych i kolektorów solarnych na budynkach oraz wymiany azbestowych pokryć dachowych (tj. prace budowlane w obrębie budynków) mogą stanowić zagrożenie dla Nocka dużego (<i>Myotis myotis</i>) – zagrożenie związane z likwidacją kolonii na skutek niewłaściwie wykonanego remontu strychu lub dachu w wyniku którego nastąpiłaby likwidacja wlotów lub zmiana warunków mikroklimatycznych bądź świetlnych na strychu. Istotnym zagrożeniem dla kolonii, jest także prowadzenie prac remontowych w obrębie strychu i dachu w okresie rozrodu i hibernacji nietoperzy.
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg	Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi (np. wzmożona emisja hałasu i spalin, płoszenie chronionych gatunków, tymczasowe przekształcenie i zajęcie terenu). W ramach Programu nie planuje się budowy nowych dróg (a jedynie ich modernizację, przebudowę i remonty), w związku z czym nie wystąpią negatywne oddziaływania polegające na fragmentacji obszarów przyrodniczych, powodując m.in. izolację gatunków zwierząt oraz populacji czy ograniczenie lub zahamowanie migracji (budowa ścieżek rowerowych oraz chodników realizowana będzie natomiast wzdłuż już istniejących dróg - ciągów komunikacyjnych). Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego i w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na organizmy żywe.
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego	Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi. Zagrożenia związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mogą dotyczyć uszczuplenia siedlisk czy stanowisk gatunków chronionych w wyniku prac ziemnych, transportu maszyn, magazynowania materiałów, itp. Tego typu zagrożenia dają się wykluczyć poprzez dokładną analizę alternatywnych wariantów przedsięwzięcia poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą terenu na etapie procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Generalnie realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w wymiarze długofalowym przyczyni się do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym wpłynie pozytywnie na stan chronionych siedlisk i gatunków.
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi. Zagrożenia związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mogą dotyczyć uszczuplenia siedlisk czy stanowisk gatunków chronionych w wyniku prac ziemnych, transportu maszyn, magazynowania materiałów, itp. Tego typu zagrożenia dają się wykluczyć poprzez dokładną analizę alternatywnych wariantów przedsięwzięcia poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą terenu na etapie procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Generalnie realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w wymiarze długofalowym przyczyni się do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym wpłynie pozytywnie na stan chronionych siedlisk i gatunków.
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	Rowy i kanały stanowią siedlisko dla wielu cennych gatunków. Prace utrzymaniowe związane z odmulaniem i konserwacją mogą prowadzić do zmiany warunków siedliskowych i zmiany składu

Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	gatunkowego ekosystemu. Zadania te należy realizować tak, aby ograniczyć wycinkę drzew, czy usuwanie roślinności wodnej. Cenne i chronione gatunki należy przenieść w miejsca o takich samych bądź zbliżonych warunkach siedliskowych. Ważnym czynnikiem jest również termin prac, który nie powinien kolidować z okresem rozrodu lokalnych populacji. Prace w korycie wiążą się z usuwaniem roślinności wodnej i nabrzeżnej, mogą także zmienić reżim hydrologiczny, co wiąże się ze zmianą warunków siedliskowych. W przypadku prac w korycie należy rzetelnie przeprowadzić ocenę oddziaływań przedsięwzięcia na obszary cenne przyrodniczo. Jeżeli w cieku występują gatunki chronione może być dodatkowo potrzebne zezwolenie odpowiedniego organu na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Należy zachować występowanie naturalnych wysp i odsypisk, dla ochrony cennych siedlisk powinno się także zachować miejsca zastoiskowe. Linia brzegowa powinna się charakteryzować dużą różnorodnością i zmiennością. Zaleca się pozostawienie w cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), które stanowią element niezbędny do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego.
---	---

Źródło: opracowanie własne

Dla pozostałych zadań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie zidentyfikowano możliwości ich negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – głównie ze względu na brak uzasadnienia (potrzeby) ich realizacji na obszarach Natura 2000 lub w ich bliskim sąsiedztwie (biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie obszarów Natura 2000 na terenie powiatu).

Podsumowując realizacja dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000. Dodatkowo realizacja zaplanowanych zadań (przy uwzględnieniu dokładnych analiz alternatywnych wariantów przedsięwzięć poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą terenu na etapie procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko) nie będzie naruszać ustaleń obowiązujących planów zadań ochronnych.

Przewidywane oddziaływanie na cele ochrony rezerwatów przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu nowotomyskiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody „Wielki Las”;
- rezerwat przyrody „Urbanowo”;
- rezerwat przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.) w rezerwach przyrody zabrania się:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;

- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Plan ochrony dla **rezerwatu przyrody „Wielki Las”** ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wielki Las” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2647) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wielki Las” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2015, poz. 3557). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów liściastych o cechach zbliżonych do naturalnych.

W kolejnej tabeli przedstawiono identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Wielki Las”.

Tabela 42. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Wielki Las”

Zagrożenia		Sposoby eliminacji lub ograniczenia	
Zewnętrzne	Istniejące	1. Wypływanie się lub zanikanie oczek wodnych oraz przesuszenie podłoża w wyniku zmiany warunków wodnych	Zaniechanie działań mogących skutkować negatywnymi zmianami warunków wodnych
		2. Dopływ zanieczyszczeń z sąsiednich terenów	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej terenów wsi Pakosław, Posadowo, Zgierzynka i Brody poprzez budowę kanalizacji sanitarnej
		3. Nadmierna penetracja przez ludzi	Wzmocnienie kontroli rezerwatu i jego okolic przez służby leśne
	Potencjalne	4. Presja zwierzyny	Redukcja liczebności zwierzyny w ramach gospodarki łowieckiej prowadzonej poza rezerwatem z uwzględnieniem okresów jesiennej i wiosennej migracji żurawia
Wewnętrzne	Istniejące	5. Wkraczanie gatunków obcych rodzimej flory	Usuwanie inwazyjnego gatunku – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> oraz jesionu pensylwańskiego <i>Fraxinus pennsylvanica</i> ; monitorowanie stanu populacji jesionu pensylwańskiego i usuwanie jego odnowień
		6. Brak odpowiedniej ilości martwego drewna	Umożliwienie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych związanych naturalnym z wydzieleniem się i rozkładem martwego drewna
	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	–

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wielki Las” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 2647)

Biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie terenu rezerwatu przyrody „Wielki Las”, w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie zakłada się do realizacji żadnych inwestycji i zadań (innych niż wynikających z planu ochrony) na terenie rezerwatu oraz w jego najbliższym otoczeniu. W związku z powyższym realizacja postanowień projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będzie oddziaływać negatywnie na cele ochrony rezerwatu przyrody „Wielki Las”.

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi” ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 1497) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2015, poz. 3626). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie siedlisk lęgowych ptaków wodnych i błotnych, charakterystycznych dla płytkich zbiorników wodnych i zbiorowisk szuwarowych.

W kolejnej tabeli przedstawiono identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.

Tabela 43. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”

Zagrożenia		Sposoby eliminacji lub ograniczania
Zewnętrzne	Istniejące	1. Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego w wyniku zmian warunków wodnych – Konserwacja urządzeń melioracyjnych z uwzględnieniem wyników monitoringu poziomu wody – Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej terenów wsi Pakosław, Posadowo, Zgierzynka i Brody poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków – Niezmienianie obecnej kategorii użytkowania gruntów na obszarze między granicą rezerwatu a drogą Brody – Pakosław – Posadowo, między granicą rezerwatu a drogą Posadowo – Zgierzynka oraz między granicą rezerwatu a drogą Zgierzynka – Brody
	Potencjalne	2. Lokalizowanie w sąsiedztwie rezerwatu obiektów budowlanych i urządzeń technicznych mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony przyrody w rezerwacie, zwłaszcza farm wiatrowych na polach będących żerowiskiem żurawi oraz linii elektroenergetycznych na trasach przelotów z noclegowisk na żerowiska Nielokalizowanie w sąsiedztwie rezerwatu, na terenach stanowiących żerowiska żurawi oraz korytarze ekologiczne umożliwiające migrację żurawi z noclegowisk na żerowiska, obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, zwłaszcza farm wiatrowych oraz linii elektroenergetycznych
Wewnętrzne	Istniejące	3. Sukcesja roślinności – zarastanie łąk przez zarośla wierzbowe Użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych
		4. Zmniejszanie się powierzchni lustra wody Jeziora Zgierzynieckiego, w tym zarastanie w wyniku sukcesji Koszenie szuwaru
	Potencjalne	Nie zidentyfikowano –

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2014, poz. 1497)

Biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie terenu rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”, w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie zakłada się do realizacji żadnych inwestycji i zadań (innych niż wynikających z planu ochrony) na terenie rezerwatu oraz w jego najbliższym otoczeniu. W związku z powyższym realizacja postanowień projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będzie oddziaływać negatywnie na cele ochrony rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.

Plan ochrony dla **rezerwatu przyrody „Urbanowo”** ustanowiony został Rozporządzeniem Nr 13/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Urbanowo” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2008, nr 40, poz. 820). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie, ze względów naukowych, kompleksu łągów wraz z występującymi biocenozami ich dynamicznego kręgu roślinności.

W kolejnej tabeli przedstawiono identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Urbanowo”.

Tabela 44. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Urbanowo”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	Obniżanie wilgotności powietrza we wnętrzu ekosystemów leśnych rezerwatu	Unikanie tworzenia odsłoneń w postaci zrębów zupełnych w wydzieleniach leśnych przylegających do rezerwatu. Pozostawianie podrostu i podszytu w wydzieleniach leśnych przylegających do rezerwatu. Nie usuwanie naturalnego krzewiastego oszyjka od zachodniej oraz północnej granicy rezerwatu
2.	Niedobór siedlisk martwego drewna na dnie lasu	Pozostawianie drzew martwych stojących i leżących w rezerwacie
Zagrożenia zewnętrzne		
1.	Obniżanie się poziomu wód gruntowych	Wykonanie zastawki regulowanej na rowie stanowiącym południową granicę rezerwatu. Odstąpienie od meliorowania terenu wokół rezerwatu oraz czyszczenia rowów melioracyjnych w rezerwacie i jego sąsiedztwie
2.	Inwazja gatunków obcego geograficznie pochodzenia	W przypadku pojawienia się czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>) wyrwanie jej osobników wraz z usunięciem drewna poza rezerwat

Źródło: Rozporządzenie Nr 13/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Urbanowo” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2008, nr 40, poz. 820)

Biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie terenu rezerwatu przyrody „Urbanowo”, w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie zakłada się do realizacji żadnych inwestycji i zadań (innych niż wynikających z planu ochrony) na terenie rezerwatu oraz w jego najbliższym otoczeniu. W związku z powyższym realizacja postanowień projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będzie oddziaływać negatywnie na cele ochrony rezerwatu przyrody „Urbanowo”.

Przewidywane oddziaływanie na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego

Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego jest uchwała nr XIII/256/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2019, poz. 10164).

Do szczególnych celów ochrony na terenie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego należy:

- 1) ochrona i zachowanie wyraźnie wykształconego krajobrazu polodowcowego;
- 2) zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk;
- 3) zachowanie naturalnych, cennych ekosystemów wodnych i bagiennych;
- 4) zachowanie cennych ekosystemów leśnych, łąkowych, murawowych oraz zaroślowych;
- 5) utrzymanie struktury przestrzennej terenów z uwzględnieniem swoistych cech miejscowego krajobrazu.

Na terenie Parku wprowadzono następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub

- przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych;
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
 - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
 - 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
 - 8) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - 9) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

W ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie wyznacza się do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane na terenie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego, lub których realizacja może prowadzić do naruszenia obowiązujących zakazów. Projekt Programu nie zakłada także do realizacji inwestycji powodujących trwałą ingerencję w obecną strukturę przestrzenną i krajobrazową Parku.

Biorąc pod uwagę poszczególne zadania zaplanowane do realizacji w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” oraz zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego, należy stwierdzić, iż następujące rodzaje planowanych przedsięwzięć mogą potencjalnie negatywnie oddziaływać na cele ochrony Parku:

- Modernizacja energetyczna budynków.
- Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie.
- Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych.
- Modernizacja, przebudowa i remonty dróg.
- Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego.
- Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych.
- Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej.
- Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej.

W kolejnej tabeli opisano możliwe potencjalne negatywne oddziaływania ww. inwestycji na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego.

Tabela 45. Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska”, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego (wraz z opisem oddziaływań)

Rodzaj inwestycji	Potencjalnie negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000
Prace w obrębie budynków (termomodernizacja, montaż instalacji OZE, demontaż azbestowych pokryć dachowych)	Przy planowaniu prac w obrębie budynków należy mieć na uwadze, iż budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone remonty i docieplenia budynków wykonywane bez uwzględnienia potrzeb biologicznych zwierząt je zasiedlających mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także istotnie przyczyniać się do zmniejszenia populacji gatunków chronionych, takich jak jeryzek <i>Apus apus</i> , pustułka <i>Falco tinnunculus</i> , mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i> , i in. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych.

	<p>W sytuacji stwierdzenia ich występowania należy przeprowadzić termomodernizację z uwzględnieniem potrzeb biologicznych zwierząt (dostosowanie terminu termomodernizacji budynków do okresu lęgowego, rozrodczego i hibernacji) oraz po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.</p>
<p>Modernizacja, przebudowa i remonty dróg</p>	<p>Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi (np. wzmożona emisja hałasu i spalin, płoszenie chronionych gatunków, tymczasowe przekształcenie i zajęcie terenu). W ramach Programu nie planuje się budowy nowych dróg (a jedynie ich modernizację, przebudowę i remonty), w związku z czym nie wystąpią negatywne oddziaływania polegające na fragmentacji obszarów przyrodniczych, powodując m.in. izolację gatunków zwierząt oraz populacji czy ograniczenie lub zahamowanie migracji (budowa ścieżek rowerowych oraz chodników realizowana będzie natomiast wzdłuż już istniejących dróg - ciągów komunikacyjnych). Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego i w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na organizmy żywe.</p>
<p>Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego</p>	<p>Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi. Zagrożenia związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mogą dotyczyć uszczuplenia siedlisk czy stanowisk gatunków chronionych w wyniku prac ziemnych, transportu maszyn, magazynowania materiałów, itp. Tego typu zagrożenia dają się wykluczyć poprzez dokładną analizę alternatywnych wariantów przedsięwzięcia poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą terenu na etapie procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Generalnie realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w wymiarze długofalowym przyczyni się do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym wpłynie pozytywnie na stan chronionych siedlisk i gatunków.</p>
<p>Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej</p>	<p>Negatywne oddziaływania mogą występować przede wszystkim na etapie budowy (etapie realizacyjnym) przedsięwzięcia, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane głównie z pracami budowlanymi. Zagrożenia związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mogą dotyczyć uszczuplenia siedlisk czy stanowisk gatunków chronionych w wyniku prac ziemnych, transportu maszyn, magazynowania materiałów, itp. Tego typu zagrożenia dają się wykluczyć poprzez dokładną analizę alternatywnych wariantów przedsięwzięcia poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą terenu na etapie procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Generalnie realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w wymiarze długofalowym przyczyni się do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym wpłynie pozytywnie na stan chronionych siedlisk i gatunków.</p>
<p>Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych</p>	<p>Rowy i kanały stanowią siedlisko dla wielu cennych gatunków. Prace utrzymaniowe związane z odmulaniem i konserwacją mogą prowadzić do zmiany warunków siedliskowych i zmiany składu gatunkowego ekosystemu. Zadania te należy realizować tak, aby ograniczyć wycinkę drzew, czy usuwanie roślinności wodnej. Cenne i chronione gatunki należy przenieść w miejsca o takich samych bądź zbliżonych warunkach siedliskowych. Ważnym czynnikiem jest również termin prac, który nie powinien kolidować z okresem rozrodu lokalnych populacji. Prace w korycie wiążą się z usuwaniem roślinności wodnej i nabrzeżnej, mogą także zmienić reżim hydrologiczny, co wiąże się ze zmianą warunków siedliskowych. W przypadku prac w korycie należy rzetelnie przeprowadzić ocenę oddziaływań przedsięwzięcia na obszary cenne przyrodniczo. Jeżeli w cieku występują gatunki chronione może być dodatkowo potrzebne zezwolenie odpowiedniego organu na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Należy zachować występowanie naturalnych wysp</p>

	i odsypisk, dla ochrony cennych siedlisk powinno się także zachować miejsca zastoiskowe. Linia brzegowa powinna się charakteryzować dużą różnorodnością i zmiennością. Zaleca się pozostawienie w cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), które stanowią element niezbędny do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego.
--	--

Źródło: opracowanie własne

Dla pozostałych zadań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie zidentyfikowano możliwości ich negatywnego oddziaływania na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego – głównie ze względu na brak uzasadnienia (potrzeby) ich realizacji na terenie Parku lub w jego bliskim sąsiedztwie (biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie obszaru Parku). Podsumowując realizacja dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego.

Przewidywane oddziaływanie na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska utworzony został w celu ochrony i zachowania obszarów o cechach środowiska zbliżonych do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków do wypoczynku, turystyki i regeneracji sił.

Obszar Chronionego Krajobrazu I Międzyrzecz-Trzciel obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.) na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa

w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” na terenie obszarów chronionego krajobrazu nie wyznacza się do realizacji zadań, w stosunku do których mogą zostać wprowadzone zakazy wymienione w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.), lub których realizacja może prowadzić do naruszenia ww. zakazów. Projekt Programu nie zakłada także do realizacji inwestycji powodujących trwałą ingerencję w obecną strukturę przestrzenną i krajobrazową obszarów chronionego krajobrazu. Podsumowując realizacja dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu ustanowionych na terenie powiatu.

Przewidywane oddziaływanie na cele ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Glińskie Góry” ustanowiony został Rozporządzeniem Nr 52/2001 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Glińskie Góry”. Zespół ustanowiony został w celu ochrony ciągu wydm parabolicznych. Na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry” zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyłączeniem realizacji projektowanej trasy autostrady A-2, obwodnicy miejskiej Nowego Tomysła oraz gazociągu,
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- 5) zaśmiecania terenu,
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- 7) lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 8) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

W ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie wyznacza się do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”, lub których realizacja może prowadzić do naruszenia obowiązujących zakazów. Projekt Programu nie zakłada także do realizacji inwestycji powodujących trwałą ingerencję w obecną strukturę przestrzenną i krajobrazową zespołu. W związku z powyższym realizacja postanowień dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cel ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”.

Przewidywane oddziaływanie na użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.) w stosunku do pomnika przyrody lub użytku ekologicznego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;

- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Użytki ekologiczne na terenie powiatu nowotomyskiego stanowią głównie niewielkie bagna i tereny podmokłe położone na obszarach leśnych. W związku z czym biorąc pod uwagę zasięg, lokalizację i obecne użytkowanie/zagospodarowanie użytków ekologicznych, w ramach projektu „Programu Ochrony Środowiska” nie zakłada się do realizacji żadnych inwestycji i zadań na terenach użytków ekologicznych oraz w ich najbliższym otoczeniu.

Natomiast w stosunku do pomników przyrody (zlokalizowanych głównie na terenach zurbanizowanych/zabudowanych lub wzdłuż dróg) przy nieodpowiednim prowadzeniu prac budowlanych/ziemnych w ich bezpośrednim sąsiedztwie (poprzez zaniechanie lub stosowanie niewystarczających działań zabezpieczających) może dochodzić do ich uszkodzeń (głównie mechanicznych uszkodzeń kory, gałęzi lub korzeni). W związku z powyższym przy prowadzeniu prac budowlanych w sąsiedztwie drzew pomnikowych należy stosować odpowiednie działania zabezpieczające oraz zachować szczególną ostrożność podczas prac w celu zapobiegania i eliminacji negatywnego oddziaływania realizacji inwestycji na obiekty chronione.

8. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Realizacja ustaleń „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” nie będzie powodować oddziaływań transgranicznych. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach POŚ ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg miejscowy.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja zaplanowanych zadań w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie na poprawę jakości i stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Jednak w fazie realizacji niektórych inwestycji może dojść do chwilowych i krótkotrwałych negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Podstawowe rozwiązania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska jakie należy stosować na etapie prac budowlanych (realizacji przedsięwzięcia) przedstawiają się następująco:

- wyznaczenie dróg technologicznych/placu budowy w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcanie jego powierzchni,
- przywrócenie terenu prac do stanu sprzed budowy,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew, przenoszenie roślin w inne miejsca i realizowanie sadzeń kompensacyjnych,
- zabezpieczanie przed uszkodzeniem mechanicznym drzew, znajdujących się w strefie oddziaływania budowy,

- zaplecze budowy (magazyny, składy, bazy transportowe) w pierwszej kolejności należy lokalizować na terenach już zagospodarowanych i przekształconych, w miarę możliwości w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i terenów cennych przyrodniczo,
- ograniczenie do niezbędnego minimum zajmowania terenu na obszarach leśnych i podmokłych,
- transport materiałów niezbędnych do budowy powinien odbywać się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego/placu budowy,
- wyznaczenie na placu budowy miejsca do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów, które będą gromadzone w sposób selektywny w pojemnikach/kontenerach,
- na odcinkach/obszarach, gdzie prace ziemne i budowlane są prowadzone w pobliżu zbiorników wodnych, należy wprowadzić rozwiązania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi pochodzącymi z budowy,
- odpady będą przechowywane w sposób uniemożliwiający przedostawanie się jakichkolwiek zanieczyszczeń do gleby oraz wód podziemnych, jak również rozwiewania na tereny przyległe,
- odpady niebezpieczne będą przechowywane w szczelnych pojemnikach bądź workach odpornych na działanie substancji niebezpiecznych zawartych w odpadzie; miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie utwardzone i zadaszone, co pozwoli na zabezpieczenie środowiska wodno-gruntowego przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznej,
- odpady będą przekazywane odpowiednim firmom posiadającym wymagane prawem zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów; większość odpadów pochodząca z budowy będzie nadawać się do odzysku, w związku z czym preferowani będą odbiorcy odpadów zapewniający właśnie takie zagospodarowanie,
- przenoszenie na nowe stanowiska płazów i gadów występujących na terenie inwestycji,
- przywiązywanie szczególnej uwagi do zabezpieczania środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych,
- monitorowanie budowy przez przyrodników m.in. ornitologów, ichtiologów, herpetologów, entomologów i botaników,
- zatrzymywanie robót budowlanych, w przypadku pojawienia się w strefie inwestycji zwierząt,
- harmonogram i cykl prowadzenia prac powinien być ściśle skorelowany z cyklem przyrodniczym,
- roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone powinny być wyłącznie w ciągu dnia,
- dążenie do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana przy pracach wykończeniowych była pochodzenia lokalnego - pozwala to uniknąć wprowadzenia do danej biosfery gatunków inwazyjnych, szkodników czy patogenów,
- redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych urządzeń, maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym,
- ograniczenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w okolicy,
- przygotowanie placów budowy na nieprzewidziane sytuacje awaryjne i wyposażenie ich w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek skażeń.

W kolejnej tabeli przedstawiono przykładowe rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko jakie powinny być zastosowane w trakcie realizacji poszczególnych rodzajów inwestycji.

Tabela 46. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
Prace w obrębie budynków (termomodernizacja,	Przy planowaniu prac w obrębie budynków należy mieć na uwadze, iż budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
montaż instalacji OZE, demontaż azbestowych pokryć dachowych)	remonty i docieplenia budynków wykonywane bez uwzględnienia potrzeb biologicznych zwierząt je zasiedlających mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także istotnie przyczyniać się do zmniejszania populacji gatunków chronionych, takich jak jerzyk <i>Apus apus</i> , pustułka <i>Falco tinnunculus</i> , mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i> , i in. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. W sytuacji stwierdzenia ich występowania należy przeprowadzić termomodernizację z uwzględnieniem potrzeb biologicznych zwierząt (dostosowanie terminu termomodernizacji budynków do okresu lęgowego, rozrodczego i hibernacji) oraz po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.
Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Rowy i kanały stanowią siedlisko dla wielu cennych gatunków. Prace utrzymaniowe związane z odmulaniem czy pogłębianiem mogą prowadzić do zmiany warunków siedliskowych i zmiany składu gatunkowego ekosystemu. Zadania te należy realizować tak, aby ograniczyć wycinkę drzew, czy usuwanie roślinności wodnej. Cenne gatunki należy przenieść w miejsca o takich samych bądź zbliżonych warunkach siedliskowych. Ważnym czynnikiem jest również termin prac, który nie powinien kolidować z okresem rozrodu lokalnych populacji.
Realizacja prac utrzymaniowych i konserwacyjnych wód	Prace w korycie wiążą się z usuwaniem roślinności wodnej i nabrzeżnej, mogą także zmienić reżim hydrologiczny, co wiąże się ze zmianą warunków siedliskowych. W przypadku prac w korycie należy rzetelnie przeprowadzić ocenę oddziaływań przedsięwzięcia na obszary cenne przyrodniczo. Jeżeli w cieku występują gatunki chronione może być dodatkowo potrzebne zezwolenie odpowiedniego organu na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Należy zachować występowanie naturalnych wysp i odsypisk, dla ochrony cennych siedlisk powinno się także zachować miejsca zastoiskowe. Linia brzegowa powinna się charakteryzować dużą różnorodnością i zmiennością. Zaleca się pozostawienie w cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), które stanowią element niezbędny do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego.
Budowa obiektów małej retencji	Przed przystąpieniem do prac projektowych i uszczegóławianiem rozwiązań technicznych należy zaproponować dokładną lokalizację obiektu małej retencji w oparciu o istniejące materiały fizjograficzne oraz o wizję terenową. Zalecane jest, aby niezależnie od formalnych wymogów zawsze przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą w miejscu lokalizacji obiektu i na jej podstawie zweryfikować zasadność realizacji obiektu, występujące ryzyka oddziaływania na środowisko przyrodnicze (np. na gatunki chronione lub na chronione siedliska przyrodnicze), ograniczenia i wymogi środowiskowe do uwzględnienia w projektowaniu. Najistotniejszym elementem fazy budowy jest właściwa kontrola i nadzór nad prowadzonymi pracami. Szczególnie ważne jest graniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, poprzez planowe prowadzenie robót. Generalnie roboty powinny być prowadzone przy niskim stanie wód powierzchniowych i podziemnych oraz poza okresem lęgowym ptaków/sezonem rozrodu płazów i gadów. Zagadnienia związane z organizacją placu budowy, np. dojazd sprzętu, powinny być przeanalizowane już na etapie weryfikacji uwarunkowań środowiskowych i oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku prac polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, na których znajdują się skupienia roślinności o dużej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych, szczególne warunki prowadzenia

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<p>robót budowlanych mogą być nałożone decyzją regionalnego dyrektora ochrony środowiska wydaną w trybie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Taka decyzja (lub postanowienie stwierdzające, że nie jest ona wymagana), powinna być uzyskana przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.</p>
<p>Budowa, modernizacja, przebudowa infrastruktury liniowej</p>	<p>W przypadku budowy (przebudowy) infrastruktury liniowej podstawowym środkiem ochronnym siedlisk i gatunków cennych przyrodniczo jest ich uwzględnianie w procesie planowania i projektowania. Budowa nowej oraz modernizacja już istniejącej infrastruktury liniowej nie powinna prowadzić do podziałów obszarów cennych przyrodniczo (defragmentacji siedlisk).</p> <p>W zakresie budowy nowych odcinków infrastruktury liniowej w przypadku zadrzewień i zakrzewień znajdujących się w zasięgu robót ziemnych należy stosować zasady określone w art. 87 a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, a więc prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu należy przeprowadzać w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych mat z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, • fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, • przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, • mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe należy prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, • zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, • mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych. <p>W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań w trakcie realizacji inwestycji związanych z infrastrukturą liniową należy również stosować następujące rozwiązania w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrony gleb: <ul style="list-style-type: none"> • oszczędnie gospodarować terenem, • ograniczyć do niezbędnego minimum zasięg wymiany gruntów, • zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, • sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z budową powinien być w dobrym stanie technicznym (bez wycieków paliwa), który po zakończeniu pracy lub w przypadku awarii należy odprowadzić na miejsce postoju zapewniające ochronę powierzchni ziemi przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, • w przypadku niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych wykonawca powinien dysponować środkami do ich neutralizacji, • należy odpowiednio zdeponować i zagospodarować glebę z obszarów zajętych pod inwestycję, • po zakończeniu prac budowlanych należy uporządkować teren budowy. 2. Ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<ul style="list-style-type: none"> • zachować szczególną ostrożności w czasie prowadzenia prac w korytach rowów melioracyjnych i w ich rejonie, • zachować wszelkie środki ostrożności zapobiegające przedostaniu się zanieczyszczeń, zwłaszcza węglowodorów ropopochodnych, do środowiska gruntowo-wodnego (wykonawca prac powinien dysponować sprzętem i środkami do neutralizacji ewentualnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego np. sypkie sorbenty hydrofobowe, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rollkach, poduszki i rękawy sorpcyjne, biopreparaty), • powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni. <p>3. Ochrony powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w miarę możliwości stosować materiały budowlane w postaci płynnej, • w okresie bezdeszczowym można podczas prowadzenia prac ziemnych zraszać powierzchnię terenu wodą w celu ograniczenia pylenia, • materiały sypkie transportować wywrotkami wyposażonymi w oponcze ograniczające pylenie, • wykorzystywać niskoemisyjne środki transportu oraz maszyny. <p>4. Ochrony klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonywać prace budowlane w godzinach 6:00 - 22:00, • stosować nowoczesne maszyny wyposażone w elementy zmniejszające emisję hałasu do środowiska,
Zalesianie gruntów	<ul style="list-style-type: none"> • Każde zalesienie terenu porolnego otwartego wymaga przeprowadzenia kompleksowego rozpoznania przyrodniczego, to znaczy wykonania inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej tego terenu i jego bezpośredniego otoczenia. • Zalesianie należy dostosować do lokalnych warunków siedliskowych i krajobrazowych, wykorzystując przy tym istniejące zadrzewienia i zakrzaczenia. Powinno się w tym procesie starać o pozostawienie oczek wodnych i bagienek oraz wykorzystywać wszelkie różnicowania mikrosiedliskowe w celu urozmaicenia składu gatunkowego zakładanych upraw leśnych. • Należy tworzyć wzdłuż granic: pole uprawne – las lub łąka – las ekotony, charakteryzujące się swoistym składem gatunkowym roślin, złożonym głównie z drzew sadzonych w rozluźnionej więźbie (odległości) oraz krzewów. W wyniku czego przejście między różnymi ekosystemami odbywać się będzie w sposób płynny. • Od rozpoznania siedliskowego, od planu zalesień i inwencji gospodarza zależy, czy zalesienia będą elementem stabilizującym krajobraz, chroniącym glebę i inne zasoby ochrony przyrody, czy staną się głównym instrumentem ochrony i wzbogacania różnorodności biologicznej.
Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	<p>Przed przystąpieniem do rekultywacji terenu wyrobiska należy przeprowadzić kontrolę obecności gatunków chronionych zwierząt i roślin. W przypadku stwierdzenia gatunków chronionych, jeżeli nie będzie to zagrażało zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu, miejsca takie winno się pozostawić bez prowadzenia rekultywacji. Jeżeli jednak realizacja rekultywacji terenu jest konieczna, prace winny być prowadzone w sposób niepowodujący łamania zakazów obowiązujących względem gatunków chronionych. Jeżeli nie będzie to możliwe, przed przystąpieniem do prac należy uzyskać zezwolenie na realizację czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych, wydawane na podstawie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody.</p>

Źródło: opracowanie własne

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej prognozie jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewnym natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek realizowany będzie przez Zarząd Powiatu Nowotomyskiego poprzez sporządzanie co 2 lata raportów z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”. Celem sporządzania raportów jest ocena realizacji zadań wskazanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”, w tym m.in. określenie stanu oraz tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu. Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Ustalenia projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” zapewniające realizację poszczególnych celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.....	10
Tabela 2. Spójność „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i wojewódzkiego.....	13
Tabela 3. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zlokalizowanych w obrębie powiatu nowotomyskiego.....	22
Tabela 4. Stan ogólny JCWP zlokalizowanych w obrębie powiatu nowotomyskiego.....	23
Tabela 5. Cele środowiskowe wyznaczone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” dla JCWP położonych na obszarze powiatu nowotomyskiego.....	24
Tabela 6. Klasyfikacja i ocena stanu poszczególnych monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie powiatu nowotomyskiego.....	26
Tabela 7. Charakterystyka GZWP położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego.....	29
Tabela 8. Zestawienie wyników monitoringu stanu chemicznego i ilościowego poszczególnych JCWPd położonych w obrębie powiatu nowotomyskiego (2019 r.).....	30
Tabela 9. Charakterystyka punktu badawczego jakości wód podziemnych funkcjonującego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska znajdującego się na terenie powiatu nowotomyskiego – wraz z klasą jakości wody za 2020 r.	30
Tabela 10. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla autostrady A2 – poziomy generowanego hałasu.....	32
Tabela 11. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi krajowej nr 92 – poziomy generowanego hałasu.....	32
Tabela 12. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi krajowej nr 92 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.....	33
Tabela 13. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 305 – poziomy generowanego hałasu.....	34
Tabela 14. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 305 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.....	34
Tabela 15. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 307 – poziomy generowanego hałasu.....	35
Tabela 16. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla drogi wojewódzkiej nr 307 – przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.....	35
Tabela 17. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu nowotomyskiego dla linii kolejowej nr 3 – poziomy generowanego hałasu.....	36
Tabela 18. Wyniki pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego prowadzonych przez GIOŚ na terenie powiatu nowotomyskiego w latach 2018-2019.....	36
Tabela 19. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego.....	37
Tabela 20. Bonitacja gleb (gruntów) ornych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	38
Tabela 21. Wykaz złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 31.12.2020 r.) – bez złóż skreślonych z bilansu zasobów.....	39
Tabela 22. Struktura gatunków lasotwórczych na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.).....	42
Tabela 23. Struktura wiekowa lasów na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.).....	43
Tabela 24. Kategorie lasów ochronnych na terenie powiatu nowotomyskiego (stan na 01.01.2020 r.).....	43
Tabela 25. Charakterystyka obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	47
Tabela 26. Charakterystyka rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	52
Tabela 27. Charakterystyka Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego.....	54
Tabela 28. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu zlokalizowanych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	55
Tabela 29. Wykaz użytków ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	58
Tabela 30. Charakterystyka zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”.....	62
Tabela 31. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”.....	66
Tabela 32. Identyfikacja oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych rodzajów działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”.....	72
Tabela 33. Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030”.....	77
Tabela 34. Oddziaływania środowiskowe związane z realizacją poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2022-2030” na etapie eksploatacji/funkcjonowania danych inwestycji.....	80
Tabela 35. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Zgierzyniecka wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	88
Tabela 36. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Kopanki wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	89
Tabela 37. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	90

Tabela 38. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Mogielnicy wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	92
Tabela 39. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	94
Tabela 40. Wykaz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie wraz z identyfikacją ich istniejących i potencjalnych zagrożeń.....	96
Tabela 41. Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska”, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 na terenie powiatu oraz integralność tych obszarów (wraz z opisem oddziaływań).....	98
Tabela 42. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Wielki Las”.....	101
Tabela 43. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.....	102
Tabela 44. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Urbanowo”.....	103
Tabela 45. Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska”, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na cele ochrony Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego (wraz z opisem oddziaływań).....	104
Tabela 46. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych.....	109

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa wielkopolskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2020 r.).....	21
Rysunek 2. Zasięg poszczególnych JCWPd na terenie powiatu nowotomyskiego.....	28
Rysunek 3. Lokalizacja GZWP na terenie powiatu nowotomyskiego.....	29
Rysunek 4. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu nowotomyskiego (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów).....	41
Rysunek 5. Lokalizacja obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego.....	45
Rysunek 6. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	46
Rysunek 7. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nowotomyskiego (OBSZARY SIEDLISKOWE).....	51
Rysunek 8. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nowotomyskiego (OBSZARY PTASIE).....	52
Rysunek 9. Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego.....	54
Rysunek 10. Lokalizacja Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego.....	55
Rysunek 11. Lokalizacja obszarów chronionego krajobrazu na terenie powiatu nowotomyskiego.....	56
Rysunek 12. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie powiatu nowotomyskiego.....	57
Rysunek 13. Lokalizacja zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Glińskie Góry”.....	62
Rysunek 14. Rozmieszczenie pomników przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego.....	64

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wykres klimatyczny dla miasta Nowy Tomyśl.....	20
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu nowotomyskiego.....	38
Wykres 3. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu nowotomyskiego – powierzchnia gleb w danej klasie [ha].....	39